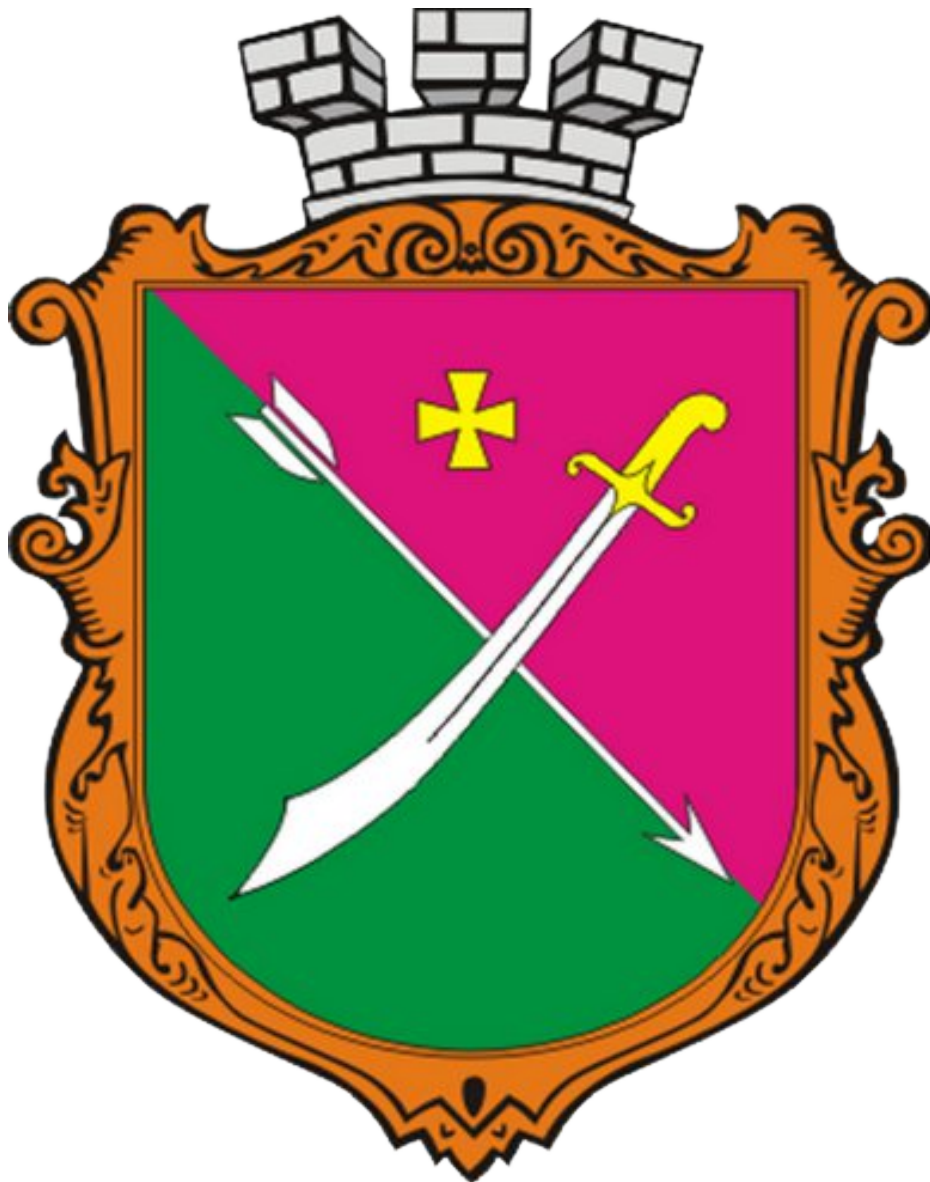

Стратегія розвитку освіти Менської міської територіальної громади на 2024 – 2027 роки

Мена – 2024

Стратегія розвитку освіти Менської міської територіальної громади до 2027 року підготовлено за експертного та методичного супроводу Швейцарсько-українського проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Розробка Стратегії освіти Менської міської територіальної громади до 2027 року проводилася силами робочої групи, яка була створена розпорядженням міського голови від 27.02.2024 р. №60. До складу робочої групи було включено представників Менської міської територіальної громади з числа місцевих активістів, депутатів ради, працівників виконкому, представників педагогічних колективів навчальних закладів громади. Від Швейцарсько-українського проєкту DECIDE до складу робочої групи ввійшов експерт зі стратегічного планування Григорій Перерва. Загальний експертний та методичний супровід забезпечувала національний експерт зі стратегічного планування Швейцарсько-українського проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» Ольга Терент'єва.

Швейцарсько-український проєкт DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» спрямований на підтримку реформ в освіті та процесів децентралізації для розвитку в Україні ефективної системи управління освітою. Головна мета проєкту DECIDE – допомогти жителям територіальних громад долучитися до демократичного врядування та отримати рівний доступ до якісної освіти.

DECIDE реалізується ГО DOCCU у партнерстві з Цюріхським педагогічним університетом (PHZH) за підтримки Швейцарії, представленої Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва (SDC).

За зміст цього документу відповідають винятково його автори, та його жодним чином не можна вважати таким, що відбиває погляди Швейцарсько-українського проєкту DECIDE або Уряду Швейцарії.

ЗМІСТ

Перелік скорочень.....	5
ЗВЕРНЕННЯ ЧЛЕНІВ РОБОЧОЇ ГРУПИ	6
Методологія процесу розробки Стратегії розвитку освіти.....	7
1 Аналітичний звіт про стан розвитку системи освіти Менської міської територіальної громади.....	13
1.1 Коротка характеристика територіальної громади.....	13
1.1.1 Географічне розташування.....	13
1.1.2 Населення громади.....	14
1.1.3 Дитяче населення	19
1.1.4 Короткий економічний стан ТГ	23
1.1.5 Управління освітою.....	27
1.1.6 Взаємодія з закладами освіти за межами громади.....	30
1.1.7 Вплив війни на розвиток громади.....	30
1.2 Бюджет.....	32
1.2.1 Характеристика бюджету ТГ.....	32
1.2.2 Характеристика бюджету освіти.....	33
1.3 Мережа закладів освіти.....	38
1.3.1 Загальна середня освіта	38
1.3.2 Дошкільна освіта.....	42
1.3.3 Позашкільна освіта	49
1.4 Кадровий потенціал.....	54
1.4.1 Кількісний та якісний склад працівників закладів загальної середньої освіти.....	54
1.4.2 Кількісний та якісний склад працівників закладів дошкільної освіти.....	59
1.4.3 Умови для підвищення кваліфікації педагогічного персоналу, постійного професійного розвитку педагогічних працівників (загальна середня освіта/дошкільна освіта)	60
1.5 Інклюзивна освіта.....	60
1.6 Територіальна та фізична доступність закладів освіти.....	63
1.7 Матеріально-технічне забезпечення ЗЗСО та ЗДО	79
1.7.1 Матеріальна та технічна забезпеченість освітнього процесу.....	79
1.7.2 Технічний стан будівель закладів освіти.....	86
1.8 Безпечне та комфортне середовище.....	91
1.8.1 Комфортне психосоціальне середовище:.....	91
1.8.2 Сучасний освітній простір.....	91
1.9 Якість освіти.....	92
1.9.1 Якість освітнього процесу у ЗЗСО.....	92
1.9.2 Якість освітнього процесу у ЗДО.....	93
1.9.3 Оптимізація мережі закладів освіти громади.....	94
2 SWOT-аналіз системи освіти Менської територіальної громади.....	100
2.1 SWOT-аналіз.....	100

2.2	Порівняльні переваги, виклики і ризики системи освіти Менської міської територіальної громади.....	101
2.2.1	Порівняльні переваги.....	101
2.2.2	Виклики.....	101
2.2.3	Ризики.....	102
3	Пріоритетні проблеми освіти громади.....	103
4	Прогнози розвитку освіти громади.....	104
4.1	Песимістичний прогноз розвитку.....	104
4.2	Оптимістичний прогноз розвитку.....	104
4.3	Реалістичний прогноз розвитку.....	104
5	Стратегічне бачення розвитку освіти.....	105
6	Дерево проблем системи освіти Менської громади.....	106
7	Дерево цілей системи освіти Менської громади.....	108
8	Аналіз відповідності положень стратегії розвитку освіти Менської міської ТГ Стратегії розвитку освіти Чернігівської області на 2023 – 2027 роки.....	110
9	План реалізації Стратегії.....	111
9.1	Часові рамки і засоби реалізації.....	111
9.2	Орієнтовний фінансовий план.....	117
12	Моніторинг Стратегії.....	129
12.1	Система управління, моніторингу та оновлення Стратегії.....	129
12.1.1	Управління процесом реалізації Стратегії.....	129
12.1.2	Процедура моніторингу Стратегії.....	129
12.2	План моніторингу Стратегії.....	131
13	Додаток 1. Каталог проєктних ідей.....	150

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

DECIDE – Швейцарсько-український проєкт DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти»

PESTEL-аналіз – аналіз, призначений для виявлення політичних (P — political), економічних (E — economic), соціальних (S — social), технологічних (T — technological), екологічних (E – environmental) та правових (L - legal i) аспектів зовнішнього середовища, які впливають на розвиток регіону (території).

SWOT-аналіз – аналіз сильних, слабких сторін, а також сприятливих можливостей і загроз.

АПК – агропромисловий комплекс.

ВНЗ – вищий навчальний заклад.

ВПО – внутрішньо-переміщені особи

ГПД - Групи подовженого дня

ДПА – державна підсумкова атестація

ДСанПіН – Державні санітарні правила і норми.

ЄС – Європейський Союз.

ЗДО – заклади дошкільної освіти

ЗЗСО - заклади загальної середньої освіти

ЗМІ – засоби масової інформації.

ЗО – заклади освіти

ЗПО - заклади позашкільної освіти

ЗУ – Закон України.

ІРЦ - інклюзивно-ресурсні центри

ІТ – інформаційні технології.

МГН - маломобільні групи населення

МСБ – малий та середній бізнес.

НУШ – Нова українська школа

ОВА – Обласна військова адміністрація

ОДА – Обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування.

ООП – особливі освітні потреби

ОСН – органи самоорганізації населення.

РГ – робоча група.

СПД – суб’єкти підприємницької діяльності.

ТГ – територіальна громада.

ФОП – фізичні особи – підприємці.

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг.

ЦОВВ – центральні органи виконавчої влади.

ЗВЕРНЕННЯ ЧЛЕНІВ РОБОЧОЇ ГРУПИ

Шановні мешканці та мешканки Менської міської територіальної громади!

Вашій увазі пропонується Стратегія розвитку освіти Менської міської територіальної громади Корюківського району Чернігівської області до 2027 року.

Менська громада у поточному форматі була створена 25.10.2020 року. Вона розташована в північній частині України та Чернігівської області, над річками Мена та Десна. До складу громади входить 39 населених пунктів (з яких багато невеликих сіл), загальна кількість мешканців – 27 023. Адміністративним центром громади є місто Мена, в якому проживає 11 476 мешканців.

Наше місцезнаходження, розвиток, активна фаза війни з росією - все це формує не лише значні виклики, але й певні можливості. Освітня сфера є однією з ключових для громади, з точки зору важливості її соціальної функції, чисельності робочих місць, які тут створено і впливу на формування свідомості всіх мешканців громади й особливо молоді. Її розвиток – пріоритет для місцевої влади, депутатського корпусу, керівництва і педагогічного складу закладів освіти. Це можливо, лише за умови консолідації всіх нас навколо єдиної об'єднувальної цілі, а також шляхом залучення значних фінансових ресурсів для реалізації задумів. Першим кроком для вирішення цих завдань є підготовка і впровадження в життя Стратегії розвитку освіти Менської територіальної громади.

Стратегія розвитку освіти територіальної громади – це довгостроковий вектор руху, з чіткими цілями і завданнями та термінами їхнього виконання. Це документ, спрямований на посилення існуючого освітнього потенціалу громади за рахунок спільно визначених сміливих очікувань і надій. Це план життя на довгі роки вперед, який має бути і реалістичним і стимулюючим до зрушень. Це план, який ми формували разом, план який спирається на очікування і побажання наших мешканців, учнів і їхніх батьків, педагогічних працівників, підприємців, бізнесменів, депутатів, всіх, кому небайдуже майбутнє Менської територіальної громади. Напрацювання нашої Стратегії розвитку освіти, визначення її цілей, завдань і конкретних заходів відбувалося в ході засідань робочих груп, які були відкриті для всіх охочих. Одразу зазначу, це були змістовні і іноді цікаві засідання. І ми на них мали можливість ознайомитися з різними думками та поглядами. Я вважаю, що це дуже добре, коли є можливість почути особисто про проблеми і потім, в ході обговорень, знайти шляхи їхнього вирішення. Саме так відбувалося на засіданнях робочої групи, і саме такий підхід дозволяє з великою надією говорити про Стратегію розвитку освіти громади як про документ, який відбиває мрії та сподівання мешканців Менської громади.

Стратегія охоплює період до 2027 року. Основні вектори розвитку освіти, які ми закладаємо на майбутнє - це комфортне та безпечне освітнє середовище, яке сприяє патріотичному вихованню та інтеграції дітей, молоді в доросле життя. Освіта Менської громади базується на засадах підготовки компетентної, здорової, гармонійно розвинутої особистості, Людини-громадянина, яка впродовж життя дбає про розвиток власного краю. Всебічна матеріально – фінансова підтримка та суспільне визнання ключової ролі високопрофесійних педагогічних кадрів у забезпеченні дієвого освітнього процесу є вагомим підґрунтям подальшого загального сталого розвитку заможної, привабливої та успішної громади.

Реалізувати зазначене бачення та досягнути поставлені цілі можливо лише спільно. Необхідно, щоб навколо них були консолідовані зусилля і влади, і опозиції, і освітньої спільноти, бізнесу, активістів, і всіх небайдужих мешканців. Це документ, котрий орієнтується не на політичні амбіції, а на запит пересічних громадян. Незалежно від того, хто надалі буде очолювати громаду, які політичні партії не формуватимуть більшість, діяльність будь-якої команди має починатися з того, що до рук береться Стратегія розвитку освіти і задається просте питання: «Що ще необхідно зробити в громаді, аби втілити в життя очікування мешканців в цій сфері і досягнути поставлені цілі?». Впевнений, що саме так і буде.

Переконаний, що Стратегія розвитку освіти Менської міської територіальної громади до 2027 року стане нашою дорожньою картою. В найближчі три роки ми активно працюватимемо над реалізацією Плану заходів. Фронт робіт великий, але заходи визначені реалістичні і досяжні, і позитивні зміни точно будуть. Більш того, ми обов'язково звітуватимемо про всі результати, навіть про невдачі. Адже це буде додаткова можливість для подальших змін на краще і вдосконалення як управлінських процесів, так і всієї громади. Дуже радий, що на цьому шляху ми маємо надійну підтримку не лише на місцевому рівні, а й від Швейцарсько-українського проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», якому, хочу висловити подяку за допомогу в підготовці Стратегії та за підтримку інших наших проєктів та намірів.

В наших силах об'єднуватися навколо ідей, що відповідають нашим очікуванням, і рухатися вперед.

Секретар ради

Юрій СТАЛЬНИЧЕНКО

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Підготовка Стратегії розвитку освіти Менської міської територіальної громади (далі – Стратегія) відбувалася у складних умовах дії воєнного стану та нових викликів, у тому числі пов'язаних з подальшим впровадженням цифровізації управління галуззю, продовженням дистанційного навчання на невизначені терміни, необхідністю посилення безпекових умов, збільшення відповідальності за інфраструктурну доступність закладів освіти та зростання попиту на практичну психологічну допомогу, суттєвому збільшенні кількості ВПО, у тому числі серед дітей, та пов'язаних з цим проблем та переваг, зменшенням фінансування галузі на державному та місцевому рівнях. У цілому, Стратегія розроблялась у ситуації невизначеності та великому ризику впливу зовнішніх факторів.

У той же час, наявність стратегічного документу значно розширює можливості щодо розвитку освітньої галузі Менської міської територіальної громади. Стратегія визначає довгострокове бачення, пріоритетні проблеми, вирішення яких сприятиме розвитку та досягненню мети. Наявність Стратегії - це насамперед послідовність управлінських дій та упорядкування фінансування освітньої галузі, що позитивно вплине на її розвиток. Стратегія розвитку освіти є частиною стратегічного управління на рівні Менської територіальної громади.

Ініціаторами розробки Стратегії є Відділ освіти Менської міської ради.

Принципами розробки Стратегії є:

- Відповідність нормативним вимогам.
- Врахування принципів прав людини та демократії.
- Встановлення взаємозв'язку із стратегічними документами на рівні громади та регіону у межах застосування програмно-цільового підходу управління.
- Використання системи критеріїв та індикаторів розвитку освіти, розроблених експертами Швейцарсько-український проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», у процесі аналізу та моніторингу досяжності стратегічних цілей.
- Партисипативний підхід до розроблення та впровадження Стратегії розвитку освіти.
- Гендерно-орієнтований підхід як наскрізна лінія.
- Релевантність Стратегії розвитку освіти потребам освітніх стейкхолдерів та освітньому контексту.
- Об'єктивність – Стратегія розвитку освіти розроблена на підставі статистичних даних, результатів опитування учасників освітнього процесу та визначає реально досяжні цілі.
- Обґрунтованість та доцільність – визначає чіткі цілі та заходи щодо їх досягнення.
- Забезпечення сталого розвитку - забезпечує розвиток для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь.

Критерії оцінки розвитку освіти, розроблених експертами Швейцарсько-український проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти»

Доступність освіти	<ul style="list-style-type: none">• Охоплення дітей навчанням• Фізична доступність• Мережа
Кадровий потенціал	<ul style="list-style-type: none">• Умови підвищення кваліфікації• Забезпеченість кваліфікованими працівниками
Якість освіти	<ul style="list-style-type: none">• Результати освітнього процесу• Організація освітньої діяльності та освітнього процесу відповідно до стандартів
Фінансування	<ul style="list-style-type: none">• Освітня субвенція• Видатки на освіту, що забезпечують розвиток• Залучення додаткових коштів, не заборонених законодавством
Сформованість системи управління	<ul style="list-style-type: none">• Ефективність органів управління• Взаємодія з громадськістю та учасниками освітнього процесу• Прозорість та відкритість,• Наявність стратегії розвитку на всіх рівнях управління• Забезпечення позитивного іміджу
Комфорт і безпека	<ul style="list-style-type: none">• Комфортне психосоціальне середовище• Безпечність закладів освіти, учнів та педагогічних працівників• Сучасний освітній простір
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none">• Матеріально-технічне забезпечення закладу освіти• ІКТ обладнання та Інтернет• Енергетична ефективність, будівлі та приміщення

Головними пріоритетами у розробці Стратегії були забезпечення відкритості та демократичності процесу, гендерної рівності та залученості усіх стейкхолдерів.

У межах розробки Стратегії проведені:

- засідання робочої групи з розробки проєкту Стратегії;
- онлайн опитування учасників освітнього процесу (учнів, батьків, педагогічних працівників);
- постійні консультації з експертами Проєкту DECIDE;
- інші партисипативні заходи (фокус-групи, стратегічні сесії тощо);
- винесення на обговорення стейкхолдерам результатів поетапної розробки Стратегії та отримання пропозицій від них;
- громадське обговорення проєкту Стратегії.

Для забезпечення прозорості усі етапи розроблення Стратегії супроводжувалися інформаційною кампанією на офіційному сайті Менської міської територіальної громади та у соціальних мережах, проведенням інформаційних заходів в онлайн та офлайн форматах, метою яких є не тільки інформування про хід розробки Стратегії, а й вивчення думки та отримання зворотного зв'язку.

Впровадження розробленої Стратегії покладається на Відділ освіти Менської міської ради, однак для успішного втілення поставлених цілей та реалізації проєктів розвитку необхідно залучити всіх стейкхолдерів, включаючи Піклувальну раду, органи шкільного самоврядування педагогічної, учнівської та батьківської спільнот, донорів та інших партнерів.

Важливо зазначити, що Стратегія фіксує напрями розвитку освітньої галузі Менської міської територіальної громади, але є гнучким документом на проєктному рівні. Тому важливо на постійній основі здійснювати моніторинг та оцінювання процесу реалізації Стратегії та адаптувати її передусім до зовнішніх викликів.

Розроблення, затвердження, реалізація, здійснення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегій є складовими єдиного стратегічного планувального циклу, що передбачає таку послідовність процесів:

аналіз – вивчення ситуації, основних переваг та проблем, оцінка ситуації, збір статистичних даних, у тому числі у гендерному розрізі, проведення необхідних опитувань, фокус-груп (проведення на цій основі профільного та SWOT-аналізу);

планування – визначення стратегічного бачення, стратегічних і операційних цілей, способів реалізації завдань і заходів, а також ключових результативних показників досягнення встановлених цілей Стратегії, з урахуванням критеріїв та індикаторів розвитку освіти, розроблених Проєктом DECIDE;

впровадження – розроблення та затвердження Плану впровадження, формування кошторису з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізація проєктів розвитку, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності;

оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток освітньої галузі, оцінка впровадження принципів демократичних цінностей, досягнення інших запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Методологія розробки Стратегії розвитку освіти включає наступні етапи:

I Етап – Підготовчий (попереднє планування).

Підготовчий етап роботи над Стратегією включає кілька кроків, основними серед яких є: розроблення методології роботи над Стратегією, складання плану роботи, комунікаційного плану, створення робочої групи щодо розробки Стратегії.

Створення робочої групи з розробки Стратегії розвитку освіти базується на партисипативних та гендерних підходах, шляхом залучення усіх активних та зацікавлених представників громади, що відповідає демократичним принципам та створює умови для врахування інтересів всіх стейкхолдерів та бенефіціарів.

Робоча група формувалася шляхом оголошенням для бажаючих приєднатись до процесу розробки Стратегії.

До складу робочої групи включено представників виконавчих органів Менської ради:

- ~ заступника сільського голови, який відповідає за питання освіти;
- ~ начальника Відділу освіти;
- ~ спеціалістів Відділу освіти, загального відділу виконавчого комітету;
- ~ депутатів Менської міської ради;
- ~ керівників закладів освіти, активних педагогічних працівників;
- ~ представників старостинських округів.

Основні результати I етапу:

- розроблено методологію роботи над Стратегією;
- створене робочу групу з розробки Стратегії;
- сформовано план роботи над розробкою Стратегії;
- сформовано комунікаційний план роботи;
- поінформовано громадськість про початок роботи над Стратегією.

II Етап – Аналіз середовища і факторів розвитку освіти.

Аналіз середовища і факторів розвитку освіти включатиме:

- аналіз наявної ситуації в Корпській громаді щодо розвитку освіти (збір статистичної інформації);
- складання анкет для соціологічного дослідження учасників освітнього процесу щодо їх бачення розвитку освіти, пріоритетів та напрямків розвитку освіти та проведення опитування;
- формування SWOT аналізу;
- відпрацювання пріоритетизації проблем у освітній галузі.

Аналіз стану освіти Менської міської територіальної громади проведено на основі статистичних даних, результатів соціологічного дослідження, висновків отриманих під час проведення засідань робочих груп з розробки Стратегії та фокус-груп. Аналіз враховує причинно-наслідкові зв'язки. На основі отриманих даних формується профіль закладу освіти. У подальшому такий аналіз можна проводити у динаміці.

Одним з найважливіших етапів аналізу стану освіти – є опитування. Результати опитування надають бачення проблем, бачення перспектив розвитку, а також проведення опитування сприяє інформуванню зацікавлених сторін про роботу над Стратегією, допомагає побудувати діалог з громадськістю.

Аналіз стану освіти вкаже від чого варто відмовлятися, а також – куди потрібно спрямовувати ресурси, де є потенціал для розвитку.

Інформація та знання, отримані в результаті вивчення середовища дозволяють провести SWOT-аналіз що передбачає зовнішній (оцінку основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім середовищем) та внутрішній (оцінка сильних і слабких сторін закладу освіти, що забезпечує визначення основних проблем та переваг) аналізу. Добре розуміння цих чотирьох аспектів ситуації допомагає точніше спрямувати планування заходів з прискоренням розвитку та максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей та усунення загроз. У результаті використання цього інструменту має бути розроблена обґрунтована стратегія досягнення майбутнього, максимально адаптована до вихідних (стартових) умов з урахуванням зовнішніх чинників впливу на це майбутнє. Це дозволить забезпечити релевантність Стратегії розвитку освіти потребам освітніх стейкхолдерів та освітньому контексту.

Відповідальність за проведення SWOT-аналізу покладається на членів робочої групи.

Основні результати II етапу:

- створено базу для прогнозу;
- оцінено можливості розвитку освіти;
- сформовано уявлення про проблеми та перспективи розвитку освіти;
- поінформовано населення про розробку Стратегії;
- визначено пріоритетні для вирішення проблеми;
- за результатами SWOT аналізу отримано дані про результати внутрішнього функціонування сфери освіти та зменшено ризики, систематизовано перспективи.

III Етап - Визначення бачення, напрямів розвитку освіти в громаді.

Етап передбачає розробку стратегічного бачення (візії), сценарних прогнозів, стратегічних, операційних цілей, завдань та власне проєктів.

На основі проведеного аналізу стану освіти, складеної описово-аналітичної частини Стратегії, а також враховуючи унікальні характеристики громади згідно зі SWOT – аналізом, визначеними проблемами, робоча група формулює бачення та напрямки розвитку освіти громади.

Стратегічне бачення (візія) представляє стислий і узагальнений опис перспективи розвитку освітньої галузі громади в довгостроковому періоді з урахуванням унікальних особливостей та демократичного розвитку. Стратегічне бачення окреслює узгоджене, всебічне та оптимістичне формування майбутнього, що є основою для визначення стратегічних та операційних цілей.

Стратегічні та операційні цілі повинні відповідати принципам демократичних цінностей, SMART цілям, цілям стратегічних документів, затверджених на регіональному та місцевому рівнях, а також враховувати напрями

державної політики в освітньої галузі. Вони повинні відповідати баченню та базуватись на проведеному аналізі розвитку освіти, перевагах, ресурсах і визначальних можливостях. Стратегічні цілі окреслюють шляхи досягнення стратегічного бачення та конкретизуються в операційних цілях.

Також, визначено основні можливі сценарії розвитку, оскільки ознакою поточного стану є високий ступінь невизначеності. Діяльність в умовах невизначеності потребує застосування певних інструментів роботи, серед яких найбільш оптимальним є **сценарний аналіз**. Сценарій – це послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

Основу кожного сценарію повинні становити базові сценарні припущення, відповідно до яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу. Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний), оптимістичний (модернізаційний) та базовий (цільовий), або реалістичний.

Робота зі сценаріями в подальшому передбачає розробку індикаторів, за якими можна відстежувати (констатувати) початок дії сценарію та створений план робіт за кожним зі сценаріїв.

Основні результати III етапу:

- залучено максимальну кількість зацікавлених сторін;
- визначено стратегічне бачення;
- сформовано сценарії розвитку;
- сформовано структуру стратегічних цілей;
- сформовано проєктні ідеї;
- розроблено технічні завдання проєктів.

IV Етап - Моніторинг та впровадження Стратегії.

Реалізація Стратегії здійснюється на основі Плану заходів з її реалізації. План заходів розробляється для забезпечення виконання завдань, визначених Стратегією. Виконання завдань деталізується у розробленні проєктів розвитку, через реалізацію яких впроваджується Стратегія.

Напрацювання проєктних ідей з використанням технології SMART цілей здійснюється у постійній комунікації зі стейкхолдерами через збір пропозицій та коментарів на офіційному сайті громади, проведення консультацій. Пул проєктів розвитку формується на підставі ідей робочої групи, зовнішніх пропозицій.

Проєктні ідеї напрацьовуються у вигляді карток технічних завдань, розроблених з використанням технології SMART цілей.

Розроблення проєкту Плану впровадження Стратегії розвитку закладу освіти здійснюється строком на поточний та два наступних бюджетних років.

План впровадження та подальший моніторинг Стратегії базується на RBM-підході (управління, орієнтоване на результат, Results-Based Management), що передбачає визначення індикаторів досягнення цілей та визначення показників вимірювання.

Моніторинг розглядається як процес (процедура) систематичного накопичення інформації, її обробки і підготовки висновків з метою уникнення ризику суттєвих відхилень від запланованих результатів та забезпечення якості й ефективності в реалізації проєктів розвитку.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (у тому числі входять представники Піклувальної ради); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії має бути окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори). Інструментом моніторингу є система комплексних індикаторів досягнення цілей та показників вимірювання, які повинні відображати як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчувати їх релевантність стратегічним цілям Стратегії.

Визначення індикаторів відбувається на підставі застосування критеріїв оцінки розвитку освіти, розроблених експертами Швейцарсько-український проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Моніторинг відбувається із застосуванням інструментів опитування учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, учнів, батьків), збору статистичних даних та інше.

Оцінювання реалізації Стратегії та Плану впровадження проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, сталості змін з метою прийняття необхідних подальших рішень та необхідних коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, який містить:

- результати порівняння фактичних та цільових значень показників;
- досягнення запланованих цілей;
- задоволення потреб;
- наявних незапланованих змін та впливів;
- опис діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- ефективності механізмів реалізації, ресурсних витрат, стійкості результатів Стратегії.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться із залученням експертів).

Результати моніторингу та оцінки у вигляді звіту, оприлюднюються на офіційному сайті громади та розглядаються профільними депутатськими комісіями і виносяться на розгляд сесії Менської ради один раз на рік (при необхідності – двічі на рік).

Основні результати IV етапу:

- розроблено план впровадження стратегії розвитку освіти (далі – ПВСРО);
- складено план моніторингу;
- визначено індикатори моніторингу.

V Етап - Громадське обговорення та ухвалення Стратегії

Склавши Стратегію, План її реалізації включно з Планом моніторингу виконання, робоча група ініціює проведення громадських обговорень. Після проведення громадського обговорення допрацьована Стратегія та План її реалізації подається на розгляд і ухвалення в якості освітньої політики територіальної громади.

Основні результати V етапу:

- проведено громадські обговорення Стратегії розвитку освіти;
- затверджено рішенням місцевої ради Стратегію розвитку освіти.

Розпорядженням Менського міського голови від 27.02.2024 р. № 60 було сформовано склад робочої групи

Таблиця 1 Склад робочої групи з розробки Стратегії розвитку освіти Менської громади до 2027 р.

Прищепя Вікторія Василівна	- заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, голова Робочої групи;
Стальниченко Юрій Валерійович	- секретар ради, заступник голови Робочої групи;
Гречуха Людмила Анатоліївна	- головний спеціаліст Відділу освіти Менської міської ради, секретар Робочої групи;
Члени Робочої групи:	
Бикова Олена Віталіївна	- директор Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Менської міської ради;
Верік Юлія Петрівна	- директор Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради;
Давиденко Олена Михайлівна	- директор Покровського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради;
Дем'янова Ксенія Михайлівна	- оператор комп'ютерного набору Менської міської ради;
Крамаренко Ольга Миколаївна	- психолог Комунальної установи «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради, член Молодіжної ради при Менській міській раді;
Лук'яненко Ірина Федорівна	- начальник Відділу освіти Менської міської ради;
Люшина Вікторія Леонідівна	- заступник начальника Відділу освіти Менської міської ради;
Мілейко Сергій Миколайович	- громадський діяч та активіст, багатодітний батько;
Нерослик Алла Петрівна	- начальник Фінансового управління Менської міської ради;
Перерва Григорій Леонідович	- експерт Швейцарсько-українського проєкту DECIDE (за згодою)
Руденко Тетяна Олександрівна	- директор Комунального закладу позашкільної освіти Менського центру дитячої та юнацької творчості Менської міської ради;
Скороход Вікторія Сергіївна	- учениця 11-В класу Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім.Т.Г.Шевченка Менської міської ради;
Скороход Сергій Віталійович	- начальник Відділу економічного розвитку та інвестицій Менської міської

	ради;
Федорченко Сніжана Володимирівна	- головний спеціаліст Відділу освіти Менської міської ради;
Хоменко Віталій Валерійович	- депутат Менської міської ради восьмого скликання, голова комісії з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, культури, молоді, фізкультури та спорту;
Хоменко Тетяна Олексіївна	- директор Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради;
Шепель Тамара Іванівна	- директор Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім.Т.Г.Шевченка Менської міської ради;
Шумейко Олена Миколаївна	- директор Стольненського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради.

Практична підготовка Стратегії розпочалася у лютому 2024 року та тривала по жовтня 2024 року. За цей час було проведено 7 засідань відповідної робочої групи, а з 07 жовтня 2024 року по 21 жовтня 2024 року здійснено належне громадське обговорення сформованого проєкту Стратегії.

Усі засідання Робочої групи проводилися у відкритому режимі – он-лайн або офлайн, тому усі бажаючі мали можливість брати участь в розробці Стратегії.

Експертний та методичний супровід забезпечували:

- Експерт зі стратегічного планування Швейцарсько-українського проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» Григорій Перерва;
- Національний експерт зі стратегічного планування Швейцарсько-українського проєкту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» Ольга Терент'єва.

1 АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ПРО СТАН РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОСВІТИ МЕНЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1 Коротка характеристика територіальної громади

1.1.1 Географічне розташування.

Менська міська територіальна громада утворена 30 травня 2017 року. До складу громади входять 39 населених пунктів: місто Мена (адміністративний центр), селище Макошине, села Бірківка, Блистова, Дерепівка, Величківка, Вільне, Волосківці, Степанівка, Городище, Данилівка, Веселе, Садове, Нові Броди, Дягова, Киселівка, Комарівка, Прогрес, Куковичі, Овчарівка, Загорівка, Куковицьке, Ліски, Майське, Максаки, Луки, Остапівка, Осьмаки, Покровське, Слобідка, Семенівка, Синявка, Стольне, Дмитрівка, Лазарівка, Черногорці, Ушня, Дібрівка, Феськівка.

Загальна кількість жителів складає понад 24,9 тис. осіб, з яких 11,8- міського та 13,1 - сільського населення. Площа – 1026,1 км². Менська міська територіальна громада межує з територіями Корюківської ТГ, Сосницької ТГ, Березнянської ТГ, Сновської ТГ, Борзнянської ТГ.

Адміністративний центр громади – місто Мена, розташоване в північній частині Чернігівської області на березі річки Мена (притока Десни). Площа міста – 15,33 км². Чисельність населення – 10700 чол. Відстань від центру Мени до Чернігова - 68 км і від Мени до пристані Макошине на Десні – 12 км.

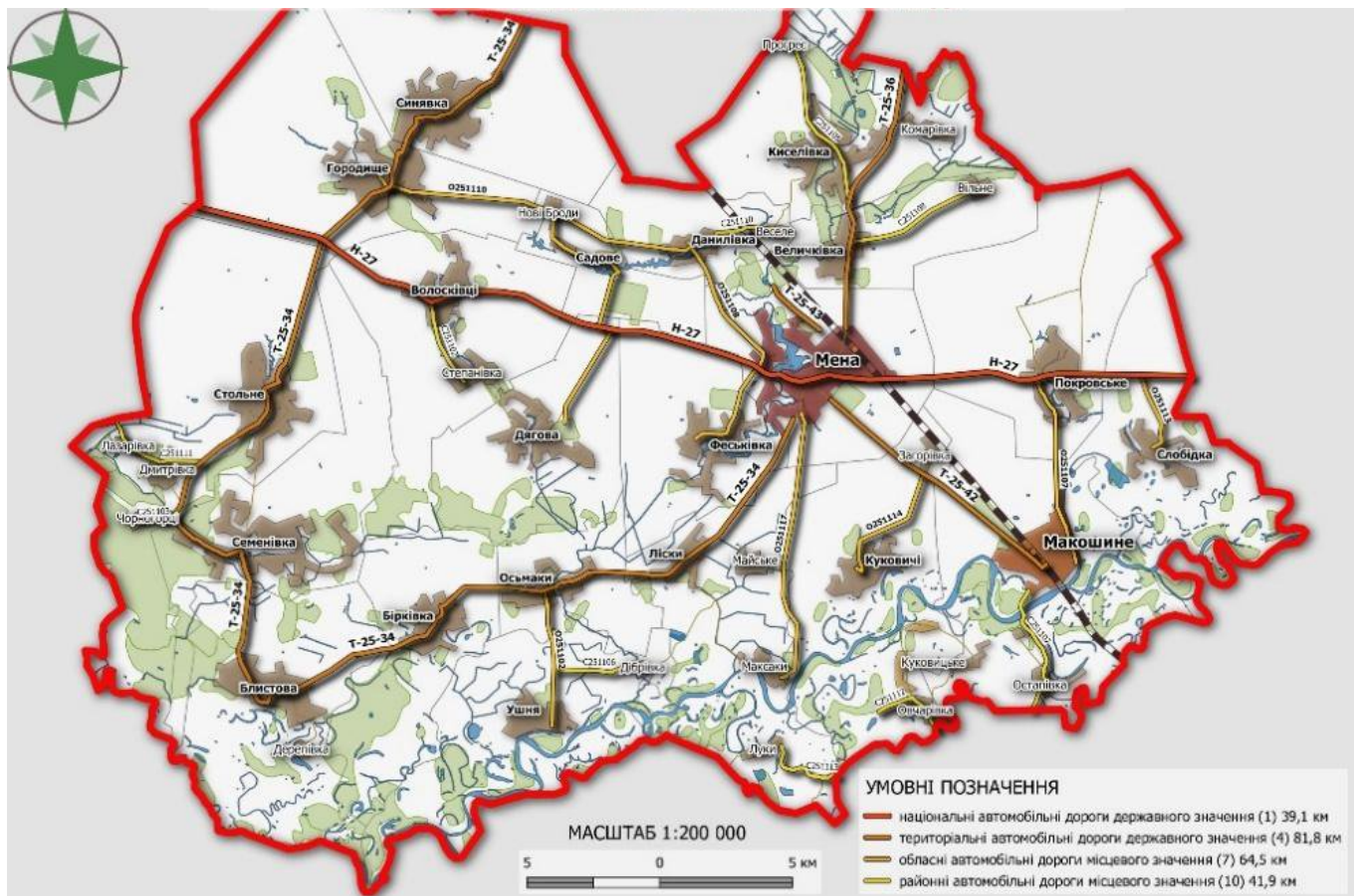

Рисунок 1. Мапа Менської ТГ

Громада поділена на 17 старостинських округів: Бірківський, Блистівський, Величківський, Волосківський, Городищенський, Данилівсько-Садовий, Дягівський, Киселівський, Куковицький, Лісківський, Макошинський, Осьмаківсько-Ушнянський, Покровсько-Слобідський, Семенівський, Синявський, Стольненський, Феськівський.

Таблиця 1 Порівняння громади і області за площею та населенням

Територія	Площа, км ²	Площа, % площі області	Населення на 01.01.2024, осіб	Населення, % населення області	Щільність населення
Громада	1026,1	3,2	24997	2,61	25,35 осіб/км ²
Область	31900	x	959320	x	30,07 осіб/км ²

Громада є невеликою в масштабах області. Вона компактна, з помірними відстанями між населеними пунктами (найбільше – близько 30 км до м. Мена від с. Дерепівка, с. Семенівка, с. Лазарівка та с. Черногорці). Мережа доріг загального користування забезпечує транспортне сполучення між населеними пунктами.

З півдня на північ громаду перетинає ділянка Південно-Західної залізниці з Бахмача до Сновська з залізничними станціями Мена і Макошине. Також через Менську ТГ проходять автотраси Чернігів - Новгород-Сіверський, Чернігів - Семенівка, Чернігів – Сновськ.

Менська міська територіальна громада впродовж лютого-квітня 2022 року перебувала в тимчасовій окупації, на її території велися бойові дії. В результаті цього логістичні шляхи у громаді було пошкоджено, а саме: повністю зруйнована автомобільна дорога О251107 Покровське – Макошине (7км), частково пошкоджено дорожнє покриття на автомобільних дорогах О251108 Данилівка – Феськівка (5км), О251110 Дягова - Садове - Городище з під'їздом до с. Данилівка (2км), а також зруйнований залізничний міст через р. Десна на залізничному перегоні Бондарівка-Макошине.

Таблиця 2 Характеристика доріг громади

Значення доріг	Протяжність, км	Стан покриття
Державного значення – асфальт :	99,5	
- Чернігів – Мена – Сосниця – Грем'яч	20,7	добрий
- Корюківка – Синявка – Блестова – Мена	55,6	незадовільний
- Мена – Макошине	10,4	незадовільний
- Мена – Остреч	2,2	посередній
Обласного (регіонального) значення – асфальт	43,7	
- Осьмаки – Ушня	5,1	посередній
- Покровське – Макошине	7,2	добрий
- Данилівка – Феськівка	4,8	посередній
- Дягова – Садове	8,3	посередній
- Н-27 – Слобідка	3,5	посередній
- Т-25-42 – Куковичі	4,8	добрий
- Мена – Максаки	10	посередній
Місцевого значення, з них:	36,5	незадовільний
- тверде покриття – асфальт:	29,1	незадовільний
Киселівка – Прогрес	6,8	незадовільний
О-251102 – Дібрівка	3,6	незадовільний
Остапівка – Острів Надії	6	незадовільний
Т-25-36 – Вільне	5,3	незадовільний
Т-25-34 – Дмитрівка	7,4	незадовільний
- ґрунтова:	7,4	незадовільний
Овчарівка – Сапонівка	3,4	незадовільний
Ховми – Луки	4	незадовільний

Транспортне сполучення дає можливість мешканцям громади оперативно добиратися до районного та обласного центрів і, за потреби, до столиці України. Разом з тим, якість дорожнього покриття в межах громади викликає нарікання, що ускладнює підвезення учнів до закладів освіти з окремих сіл громади: Мена-Ліски—Осьмаки-Бірківка; Мена-Величківка та інші.

Зазначений фактори можуть чинити негативний вплив на ефективне функціонування освітньої мережі в громаді, як через незручності при підвезенні дітей до ЗЗСО, так і в силу існування загрози їхньому життю, як пішоходів. В умовах, коли громада проводить оптимізацію власної освітньої мережі, питання доріг, які забезпечують підвезення учнів до закладів освіти, слід розглядати, як одне з найбільш значимих.

1.1.2 Населення громади

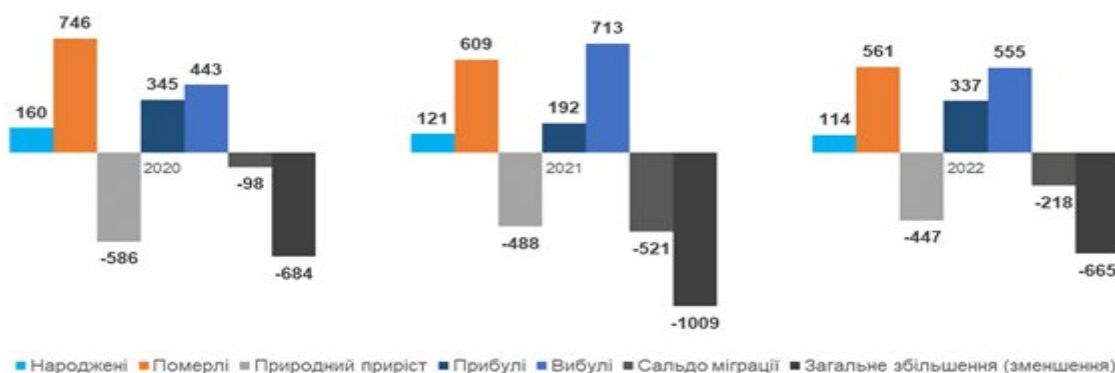
Станом на 01.01.2024 населення Менської ТГ складає 24,9 тис. осіб, в т.ч. 11,6 тис. чоловіків (46,6%) та 13,3 жінки (53,4%).

В розрізі основних населених пунктів ситуація зі зміною чисельності мешканців в динаміці за період з 2021 до 2023 року наведена нижче.

Діаграма 1 Динаміка чисельності мешканців громади за статтю (2020-2022 рр.), осіб

З діаграми видно, що загальна чисельність мешканців громади має сталу тенденцію до скорочення, яка почала проявлятися ще до початку повномасштабного вторгнення росії в лютому 2022 р. Скорочення населення обумовлено як від'ємним сальдо природнього приросту, так і негативними показниками міграції.

Діаграма 2 Показники природнього приросту населення та сальдо міграції (2020-2022 рр.), осіб

Слід зазначити, що в 2022 р. чисельність мешканців громади скоротилася в дещо меншому обсязі, ніж в 2020 та 2021 рр. Певною мірою це зумовлено притоком ВПО з інших населених пунктів, які більше постраждали від бойових дій. В структурі мешканців переважають жінки. Більш повна інформація про структуру населення громади наведено нижче.

Таблиця 3 Демографічна характеристика Менської ТГ, осіб (станом на початок 2024р.)

Назва старостинського округу та окремих населених пунктів	Усього населення		Дорослі		Діти		Пенсіонери		Безробітні		ВПО (дорослі)		ВПО (діти)	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
Макошинський старостинський округ	1934		1086		279		569		5		19		13	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	928	1006	563	523	144	135	221	348	2	3	7	12	3	10
Бірківський старостинський округ	528		274		62		192		4		8		7	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	238	300	132	142	34	28	72	120	1	3	2	6	3	4
Блиствівський старостинський округ	691		379		120		192		3		1		4	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	336	355	206	173	61	59	69	123	1	2	0	1	1	3
Величківський старостинський округ	613		383		83		146		4		6		1	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	278	334	178	205	38	45	62	84	0	4	3	3		1
Дягівський старостинський округ	678		385		112		181		2		6		0	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	310	368	190	195	58	54	62	119	0	2	3	3		0
Киселівський старостинський округ	886		510		126		233		4		17		1	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	402	484	265	245	57	69	75	158	0	4	7	10	1	0
Куковицький старостинський округ	838		454		111		273		5		2		1	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	396	442	240	214	56	55	100	173	0	5	1	1		1
Волосківський старостинський округ	816		460		135		221		3		12		6	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	379	437	239	221	68	67	72	149	0	3	4	8	4	2
Покровський-Слобідський старостинський округ	1035		550		141		344		6		14		4	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	481	554	295	255	67	74	119	225	5	1	4	10	1	6
Данилівсько-Садовський старостинський округ	679		349		97		262		5		7		3	
	ч	ж	ч	ж	х	д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	х	д
	332	347	211	138	51	46	128	134	4	1	3	4	1	2

Назва старостинського округу та окремих населених пунктів	Усього населення		Дорослі		Діти		Пенсіонери		Безробітні		ВПО (дорослі)		ВПО (діти)	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
Городищенський старостинський округ	564		314		66		184		3		29		7	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	273	291	168	146	35	31	70	114	0	3	6	23	2	5
Лісківський старостинський округ	687		356		70		261		11		8		4	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	320	367	184	172	34	36	102	159	10	1	3	5	2	2
Осьмаківсько-Ушнянський старостинський округ	804		443		101		260		9		15		6	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	385	419	233	210	56	45	96	164	0	9	6	9	2	4
Семенівський старостинський округ	551		321		77		153		4		2		0	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	272	279	176	145	36	41	60	93	0	4	0	2		0
Синявський старостинський округ	631		336		90		205		4		11		3	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	301	330	184	152	45	45	72	133	2	2	4	7	2	1
Стольненський старостинський округ	1377		774		221		383		6		7		1	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	662	716	413	361	117	104	132	251	1	5	2	5	0	1
Феськівський старостинський округ	965		530		187		248		4		4		2	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	438	527	250	280	91	96	97	151	0	4	3	1	0	2
м. Мена	10699		6012		1555		3132		50		117		53	
	ч	ж	ч	ж	Х	Д	ч	ж	ч	ж	ч	ж	Х	Д
	4890	5809	2977	3035	781	774	1132	2000	42	8	41	76	16	37

Серед окремих населених пунктів громади, найбільше людей проживає в місті Мена (10 700 осіб або близько 43% від загальної кількості жителів громади), селищі. Макошине (1 884 особи) та селах Стольне (1 285 мешканців) і Феськівка (966 жителів).

В 10 селах (четверта частина населених пунктів громади) живе менше 100 осіб – загалом 258 мешканців або 21,4 жителів в середньому на одне село. В 3 селах не проживає жодної особи. В дев'яти селах громади мешкає до 10 дітей, з них в чотирьох – немає жодної дитини.

Гендерний склад населення відповідає загальній демографічній тенденції, яка притаманна більшості територій Чернігівській області. Зокрема, чисельність жіночого населення майже на 4 в.п. перевищує чисельність чоловічого (у абсолютних показниках 13,4 тис. жінок проти 11,6 тис. чоловіків), що трохи краще, ніж середні показники по Чернігівській області, де 54,5% становить жіноче населення та 45,5% – чоловіче.

Таблиця 4 Розподіл населення за віком, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ТГ), станом на початок року

Показники	чол. 2021	жін. 2021	чол. 2022	жін. 2022	чол. 2023	жін. 2023	чол. 2024	жін. 2024
Населення у віці:								
молодшому за працездатний 0-14	1698	1686	1910	1991	1860	1955	1439	1411
працездатному 15-60	6851	8258	7366	7413	7343	7296	7502	7236
старшому за працездатний 60+	3412	5118	2722	4612	2604	4291	2689	4716
діти дошкільного віку 0-6	462	453	451	448	487	454	477	454
діти шкільного віку 7-18	1485	1471	1332	1325	1202	1243	1193	1162

Вищенаведені дані надають можливість зробити висновок, що в громаді, як і в цілому по країні та по Чернігівській області, зберігаються негативні тенденції в демографічній сфері. Протягом останніх років спостерігалася стійка тенденція до зниження загальної кількості населення громади, яка за наведений період склала – 2 030 осіб протягом 2021-2024 рр. або 8% від загальної кількості мешканців громади.

Типовою проблемою є висока питома вага населення у віці, старшому, ніж 65 років, яка коливається в межах від 31,6% за підсумками 2020 р. до 19% на початку 2024 р. Частка дітей та молоді залишається відносно сталою протягом останніх трьох років і коливається від 12,5% до 15%. Такий розмір частки є загрозливими з точки зору демографічної структури.

У всіх вікових категоріях серед населення переважають жінки. Даний факт може бути обумовлений як ризиками війни, так і нездоровим способом життя багатьох чоловіків у віці понад 20 років. Через наведені причини скорочується чисельність мешканців найбільш працездатного віку та зменшуються можливості для розвитку.

Війна, яка почалася наприкінці лютого 2022 р., після агресії росії, також позначилася на віковій структурі мешканців. Загалом, на початку війни в громаді було офіційно зареєстровано близько 4 000 внутрішньо-переміщених осіб. За неофіційними даними їх було вдвічі більше. Основні території, звідки прибували такі люди – місто Чернігів та населені пункти біля нього, а також з Донецької, Харківської та Херсонської областей. У подальшому число ВПО почало зменшуватись.

Наразі в громаді офіційно зареєстровано біля 3 000 ВПО. За оцінками місцевої влади фактично постійно проживає більше 400 осіб, в т.ч. - 118 дітей. Зазначимо, що переважна частина ВПО – це люди працездатного віку.

Дані, наведені вище, свідчать, що число дітей дошкільного і шкільного віку, починаючи з 2021 р. має тенденцію до скорочення. Зазначений стан справ потребує додаткового ретельного опрацювання з метою визначення реальних причин скорочення чисельності дітей. Імовірно, це може бути обумовлено

міграційними факторами коли родини з маленькими дітьми виїжджають з громади до більш розвинутих, з точки зору інфраструктури, територій (наприклад м. Чернігів, м. Київ або за кордон).

Також актуальним для громади є щорічне збільшення частки жінок старших за працездатний вік.

Діаграма 3 Вікова структура населення Менської ТГ, %

В 2023 р., в рамках підготовки Плану відновлення та розвитку Менської громади, було здійснено прогнозування зміни чисельності населення, з прогнозним горизонтом до кінця 2024 р. Прогнозована кількість населення Менської міської територіальної громади за цим розрахунком, на кінець 2024 року, за умови збереження існуючих зовнішніх умов, може скласти 24 822 особи (орієнтовно, на 200 осіб менше, ніж на початок 2024 р.). Скорочення відбуватиметься за всіма категоріями мешканців, в т.ч. – серед дітей.

На подальший розвиток демографічної ситуації, окрім існуючих регіональних тенденцій (загальне скорочення чисельності жителів Чернігівської області, проблеми з працевлаштуванням з гідною оплатою праці, нездоровий спосіб життя частини мешканців), матимуть вплив і зовнішні тенденції. В першу чергу – це загрози повторної активізації бойових дій або обстрілів території Чернігівської області. Крім того, географічне розташування громади недалеко від обласного центру – м. Чернігів та столиці України – м. Київ є вагомим фактором, що буде й надалі стимулювати молодь залишити громаду в пошуках кращих умов для проживання та роботи. Цілком імовірно, що в наступні десять років тенденція до зростання в громаді частки осіб у віці, старшому за працездатний, посилиться. Як наслідок, може збільшитися навантаження на соціальну інфраструктуру та медичні заклади. Натомість, освітня мережа буде завантажуватися все менше, особливо, якщо тенденція до зменшення кількості дітей шкільного і дошкільного віку набуде стійкого характеру та якість умов викладання й перебування в закладах освіти суттєво поступатиметься тим умовам, які пропонують дітям в інших громадах або регіонах.

1.1.3 Дитяче населення

1.1.3.1 Діти дошкільного віку

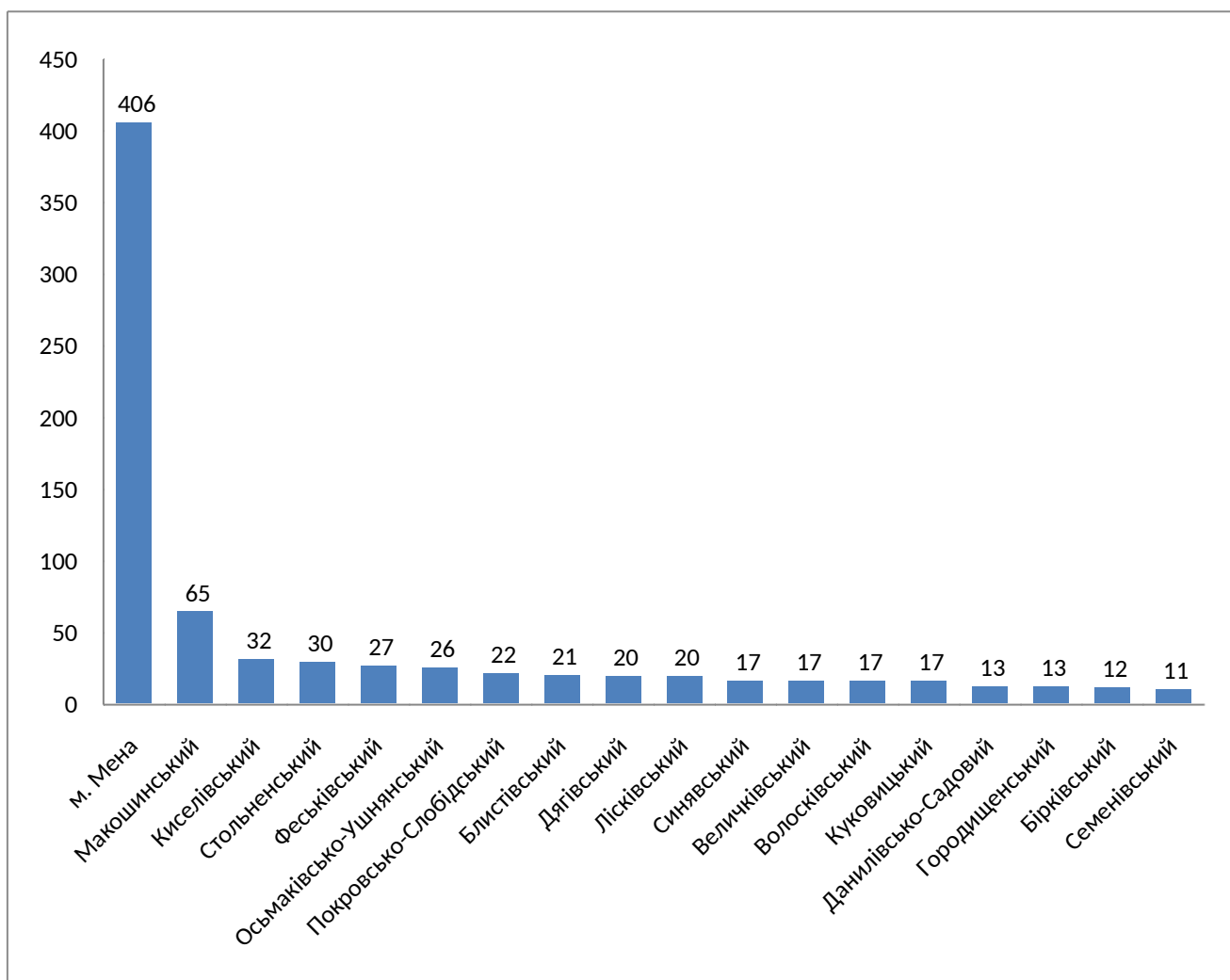
Наразі в Менській громаді мешкають 786 осіб дошкільного віку; з них дівчаток – 479 (61%); хлопчиків – 342 (39%). Серед них дітей ВПО від 0-6(7) років – 40 (5% від загалу); з них дівчаток - 19; хлопчиків - 21. За кордоном перебуває 26 дітей (3,3%); з них дівчаток - 10; хлопчиків - 16. Таким чином, завдяки ВПО громада змогла навіть перекрыти відтік дітей дошкільного віку за кордон.

Таблиця 5. Діти дошкільного віку Менської громади, за роками народження та статтю, осіб.

Діти дошкільного віку

Громада	Кількість дітей віком від 0 до 6 років	Роки													
		2023		2022		2021		2020		2019		2018		2017	
		х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д
Менська	786	61		87		124		126		137		186		65	
		25	36	44	43	53	71	58	68	57	80	81	104	24	41

З наведених даних видно, що в громаді має місце чітка тенденція до скорочення народжуваності: якщо в 2018 р. було народжено 168 дітей, то в 2022 р. (перший військовий рік) – всього 87 (вдвічі менше), в 2023 р. – 61 дитина (третина від показника 2018 р.). Очевидно, що проблеми пов'язані не лише з повномасштабною агресією росії, оскільки тенденція до скорочення намітилася ще в 2019 р., але війна посилює даний тренд.

Діаграма 4 Розподіл дітей дошкільного віку по старостатам, осіб

Як видно, понад 50% дітей дошкільного віку (406 з 786) проживає в м. Мена. Другим по величині за чисельність дітей у віці 0-6 років є Макошинський старостинський округ – 65 дітей або 8,2% від загалу. В решті старостинських округів число дошкільнят коливається від 32 (4% в Киселівському старостинському окрузі) до 11 (1,4% в Семенівському старостинському окрузі). В деяких зі старостинських округів або немає дітей 2022-2023 рр. (Куковицький старостинський округ) або є 1-3 немовлят (Лісківський, Городищенський, Волосківський, Феськівський, Данилівсько-Садовий, Блиствівський, Синявський, Бірківський старостинські

округи). Ці моменти слід враховувати при плануванні подальшого розвитку освітньої мережі: адже вже в найближчі роки в зазначених старостатах буде спостерігатися зменшення наповненості ЗДО, а в середньостроковій перспективі – ЗЗСО.

Із загальної кількості дітей дошкільного віку громади 71,9% дітей у віці від 1-6(7) років відвідує ЗДО громади. В т.ч. по місту Мена - 70%; по селу - 74,9%. Найбільшим є показник відвідуваності дітьми закладів освіти у віці 3-5 років: 89,7% дітей у цьому віці відвідує ЗДО. В т.ч. по місту - 83,6%; по селу - 100%. Як наслідок високого охоплення дітей дошкільням є практично 100% наповненість закладів ЗДО: на 100 місцях виховується по громаді 98 дітей; по місту - 99 дітей; по селу - 96 дітей. При цьому, по окремим закладам має місце перевищення проєктних показників.

Чисельність дітей дошкільного віку має сталу тенденцію до скорочення: порівняно з 2019 р. кількість немовлят у віці 0-1 рік скоротилася в 2-3 рази в період повномасштабної агресії 2022-2023 рр. В той же час, відтік дітей дошкільного віку за кордон є меншим, ніж їхній притік в громаду, як ВПО, що дозволяє хоча б частково компенсувати загальні втрати.

Розподіл дітей по дошкільним закладам освіти є нерівномірний: 52% від їхньої загальної кількості проживає в Мені, ще 8% - в Макошинському старостаті. На решту старостинських округів припадає від 1,4 до 4,0%. Має місце скорочення або взагалі відсутність дітей 2022-2023 рр. народження в 9 старостинських округах. Це слід враховувати при плануванні подальшого розвитку як дошкільної так і освітньої мережі громади, оскільки даний фактор в перспективі негативно позначиться на їхній наповнюваності. Ще один фактор, який необхідно враховувати в середньостроковій перспективі, це превалювання дівчаток над хлопчиками (61% та 39% відповідно). Він має бути взятий до уваги при плануванні навчання, занять спортом, занять працею та організації відпочинку.

1.1.3.2 Діти шкільного віку

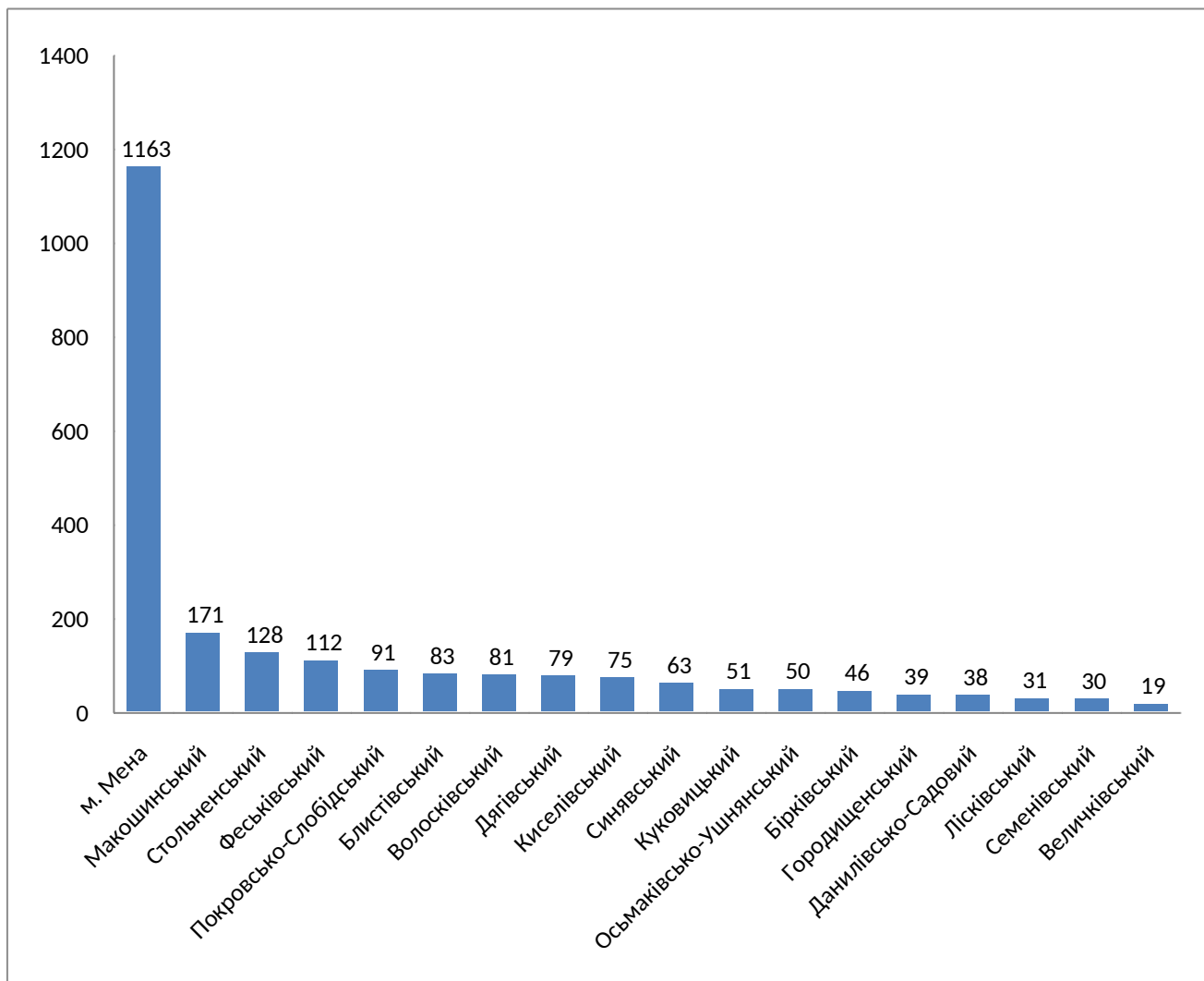
У мережі закладів освіти громади станом на 01.01.2024 налічується 13 закладів ЗЗСО, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, з них 2 опорних ЗЗСО та 2 філії. Із загальної кількості закладів освіти 3 є малокомплектними (23% від загальної кількості), що створює додаткове навантаження на бюджет громади і, позначається на якості освітнього процесу в таких закладах.

Кількість дітей шкільного віку, що проживають на території Менської міської територіальної громади 2350 осіб (9% від загального числа мешканців громади) Дівчаток шкільного віку в громаді 1162 особи (49,4 % від загальної кількості дітей), хлопчиків – 1193 особи (50,6% відповідно). Найбільша кількість дітей шкільного віку проживає в м. Мена (1163 особи), селищі Макошине (171 особа), селах Стольне (128 осіб) та Феськівка (112 осіб).

Таблиця 6 Діти шкільного віку Менської громади, за роками народження та статтю, осіб.

Діти шкільного віку																													
Громада	Кількість дітей віком від 6 до 18 років	Роки																											
		2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005	
		х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д	х	д
Менська	2350	6		118		185		212		196		201		219		247		248		271		212		169		64		2	
		3	3	67	51	100	85	98	114	99	97	116	85	110	109	139	108	139	109	135	136	103	109	86	83	29	35	1	1

Із загального числа дітей шкільного віку 70 осіб – ВПО (3% від загального числа дітей шкільного віку). За кордоном перебуває 76 дітей (3,2%). Як бачимо, на відміну від дошкілля, тут компенсації завдяки притоку ВПО не спостерігається. Місто Мена також є центром тяжіння і для дітей шкільного віку, що видно з наведеної нижче діаграми.

Діаграма 5 Розподіл дітей шкільного віку по старостатам, осіб

Знову на місто Мена і на Макошинський старостинських округ припадає, сумарно 58% від всіх дітей шкільного віку. В той же час, як в таких старостатах, як Городищенський, Величківський, Лісківський та Семенівський проживає менше 40 учнів в кожному (не більше 1,77% від загалу). Зазначимо, що частина цих старостатів є найменшою і по числу дітей дошкільного віку.

Діти шкільного віку, як і дошкільнята, проживають, переважно, в місті Мена, Макошинському старостаті, Стольненському та Феськівському старостатах. Саме в м.Мена знаходяться два опорних заклади (Менський опорний ЗЗСО I-III ст., Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради), що навчають найбільшу кількість учнів у громаді – 1389 осіб (60% від загальної кількості учнівського контингенту). Що стосується решти закладів освіти, то їхнє наповнення може бути ускладнено вже в найближчі роки через несприятливі демографічні процеси в громаді. В явній зоні ризику перебувають Лісківська філія I-II ступенів Менського опорного закладу загальної середньої освіти ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради та Бірківська філія I-II ступенів Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради через низьку кількість дітей шкільного і дошкільного віку, які проживають в цих старостатах.

1.1.4 Короткий економічний стан ТГ

Основними джерелами доходу мешканців громади є робота в торгівлі, сільському господарстві, освіті, органах місцевого самоврядування, промисловості та сфері надання послуг.

Зареєстровано 2560 суб'єктів господарювання (500 юридичних осіб та 2060 індивідуальних підприємців), основний код діяльності (КВЕД) - торгівля. Значна кількість мешканців працює в бюджетній сфері, але важливу роль також відіграють сільське господарство та промисловість. На території громади працює кілька середніх сільськогосподарських підприємств та виробничих фірм (сир, мінеральна вода, гофрокартон, дорожнє будівництво).

У громаді працює близько 30 сільськогосподарських підприємств, які займаються вирощуванням зернових, олійних культур та тваринництвом. Посіви становлять в середньому 2-3 тис. га, тому вони класифікуються як середні. У цій сфері спостерігається сезонність у працевлаштуванні.

Таблиця 7 Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами діяльності (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу Менської громади)

Галузі та види діяльності	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	93	117	130	138
Рибне господарство	2	2	2	2
Промисловість, у т.ч.:				
добувна промисловість	1	1	1	0
обробна промисловість	21	21	23	22
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	0	0	0	0
Будівництво	10	10	10	10
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	401	442	502	492
Готелі та ресторани	15	15	15	15
Транспорт і зв'язок	72	78	78	75
Фінансова діяльність	0	0	0	0
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	14	14	14	12
Освіта	49	52	56	33
Охорона здоров'я та соціальна допомога	5	5	5	5
Колективні, громадські та особисті послуги	0	0	0	0
Інші види економічної діяльності	385	422	442	430

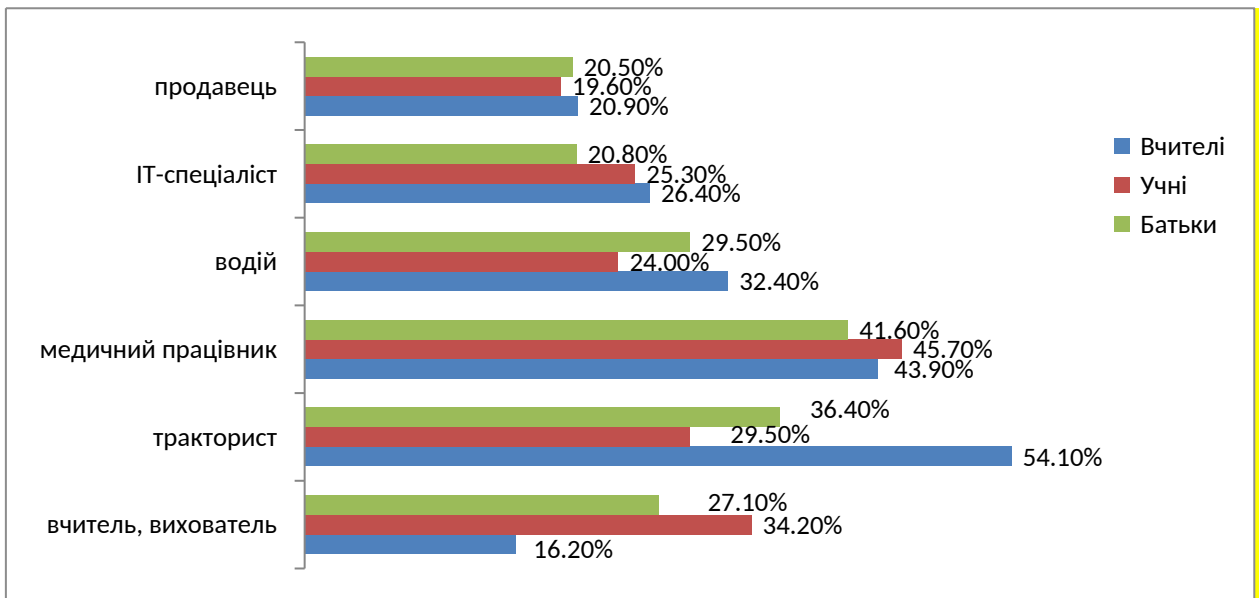
Ключовими галузями місцевої економіки, які забезпечують вагомі обсяги зайнятості, обсяги виробництва та доданої вартості у Менській територіальній громаді є сільське господарство (138 зареєстрованих суб'єктів господарювання станом на початок 2024 року), обробна промисловість (22 зареєстровані суб'єкти господарювання станом на початок 2024 року) та оптова і роздрібна торгівля (492 зареєстровані суб'єкти господарювання станом на початок 2024 року). Найбільшими роботодавцями також є аграрні підприємства.

Таблиця 8 Найбільші приватні роботодавці Менської громади

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників / працівниць на			
		01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024
ТОВ "Мена - Авангард"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	313	303	295	294
ТОВ "ДП Зернятко"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	148	141	145	147
ПАТ "ШРБУ-82"	Будівництво доріг і автострад	92	89	51	60
ПАТ "Мена ПАК"	Виробництво гофрованого паперу та картону, паперової та картонної тари	88	86	79	78
Фермерське господарство "Бутенко"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	71	69	69	59
ТОВ "Нептун"	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки	68	64	70	63
ТОВ "Агроресурс-2006"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	59	55	52	54
Фермерське господарство Ковбаси Віктора Олеговича	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	45	48	46	50

В громаді є стабільний запит на робітничі та суспільні професії. Опитування, яке було проведено в рамках підготовки даного документу, дозволило виявити п'ять найбільш затребуваних професій в громаді.

Найбільший інтерес для дітей мають такі професії, як медичний працівник 46% та педагог 34%. Зазначене можна пояснити тим, що робота педагогічних працівників у дітей завжди перед очима і вони безпосередньо та практично щоденно стикаються з представниками цієї професії. Одночасно, праця лікарів стала найбільш актуальною та поважною саме останнім часом, внаслідок розпалу пандемії COVID -19 та війни.

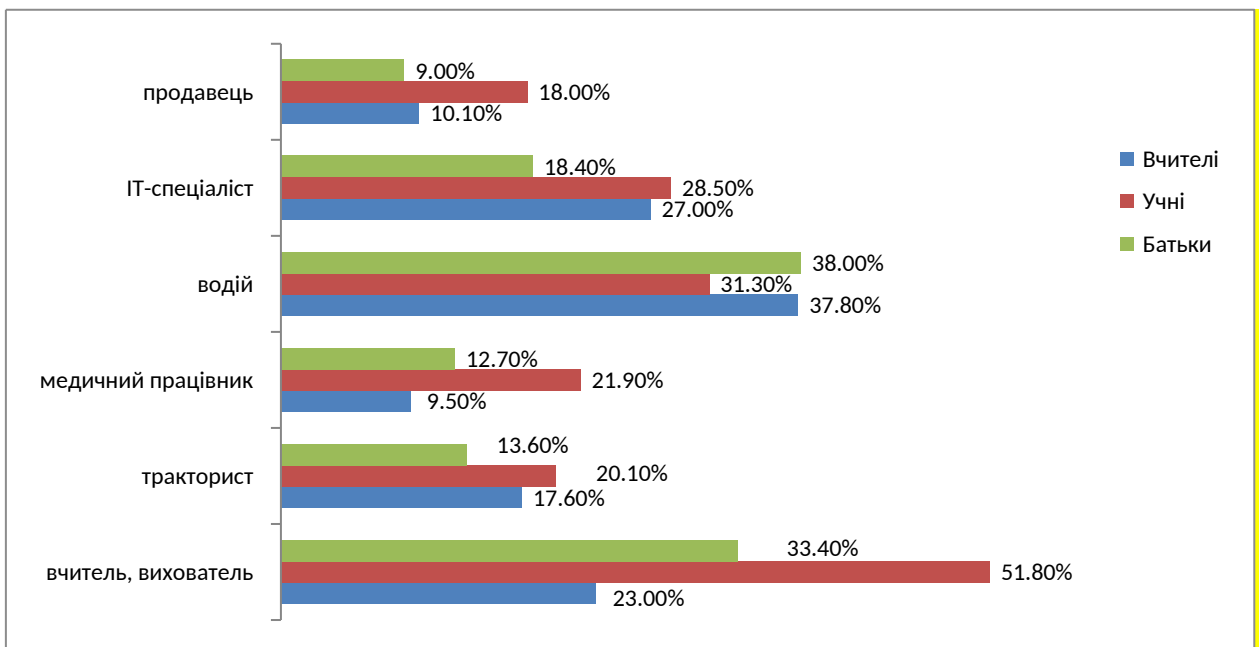

Діаграма 6 Найбільш затребувані професії в громаді за результатами опитування на початку 2024 р.

З діаграми видно, що надалі йдуть професії, які пов'язані із затребуваними в громаді спеціальностями: водія, тракториста та продавця. Особливої уваги заслуговує факт престижності професії ІТ – спеціалістів серед учнів громади – четверта позиція.

Звертає на себе увагу і той факт, що оцінка дітьми, батьками і педагогічними працівниками престижності професій досить сильно різниться. Переважно це стосується робочих професій, які на думку дітей хоча й важливі, але не настільки, як це бачиться дорослим. Тому самі великі розбіжності спостерігаються за позиціями «водій» і «тракторист» і не лише в поглядах учнів та викладачів, але й викладачів та батьків.

Нижче наведено другу діаграму, яка дозволяє сформулювати уяву щодо фактично навчання в громаді. Як видно, опанувати можна професію педагога та саме професії педагога (приклад самих педагогічних працівників). Щодо решти позицій, думки розділилися.

Діаграма 7 Яким професіям в громаді навчають дітей (факт) за результатами на початку 2024 р.

Найбільший середній бал набирає думка щодо опанування професії водія та ІТ-спеціаліста, хоча відповіді батьків вказують на певний скепсис з приводу останнього. Найменше можливостей чомусь навчити у тих, хто бачить перспективу в професії медичного працівника, тракториста та продавця. Підготовка до ІТ-

спеціальності в громаді може відбуватися через уроки інформаційних технологій, роботу гуртків. Навчитись професії водія можна в Степанівському міжшкільному навчально-виробничому комбінаті, на базі якого впроваджується профільне навчання за відповідним напрямком для старшокласників громади. Станом на 01.01.2024 р. в Степанівському МНВК на водія навчається 87 осіб. В Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради старшокласники з м. Мена навчаються професії водія (це єдиний в області ЗЗСО, що надає відповідні послуги). Питанню навчання затребуваним професіям, які зазначено, як пріоритетні, варто і надалі приділити увагу. В рамках проведення реформи старшої профільної школи, ліцей може бути використаний, як відповідна база. Ключовими можуть бути такі кроки: ліцей, в якому учні матимуть змогу здобувати якісну профільну освіту відповідно до потреб, позашкілья, в рамках якого можуть вивчатися окремі аспекти майбутніх професій, а також – укладання договорів з основними аграрними підприємствами в громаді для проходження учнями практики на їхній базі з метою опанування професійним навичкам. Всі ці аспекти можуть бути досліджені надалі і, за можливості, враховані при підготовці завдань та заходів Стратегії розвитку.

Менська громада має переважно аграрну спеціалізацію. Переважно саме підприємства, які працюють в секторі сільського господарства та переробної промисловості є і основними роботодавцями громади і платниками податків. Саме приклад батьків, імовірно, обумовлює запит з боку учнів на такі професії, як водій, тракторист чи продавець. Навчання в ЗЗСО формує запит на професію педагога. Зростання ролі медиків в час пандемії та активної фази бойових дій мотивувала значну частину учнів зосередити увагу на професії медика. А сталий запит на програмістів – на ІТ-спеціаліста. За результатами опитування видно, що по ряду позицій учні не можуть отримати достатньо пропозицій для навчання. Цілком можливо, що ця проблема може бути вирішена через ліцей (здобуття профільної освіти), позашкілья і прямі контакти з підприємствами, які працюють в громаді і будуть згодні допомогти в проходженні навчання для частини старшокласників. Також слід зберегти і розширити впровадження успішного досвіду навчання професії водія, який запроваджено на базі Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради.

1.1.5 Управління освітою

1.1.5.1 Система управління освітою

Освітня сфера є однією з ключових для громади з точки зору важливості її соціальної функції, чисельності робочих місць, які тут створено і впливу на формування свідомості всіх мешканців громади й особливо молоді.

Діяльність органу управління освітою громади регламентована рішенням двадцять дев'ятої сесії восьмого скликання Менської міської ради від 30 січня 2023 року №01 «Про затвердження Положення про Відділ освіти Менської міської ради» (в новій редакції). Відповідно до цього рішення безпосередні управлінські функції у освітній сфері покладено на Відділ освіти Менської міської ради. При цьому, з боку ради питаннями освіти опікується Постійна комісія з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту..

Відділ освіти Менської міської ради Чернігівської області (надалі – Відділ) є виконавчим органом Менської міської ради, створений міською радою, підзвітний і підконтрольний Менській міській раді, підпорядкований виконавчому комітету міської ради, міському голові, заступнику міського голови з питань діяльності виконавчих органів відповідно до розподілу обов'язків, а з питань здійснення делегованих повноважень підконтрольний відповідним органам виконавчої влади.

Відділ є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням та бланк встановленого зразка.

Відділ є бюджетною, неприбутковою установою, фінансується за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел не заборонених законодавством. Доходи (прибутки) неприбуткової установи (організації) використовуються виключно для фінансування видатків на утримання установи, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямків діяльності, визначених установчими документами.

Працівники Відділу є посадовими особами органу місцевого самоврядування (окрім діловода - дана посада не належить до посадових осіб місцевого самоврядування).

Структура, гранична чисельність, фонд оплати праці працівників, штатний розпис Відділу та видатки на його утримання затверджується рішенням сесії міської ради.

На даний час у Відділ освіти Менської міської ради працюють: начальник Відділу освіти, заступник начальника Відділу, два головних спеціалістів, головний спеціаліст-головний бухгалтер. Головний спеціаліст-юристоконсульт тимчасово увільнений в зв'язку з проходженням військової служби.

В підпорядкуванні Відділу освіти перебувають: Комунальна установа «Центр з обслуговування закладів освіти та освітніх установ» Менської міської ради, комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Менської міської ради, Комунальна установа «Менський інклюзивно-ресурсний центр» Менської міської ради, заклади дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, Степанівський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, комунальний заклад «Менська дитяча мистецька школа» Менської міської ради.

З січня 2022 року всі заклади освіти та установи освіти Менської міської територіальної громади є автономними в питаннях бухгалтерського обліку та фінансово-господарської діяльності

Метою діяльності Відділу є створення умов для розвитку особистості та творчої самореалізації кожного громадянина через систему багатопрофільної, різнорівневої дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, забезпечення доступності, якості освіти для всіх, хто її потребує, формування якісного інформаційно-освітнього простору, забезпечення в межах визначених законодавством прав членів територіальної громади в сфері освіти для задоволення потреб та інтересів територіальної громади, забезпечення реалізації державної політики та завдань місцевого самоврядування у сфері освіти на території громади.

1.1.5.2 Освітні цільові програми

На цей час в громаді діють наступні цільові програми:

-Програма надання одноразової допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, після досягнення 18-річного віку на 2022-2024 роки;

- Програма національно-патріотичного виховання на 2022-2024 роки;

-Програма підтримки та розвитку обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів на 2022-2024 роки;

- Програма розвитку позашкільної освіти на 2022-2024 роки;

- Програма оздоровлення та літнього відпочинку дітей «Різнобарвне літо» на 2022-2024 роки;

- Програма організації харчування дітей в закладах дошкільної освіти Менської міської ради на 2022-2024 роки

- Програма організації харчування дітей в закладах загальної середньої освіти Менської міської ради на 2022-2024 роки

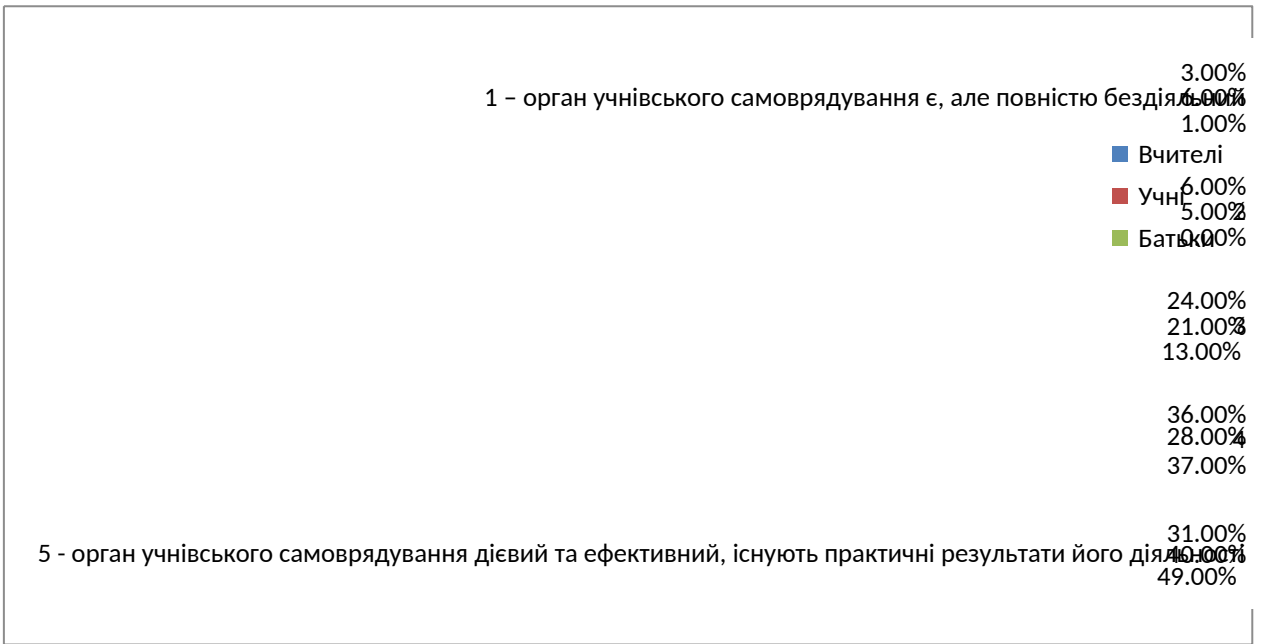
За оцінкою місцевих фахівців програми розвитку освіти виконується на 90%.

1.1.5.3 Взаємодія з громадськістю

Взаємодія з громадськістю відбувається через сторінку у соціальній мережі Фейсбук <https://www.facebook.com/groups/217258889029659>, офіційний веб-сайт Відділу освіти <https://mena-edu.cg.gov.ua/index.php?tp=main> та офіційний сайт Менської ТГ <https://mena.cg.gov.ua/index.php?tp=main>.

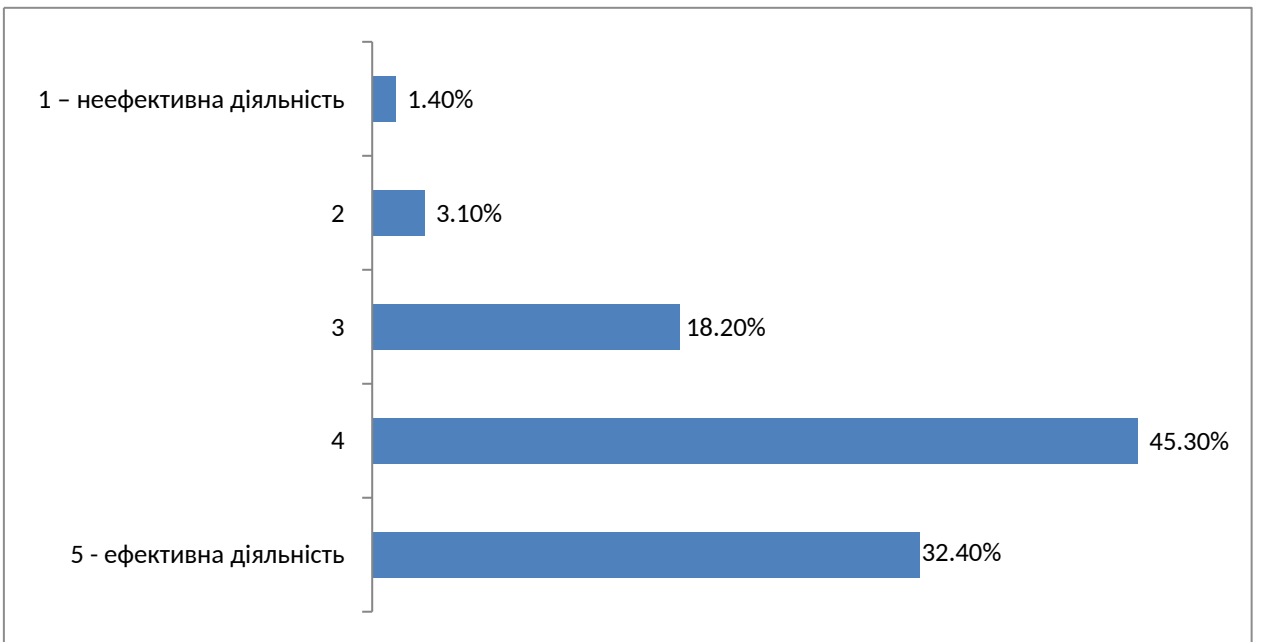
В системі освіти Менської міської територіальної громади створена в 2023 році та дієва Піклувальна рада закладів освіти, в закладах загальної середньої освіти є дієві органи учнівського самоврядування. Випадків корупції не зафіксовано.

Проведенні опитування підтверджують надану громадою інформацією. Зокрема, те, що органи учнівського самоврядування є дієвими та ефективними, а їхня діяльність має практичні результати, вважає 78% учнів та 67% батьків (оцінки 4 та 5 в опитуванні). Негативну думку мають тільки 11% учнів і 9% батьків (оцінки 1 та 2) в рамках опитування.

Діаграма 8 Оцінка функціонування органів учнівського самоврядування, % за результатами опитування на початку 2024 р.

Педагогічні працівники, зі свого боку, високо оцінюють роботу органу управління освітою в громаді. Схвальну оцінку надали 77,7% респондентів (оцінки 4 та 5), негативну – лише 4,5%.

Діаграма 9 Оцінка ефективності діяльності органу управління освітою, % за результатами опитування педагогічних працівників на початку 2024 р.

В той же час, те ж опитування свідчить, що існують певні питання в частині прозорості діяльності відділу освіти. Схвально на питання щодо прозорості відповіли тільки 48,6% опитаних педагогічних працівників. І хоча негативно відповіли тільки 8,8%, відповідь «не знаю» надало 42,6% респондентів. В даному випадку такий сумнів слід розглядати, радше, як негатив.

Система освіти громади видається достатньо збалансованою та реагуючою на ключові виклики, пов'язані з війною, скороченням числа мешканців і необхідністю інтеграції молоді в доросле життя. Велику увагу приділяють питанням захисту малозабезпечених дітей, харчуванню, підвозу, відпочинку, а також – розвитку творчої молоді. Громадськість досить високо оцінює діяльність органів учнівського самоврядування, а педагогічні працівники – роботу відділу освіти. Хоча, є ряд нарікань щодо прозорості

його діяльності. Останнє потребує більшої уваги, зокрема – в частині спілкування та обґрунтування окремих кроків і своєчасного донесення до колективу всієї необхідної інформації.

1.1.6 Взаємодія з закладами освіти за межами громади

Відділ освіти Менської міської ради постійно співпрацює з Національним університетом “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка, Національним університетом “Чернігівська політехніка” іншими закладами вищої освіти (у напрямку проведення профорієнтаційної роботи серед молоді). На базі закладів загальної середньої освіти м. Мена проводяться гуртки від Чернігівського відділення Малої академії наук. В 2024 році в рамках підписаних меморандумів про співпрацю налагоджену взаємну роботу між освітніми галузями Холминської, Козелецької, Носівської ТГ. Це відкриває широкі перспективи співпраці в залученні дітей шкільного віку з інших громад і здобувати профільну освіту в майбутньому ліцеї Менської ТГ.

1.1.7 Вплив війни на розвиток громади

Активна фаза війни з росією суттєво вплинула на людський потенціал і економіку громади. В першу чергу, мова йде про переїзд протягом 2022-2023 рр. до громади ВПО з Півдня, Сходу і Півночі України. Частина з них залишали територію після кількох місяців перебування, одразу ж, як були звільнені їхні міста та села. Але, значна кількість мешканців і надалі проживають в громаді. Мова йде про людей з Донецької, Луганської, Харківської, Херсонської областей, а також прикордоння Чернігівської області (Семенівської та Новгород-Сіверської громад), де бойові дії або тривають або після них все зруйновано. Наразі це 404 особи, в основному працездатного віку. З них 118 – діти. Від загальної кількості мешканців – 1,6%. Порівняно з попередніми роками (2022-2023) чисельність ВПО значно скоротилася.

Таблиця 9 Кількість ВПО, осіб станом на 01.01.2024 р.

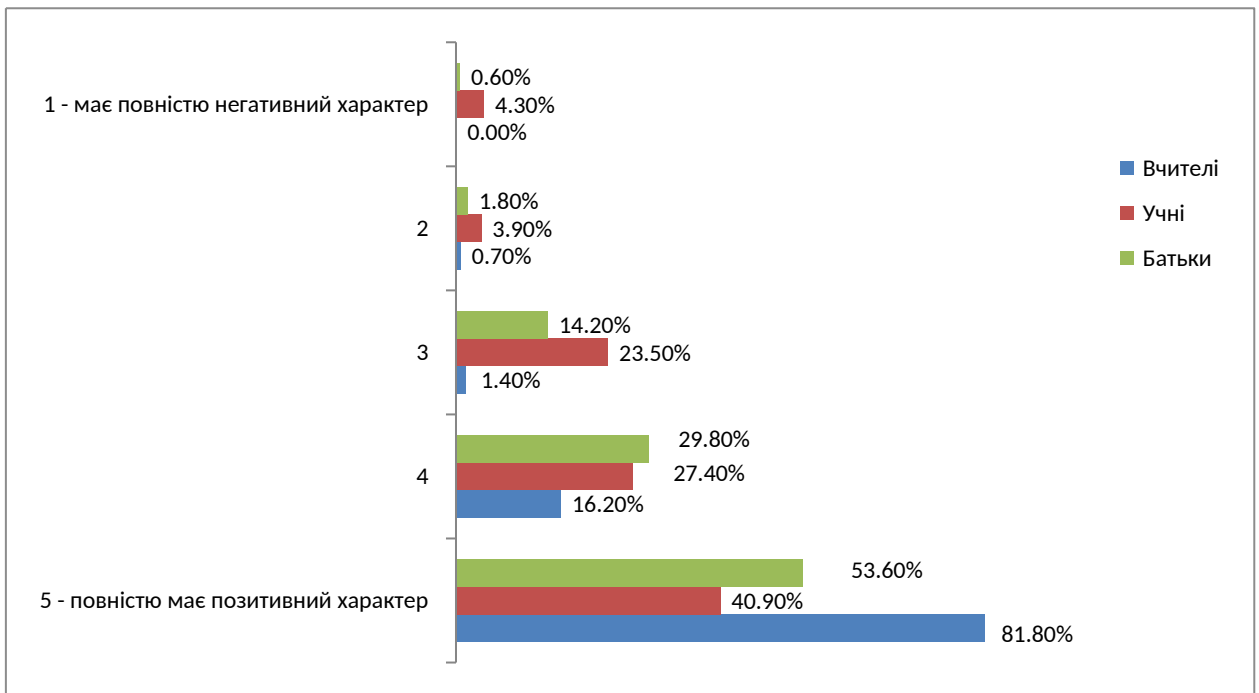
Показник	Загальний показник	Гендерний розподіл, осіб		Гендерний розподіл, %	
	Кількість	Ж	Ч	Ж	Ч
ВПО, з них:	404	300	104	74,3	25,7
Молодші від працездатного	118	61	57	51,7	48,3
Молодь та дорослі до 60 р.	160	145	15	90,6	9,4
Люди літнього віку 60+	126	94	32	74,6	25,4

Структура ВПО за віком дещо гірша, за загальну вікову структуру громади: питома вага людей літнього віку становить 31,2% (проти 29,6% всього в громаді). Це означає, що має надалі зростати навантаження на соціальну сферу та медичні заклади. За рахунок збільшення дітей дещо зросла загальна кількість здобувачів освіти в 30 громади. Але, суттєвого впливу на показники наповнюваності ЗЗСО не відбулося.

Більше всього ВПО розмістилося в м. Мена, Макошинському та Городищенському старостинських округах.

Частина ВПО їхали в громаду тому, що мали тут знайомих або родичів. Але більшість тікали від війни і зберігають намір по її завершенню повернутися додому. В перспективі кількох років громада може втрати частину цих людей. Це вже мало місце в 2023 р.

Зі 118 дітей ВПО, які проживають у громаді станом на 01.04.2024 в закладах освіти громади перебуває 115 дітей. Вони – потенційний ресурс подальшого розвитку. Проведене опитування свідчить, що на думку більшості мешканців громади, не існує яскраво виражених проблем з інтеграцією дітей ВПО в життя громади.

Діаграма 10 Оцінка за 5-бальною шкалою рівня інтеграції осіб зі статусом ВПО, у закладі освіти, де 5 – повністю має позитивний характер, 1 – має повністю негативний характер за результатами опитування на початку 2024 р.

Разом з тим, питання потребує більш поглибленого дослідження, тому що з діаграми видно, що думки з цього приводу педагогічних працівників і дітей досить сильно різняться, особливо – в частині позитивних оцінок. Відповіді батьків, радше, підтримують думку дітей, ніж педагогічних працівників.

Місцева влада має сприяти адаптації дітей-ВПО до нових умов і стимулювати залишатися в громаді і надалі. В першу чергу, слід здійснити більш поглиблене дослідження очікувань і намірів батьків та старшокласників – ВПО, для того, щоб зрозуміти їхню готовність залишатися в громаді на тривалий період часу. Надалі – визначити ключові очікування та побажання і підготувати можливі дії щодо їхнього врахування.

Підводячи підсумки по розділу, можна зазначити наступне. Менська громада, завдячуючи власній наближеності до обласного центру та столиці, має ряд переваг, порівняно з іншими, сусідніми територіями. Перш за все це стосується зручного транспортного сполучення, як автомобільного, так і залізничного. Значення має і вибір центру громади – міста Мена, в якому розвинена культурна і соціальна інфраструктура, кращі умови для ведення бізнесу і навчання.

Безумовним позитивом є ефективна співпраця освітньої спільноти та владних інституцій громади, а також стала робота на території громади низки підприємств, які є ключовими роботодавцями та платниками податків. Це, зокрема, сприяє впевненості мешканців щодо необхідності поєднання перспективи власної родини із перспективою громади та стимулює до активного суспільного життя в тому числі і представників учнівської молоді. Позитивним фактом є впровадження на рівні громади ініціативи з навчання дітей робочим професіям (водій) на базі менського опорного закладу.

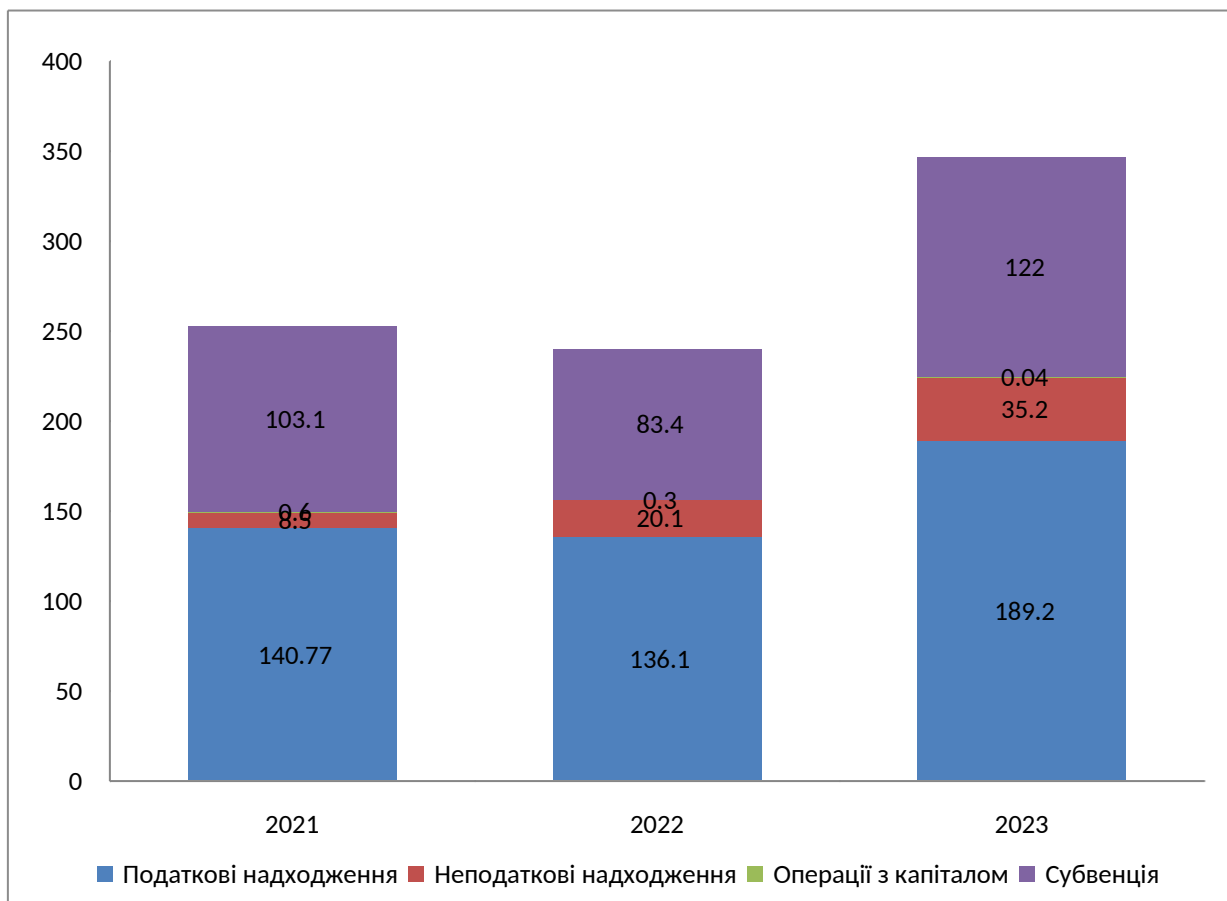
Разом з тим, існує і цілий ряд тенденцій, які проявилися в останні роки і можуть, надалі, посилитися. По-перше, це поступове старіння населення та стрімке скорочення кількості дітей дошкільного і шкільного віку. Цей фактор може негативно впливати на подальшу роботу закладів загальної та дошкільної освіти громади. По-друге, війна, і пов'язані з нею зміни соціальних та економічних устоїв громади потребуватиме «перепрошивання» місцевої ідентичності. По-третє, існує реальна загроза скорочення загальної чисельності мешканців громади, в т.ч. – дітей після війни, обумовлена від'їздом ВПО і неповерненням частини з жителів, які виїхали в інші регіони та за кордон. По-четверте, відносна віддаленість розташування окремих закладів освіти від учасників освітнього процесу та складна логістика доїзду до місця роботи педагогічних кадрів є певною перешкодою до забезпечення доступності освітніх послуг.

1.2 Бюджет

1.2.1 Характеристика бюджету ТГ

1.2.1.1 Доходи бюджету

За три роки (2021-2023 рр.) доходи бюджету громади зросли з 253,06 млн. грн. в 2021 р. до 346,50 млн. грн. на кінець 2023 р. (на 37,2% за весь період). Суттєве збільшення відбулося в 2023 р. і було обумовлено ростом ПДФО, який зараховується до бюджету громади. Агресії росії, в 2022 р. вплинула на формування доходної частини бюджету: вона незначно скоротилася, в порівнянні з 2021 р.

Діаграма 11 Доходи бюджету Менської територіальної громади, %

Податкові надходження є основним джерелом доходів громади. Їхня питома вага коливається в межах 54-56%. Має місце незначне зростання неподаткових надходжень. За два останні роки їхня питома вага збільшилася з 4% в 2021 р. до 10% в 2023 р. завдяки власним надходженням бюджетних установ. За цією статтею проходять інші неподаткові надходження (в т.ч. – подарунки, гранти тощо). Зростання показника обумовлено саме успішною роботою громади з донорами і залученнями від них значних ресурсів.

Що стосується офіційних трансфертів, то їхня питома вага в доходах бюджету є помірною і досить сталою, коливаючись в межах 35-40% з певною тенденцією до зниження. Операції з капіталом, хоча й приносять певні надходження, суттєвої ролі на формування доходної частини бюджету не мають.

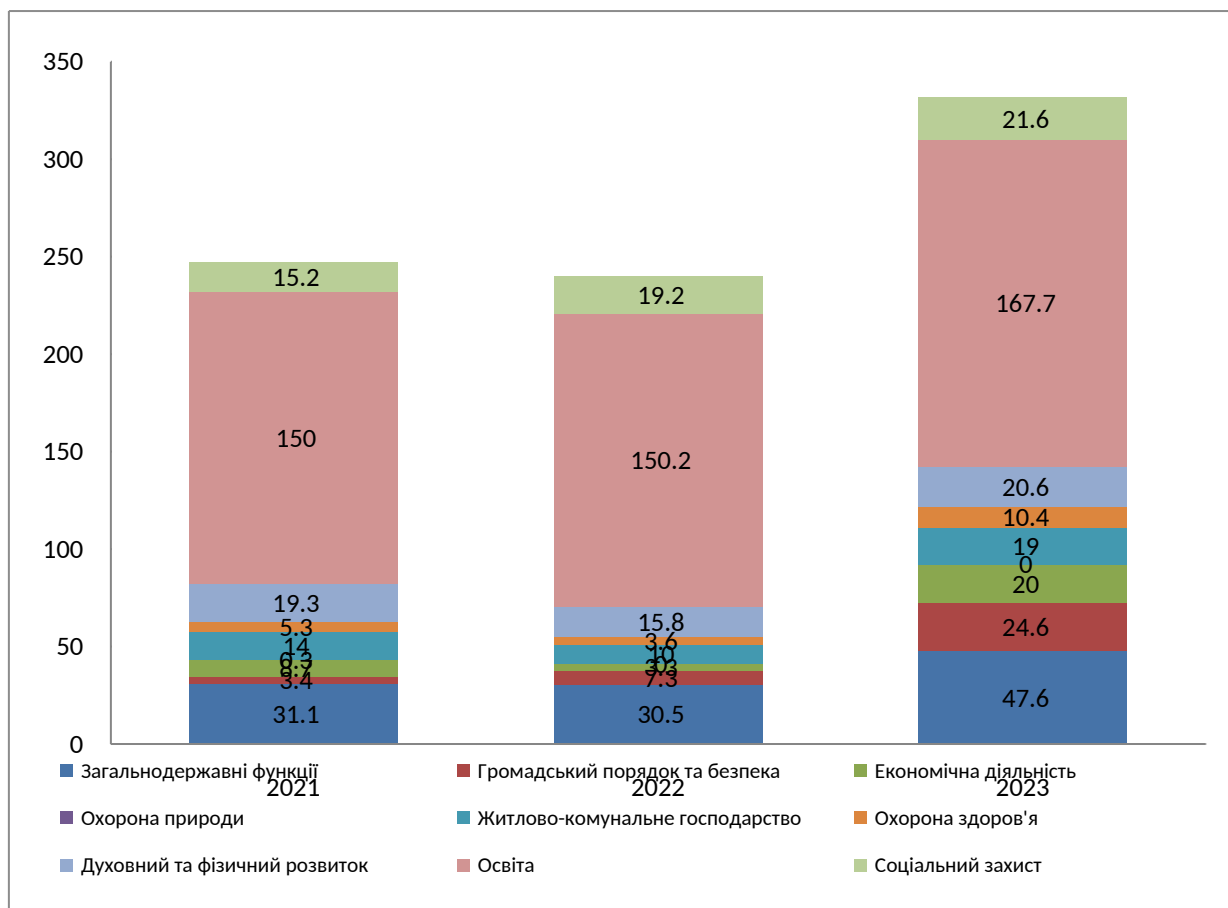
В податкових надходженнями ключовими є податки на податки на доходи, податки на прибуток (38,1% від всіх доходів 2023 р., з них 99,9% - ПДФО) та місцеві податки (15%, які формуються, переважно, за рахунок податку на майно – 39% та єдиного податку – 71%). Останній забезпечується, переважно, завдяки єдиному податку з фізичних осіб – 47% і єдиному податку з сільськогосподарських товаровиробників – 49%. Такий розподіл податків дає підстави стверджувати, що ключову роль в наповненні бюджету громади відіграють саме підприємці, переважно – аграрного сектору.

Потреба в коштах на 2024 р. становить 431,8 млн. грн. Доходи прораховуються лише в сумі 242,80 млн. грн., з них понад 80 млн. грн. – освітня субвенція. Фактична нестача коштів – 189,8 млн. грн. Таким чином, доходна частина бюджету виходить практично на рівень 2022 р.

Втрати бюджету утворилися внаслідок зменшення базової державної дотації на 23 млн. грн. До того ж згідно зі змінами в законодавстві з місцевих бюджетів до державного забрали податок на доходи фізосіб, який сплачують військові та працівників силових структур Менської громади зі своїх зарплат. Тепер ці кошти направлені до державного бюджету. Також зменшення бюджету відбулося внаслідок законодавчо відкоригованих податкових зобов'язань. Субвенція очікується в розмірі 95,7 млн. грн., що на 21,6% менше, ніж в 2023 р.

1.2.1.2 Видатки бюджету

Видаткова частина бюджету корелюється з доходною. Тому, коли надходження до місцевого бюджету в 2023 р. збільшилися, пропорційно було нарощено і видатки.

Діаграма 12 Видатки бюджету Менської територіальної громади, млн грн.

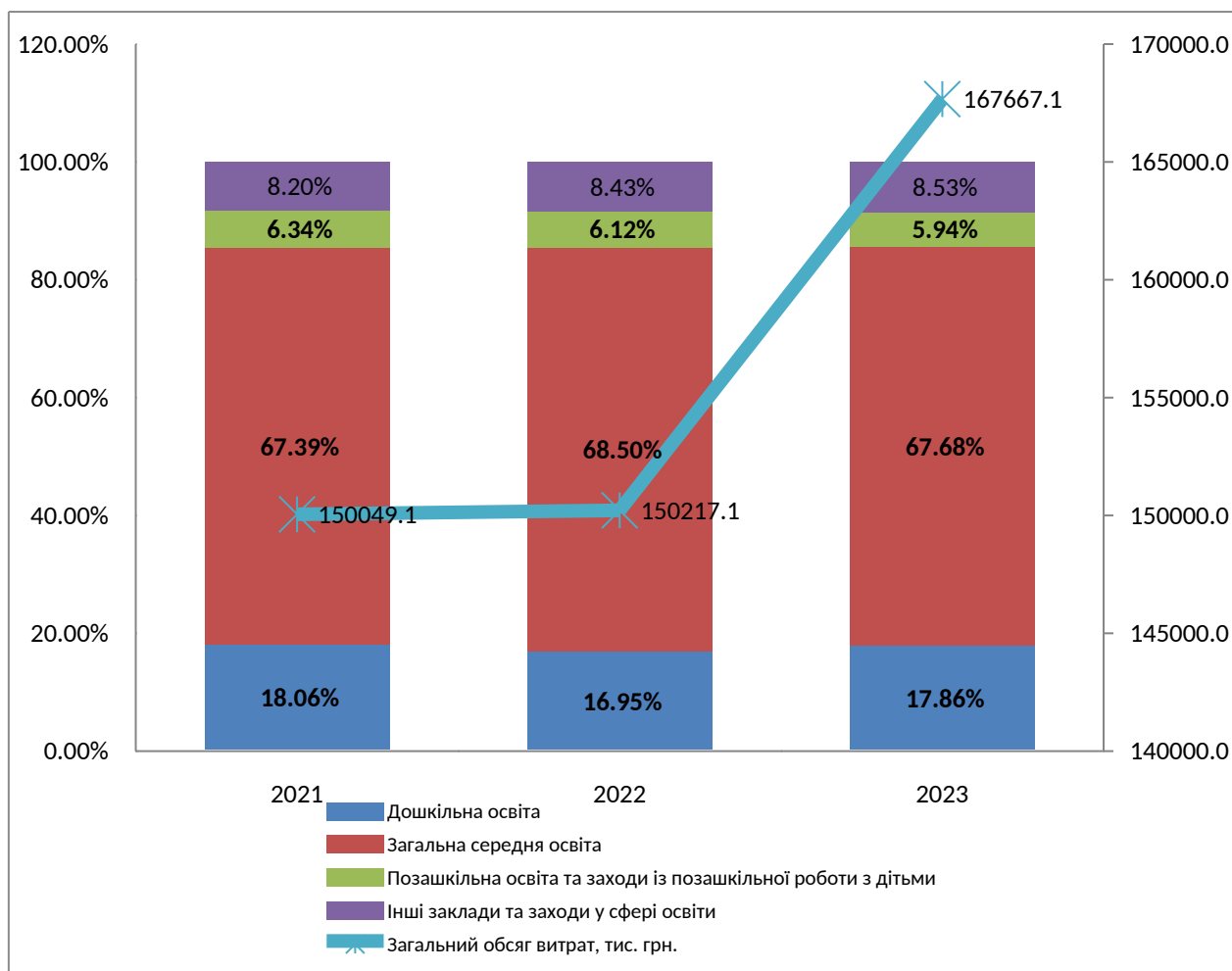
З наведеної вище діаграми видно, що освіта є ключовою статтею витратів громади. Проте, в минулому році, не дивлячись на збільшення фінансування, її питома вага скоротилася майже на 10 в.п., до 50,6% від загального обсягу витрат. Отриманий результат є все рівно вищий, ніж середній по Україні. Та, в перспективі, це дає можливість громаді направити частину вільних коштів на інші, важливі статті витрат, в першу чергу – ЖКГ, медицину і громадський порядок. З іншого боку, слід зберігати рівень якості освітніх послуг на належному рівні, тому безпідставного скорочення витратів доцільно уникати.

1.2.2 Характеристика бюджету освіти

1.2.2.1 Загальна характеристика бюджету освіти

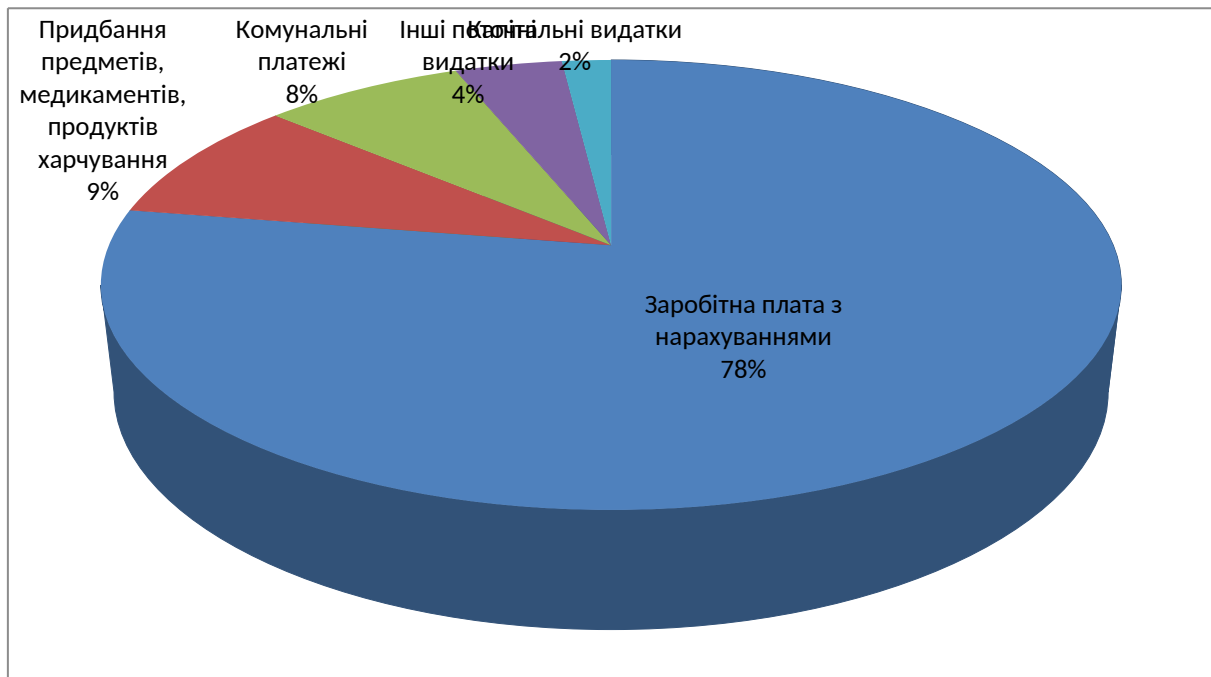
Основним джерелом фінансування освіти в громаді залишаються власні доходи та освітня субвенція. В 2023 р., за загальним фондом розподіл виглядав наступним чином: власні кошти - 59,8%, освітня субвенція - 40,0%, субвенція на підтримку особам з ООП - 0,2%. За спеціальним фондом основні джерела були наступні: плата за послуги - 26,0%, інші джерела власних надходжень - 54,4%, інші кошти спеціального фонду - 19,6%.

Видатки на освіту в громаді за напрямками складаються з видатків на дошкільну освіту, на загальну середню освіту, позашкільну освіту та на інші заклади та заходи у сфері освіти. При цьому, близько 70% від загалу витрачається саме на загальну середню освіту.

Діаграма 13 Видатки бюджету освіти Менської територіальної громади, млн. грн.

Як видно з діаграми, структура видатків на освіту суттєво не змінилася протягом всього періоду. Спостерігається незначне коливання в межах 1-3 в.п. Звертає на себе увагу стабільне фінансування позашкільної освіти, навіть – в умовах скорочення централізованого бюджетного фінансування в 2022 р.

Діаграма 14 Структура видатків бюджету на освіту за економічною класифікацією в 2023 р., %

В структурі видатків на освіту за економічною класифікацією превалюють поточні видатки, які становлять 98% від загалу. Для громади, яка потребує будівництва укриттів в частині закладів освіти і оновлення матеріально-технічної бази та ремонтів частини закладів освіти, 2% на капітальні видатки (3,16 млн. грн.) – недостатньо.

В поточних видатках більша частка припадає на заробітну плату з нарахуваннями (78%). Цей показник є на 23 в.п. вище, ніж в загальному бюджеті громади. Також він перевищує середній показник по країні, який коливається в межах 60-65%% по українським громадам. Витрачаючи такі значні кошти на оплату праці педагогічних працівників, громада змушена економити ресурс як на інших поточних видатках, так і на інвестиціях в розвиток.

Що стосується освоєння коштів, то в 2023 р. субвенція була надана і освоєна в повному обсязі: і НУШ, і на інклюзію, і на підримку особам з ООП. Також використано в повному обсязі і фінансування з місцевого бюджету. Разом з тим, зазначені кошти, не дивлячись на їхній значний об'єм в бюджетних видатках, забезпечили фінансування лише в обсязі 60% від потреби.

1.2.2.2 Капітальні видатки

В 2023 р. в громаді, завдяки власних ресурсів і залучення коштів донорів та грантодавців було реалізовано, або розпочато роботи над такими проектами:

1. Завдяки співпраці з FCA Finn Church Aid вже на початку 2023-2024 н.р. в 3 закладах загальної середньої освіти (Стольненському ЗЗСО І-ІІІ ст., Опорному закладі Менська гімназія, Менському опорному ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевченка) були відремонтовані укриття: обладнано внутрішні санвузли, забезпечено вентиляцію, забезпечено комфортними сучасними меблями. В Опорному закладі Менська гімназія укриття забезпечене доступом до мережі Інтернет, що дозволяє здійснювати освітній процес навіть в укритті безперебійно. Орієнтовна вартість ремонту укриттів 1,2 млн. грн на кожне.
2. Протягом року по закладах освіти здійснювалося придбання та оприбуткування від обладнання і предметів довгострокового користування: 1) Макошинський ЗДО, Менський ЗДО "Калинонька", Менський ЗДО "Сонечко", Менський ЗДО "Дитяча академія" - генераторів (217,5 тис. грн); 2) Покровський ЗЗСО, ОЗ Менська гімназія, Менський ОЗЗСО ім. Т.Г.Шевченка, Макошинський ЗЗСО, Волосківська гімназія, Дягівський ЗЗСО, Стольненський ЗЗСО, Синявський ЗЗСО, Феськівська гімназія - ноутбуки (50,3 тис. грн), телевізори, генератори (938,1 тис. грн), газове обладнання (85,0 тис. грн), намети (67,1 тис. грн), література (4,2 тис. грн); 3) Менська ДМШ - нотбук та музлітература (41,0 тис. грн); 4) Степанівський МНВК - комп'ютерна техніка (95,6 тис. грн).

3. Здійснено капітальний ремонт на встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень по Менському ЗДО «Сонечко» на 299,7 тис. грн та Менському ЗДО «Дитяча академія» на 329,1 тис. грн. Виготовлено проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт системи опалення з виконанням заходів з енергозбереження щодо улаштування індивідуального теплового пункту з погодозалежним регулюванням у будівлі Менського ЗДО «Сонечко» на суму 50,2 тис. грн.
4. Виготовлено проектно-кошторисну документацію по об'єкту Нове будівництво протирадіаційного укриття (ПРУ) для Менського ОЗЗСО ім. Т.Г.Шевченка на суму 691,0 тис. грн, проектно-кошторисну документацію Нове будівництво швидкозпоруджуваної захисної споруди цивільного захисту для Макошинського ЗЗСО на суму 154,7 тис. грн та проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт по встановленню автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень по ОЗ Менська гімназія на суму 42,0 тис. грн.
5. За рахунок коштів місцевого бюджету по поточним видаткам здійснювались косметичні ремонти та облаштування в найпростіших укриттях усіх закладів освіти для створення комфортних умов перебування учасників освітнього процесу під час сигналу «Повітряна тривога» (по ЗДО на суму 190,3 тис. грн та по ЗЗСО на суму 420,2 тис. грн).
6. В рамках ініціативи з відновлення ЗЗСО «DECIDE: Відбудова» Опорний заклад Менська гімназія отримав 2,2 млн. грн. для проведення поточного ремонту підвалу з приміщеннями укриття та облаштування освітнього хабу в укритті. На даний час проводяться роботи, закуповується обладнання.
7. Проведені роботи по поточному ремонту системи опалення по наступних закладах освіти: Киселівський ЗЗСО I-III ст. – заміна твердопаливного котла; Покровський ЗЗСО I-III ст. – ремонт системи опалення. Завершені роботи по ремонту твердопаливного котла Дягівського ЗЗСО I-III ст., придбаний новий твердопаливний котел потужністю 50 кВт (вартість котла 95,7 тис. грн по капітальній видатках) для Феськівського ЗДО, завершені роботи по встановленню котла, проведено ремонт котельні з встановленням нового димоходу. Проведені ремонтні роботи по котельні (поточний ремонт системи електропостачання та ремонт котлів) Бірківської філії I-II ст. Опорного закладу Менська гімназія (вартість робіт 116 тис. грн). Завершені роботи по ремонту димоходу Осьмаківського ЗДО. Проведено ремонт твердопаливного котла в Макошинському ЗДО та системи водопостачання з заміною насосної станції у Синявському ЗДО. Завершені поточні ремонтні роботи системи опалення по Дягівському ЗДО (вартість робіт 30,0 тис. грн), по Синявському ЗЗСО I-III ст. (вартість робіт 40,0 тис. грн), по Стольненському ЗЗСО I-III ст. (вартість робіт 17,0 тис. грн).
8. По поточним видаткам проведені заміри опору ізоляції систем електропостачання по всім закладам освіти. Завершений ремонт системи електропостачання по Менському ЦДЮТ. По Менському ОЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г. Шевченка проведений поточний ремонт покрівлі майстерні (вартість робіт 100,0 тис. грн), проводяться поточні ремонтні роботи електромережі в будівлі початкової школи (вартість робіт становить 268,5 тис. грн).
9. За кошти місцевого бюджету проведені роботи по облаштуванню та поточному ремонту найпростіших укриттів в Дягівському ЗЗСО I-III ст. (вартість робіт 280 тис. грн) та в Опорному закладі Менська гімназія (вартість робіт 194 тис. грн).
10. Проведені роботи по поточному ремонту системи Інтернет в Покровській ЗЗСО I-III ст. (вартість робіт 58,0 тис. грн), системи електропостачання Феськівського ЗДО (вартість робіт 28,0 тис. грн).

Всього здійснено капітальних вкладень по закладам та установам освіти на суму 3,16 млн. грн.

1.2.2.3 Робота з донорами

Згідно постанови Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року №1386 «Про реалізацію спільного з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проекту щодо надання грошової допомоги опорним закладам загальної освіти у 2022/23 навчальному році» Опорні заклади загальної середньої освіти нашої громади отримали одноразову грошову допомогу в розмірі 2 тис. доларів США (за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком) на кожний опорний заклад, яка була спрямована для вирішення таких питань: закупівля обладнання для їдалень закладів освіти, здійснення поточного ремонту їдалень ЗЗСО.

В 2023 році Менська громада увійшла в число громад Чернігівської області, що були відібрані для співпраці з Швейцарсько-українським проектом DECIDE. Відповідно до Меморандуму про співпрацю протягом квітня – червня було впроваджено програму Шкільний громадський бюджет в рамках ініціативи DECIDE «Громадський бюджет на дитячі мрії». Відповідно до цього перемогу здобули проекти Киселівського ЗЗСО I-III ст., Макошинського ЗЗСО I-III ст., Феськівської гімназії (по 351 тис. грн на реалізацію проекту). Загальний обсяг фінансування 1 млн 53 тис. грн (1 млн грн – кошти проекту, 53 тис. грн кошти місцевого бюджету на умовах співфінансування). На даний час кошти місцевого бюджету вже освоєні, завершуються роботи по освоєнню коштів по проекту DECIDE.

В рамках співпраці Менської громади з Швейцарсько-українським проектом DECADE по міжмуніципальному співробітництву вдалось залучити кошти міжнародних партнерів у розмірі 100 тис. грн для налагодження співпраці КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Менської міської ради з відділами освіти Коропської, Березнянської ТГ в напрямку професійного зростання та підвищенні кваліфікації педагогічних працівників. Вже проведено ряд очних зустрічей тренерів Центру з педагогами Коропської ТГ, робота в цьому напрямі активно продовжується.

Від Фондації Alight для закладів загальної середньої освіти до початку нового навчального року отримали 48 LED-ламп з акумулятором, 3 генератора.

Не лише Відділ освіти є активним шукачем освітніх проектів, грантів, а й директори закладів освіти. Так, Опорний заклад Менська гімназія вже до кінця 2023 року отримав набір робототехніки (за результатами конкурсу Швейцарсько-української Програми EGAP, що виконується Фодном Східна Європа та Фондом Innovabridge спільно з Мінцифрою). Учні Менського опорного ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка майстерно представили проект сучасного простору на конкурсі від ГО «Українська античність». Завдяки цьому отримали 100 тис. грн на оснащення сучасного «Dream Room» (кімнати самоврядування).

Від Благодійного Фонду «Фонд Регіонального розвитку «Семаргл» Волосківська гімназія отримала обладнання для організації освітнього процесу (генератор, конвектор електричний, павербанки, електричні зігріваючі простирадла, планшети для навчання) - 117 961 тис. грн.

1.2.2.4 Ініціативи з підтримки збройних сил України

Працівники закладів освіти, учні, їхні батьки активно підтримують військових своїми донатами, проводяться благодійні ярмарки, акції. Всього за 2023 рік в закладах освіти було проведено 57 заходів та зібрано 965 тис. грн на потреби ЗСУ.

Освіта є ключовою статтею видатків місцевого бюджету: її питома вага в загальному обсязі витрат складає 50% в 2023 р. (два попередні роки було 60%). В 2024 р. очікуються проблеми з фінансуванням видаткової частини бюджету: за оцінками фінансового відділу на моменту планування дефіцит становив 189,8 млн. грн. через скорочення базової державної дотації, втрати ПДФО військових та відкоригованих податкових зобов'язань. Імовірно, однією зі статей видатків, які будуть переглянуті, буде освіта.

Наразі бюджет освіти характеризується превалюванням видатків споживання, на які припадає 98% витрат. В першу чергу це заробітна плата – 78%, поточні видатки, оплата комунальних послуг та харчування – 20%. Це чинить тиск на можливості громаді накопичувати ресурси для виконання стратегічних завдань із розвитку освіти (капітальні вкладення, підвищення енергоефективності закладів, впровадження інноваційних освітніх технологій тощо). Такий стан справ із фактичним браком ресурсів для забезпечення подальшого належного розвитку галузі викликає необхідність активізації діяльності, як керівництва громади так і освітньої спільноти разом із громадським сектором щодо залучення додаткових фінансів через використання позабюджетних джерел, таких як кошти програм міжнародної технічної допомоги, конкурсні галузеві державні субвенції або прозора соціально-відповідальна підтримка освітніх програм з боку місцевого бізнесу.

Робота з міжнародними і вітчизняними донорами та грантодавцями може бути занесена в актив відділу освіти і, загалом, педагогічних працівників, а також учнів і батьків. Завдяки їхнім спільним зусиллям громада залучає ресурси на вирішення нагальних потреб від таких міжнародних проектів, як DECIDE, ЮНІСЕФ, FCA Finn Church Aid, Фондації Alight. Надалі цей напрям слід розвивати та посилювати. Ще одним важливим кроком є діяльність освітнього осередку з залучення ресурсів для допомоги збройним силам. Спільними зусиллями було залучено і передано ЗСУ близько 1 млн. грн.

1.3 Мережа закладів освіти

1.3.1 Загальна середня освіта

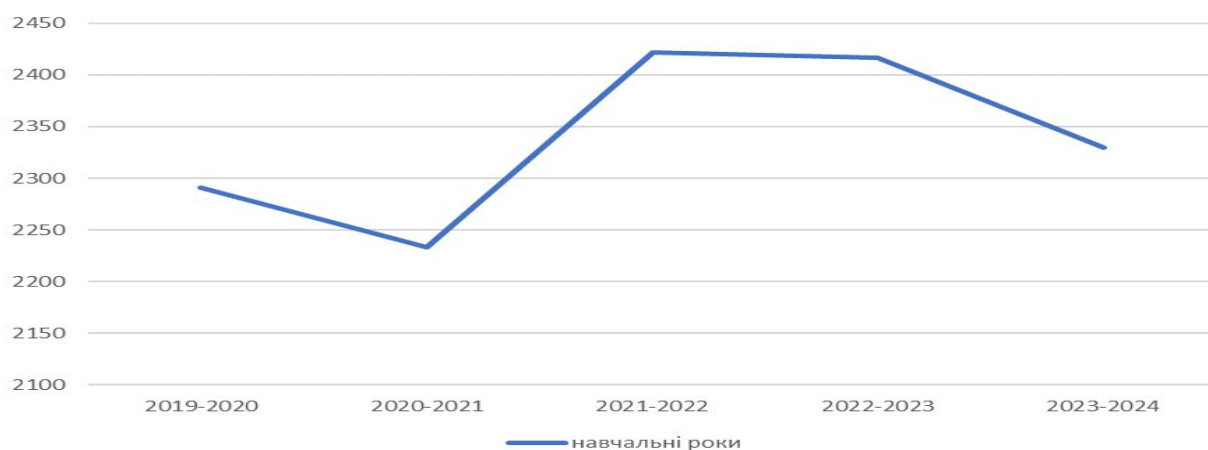
Станом на 01.01.2024 року в підпорядкуванні Відділу освіти Менської міської ради перебуває 33 заклади та установи освіти комунальної форми власності, з них: 13 закладів загальної середньої освіти (в тому числі 9 ЗЗСО III ступенів, з них 2 опорних, 2 філії I-II ступенів; 2 гімназії, що надають базову загальну середню освіту), в яких отримують загальну середню освіту 2330 учнів (місто-1562, село-768), 14 ЗДО та 1 дошкільний структурний підрозділ у складі Волосківської гімназії (в яких виховується 506 дітей, з них в місті - 302, селі - 204), 4 заклади позашкільної освіти, Степанівський МНВК та Менський ІРЦ.

Таблиця 10 Заклади загальної середньої освіти Менської міської територіальної громади

Назва закладу	Кількість педагогічних працівників/ставок	Кількість штатних працівників/ставок непедагогічного персоналу	Питома вага непедагогічного персоналу у загальній кількості працівників/ставок, %	Показник співвідношення кількості учнів на одного вчителя, учнів на вчителя	Учні на одну педагогічну ставку (18 годин)	Кількість вакансій педагогічних працівників	Всього 1-4 класів		Всього 5-9 класів		Всього 10-11 класів		Всього 1-11 класів		Потужність (учнів)	Вартість утримання 1 учня 2023 рік, тис.грн.
							кл	уч	кл	уч	кл	уч	кл	уч		
Блистівський ЗЗСО I-III ст.	19/20,78	9/8,75	32/29,6	5	6	0	3	27	5	59	2	14	10	100	320	60,497
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	20/22,03	10/9,75	33/31	6	6	1 (0,5)	4	31	5	50	2	28	11	109	320	53,215
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	9/18,64	12/11,25	39/38	4	4	0	2	21	5	43	2	14	9	78	230	64,190
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	23/26,71	13/14,00	36/34	8	10	1 (0,75)	4	45	5	104	2	24	11	173	380	42,600
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	84/97,67	30/33,75	26/26	9	44	0	12	255	19	407	6	132	37	794	1308	33,790
Опорний заклад Менська гімназія та філія	79/87,87	35/36,5	31/29	8	33	0	12	180	16	325	4	90	32	595	964	48,740

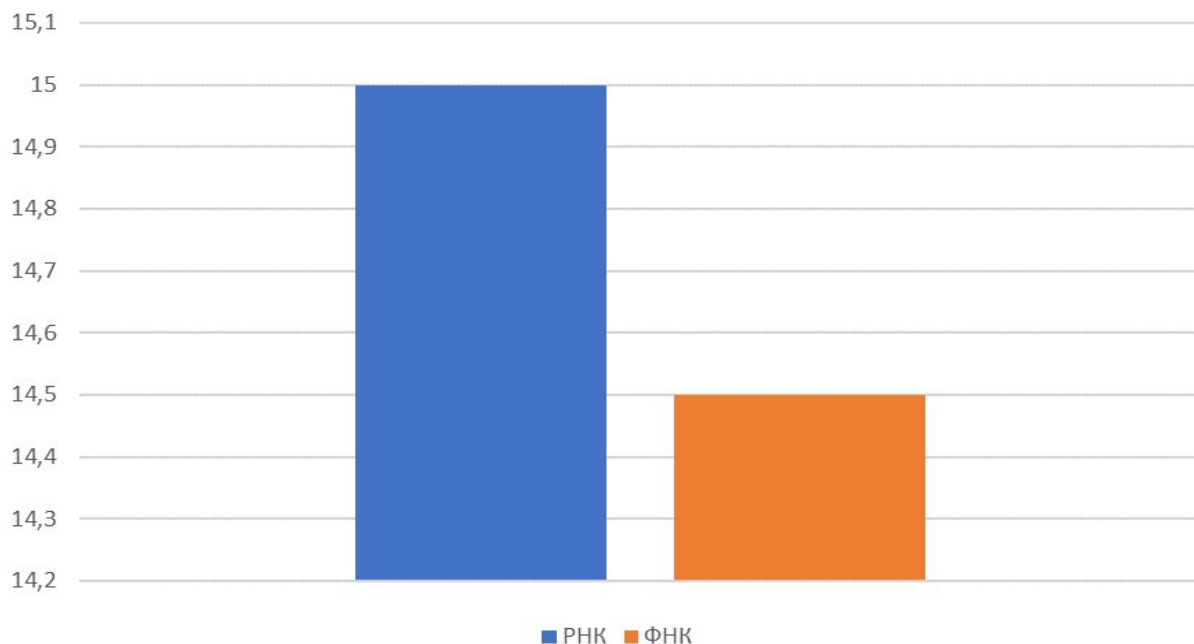
Назва закладу	Кількість педагогічних працівників/ставок	Кількість штатних працівників/ставок непедагогічного персоналу	Питома вага непедагогічного персоналу у загальній кількості працівників/ставок, %	Показник співвідношення кількості учнів на одного вчителя	Учні на одну педагогічну ставку (18 годин)	Кількість вакансій педагогічних працівників	Всього 1-4 класів		Всього 5-9 класів		Всього 10-11 класів		Всього 1-11 класів		Потужність (учнів)	Вартість утримання 1 учня 2023 рік, тис.грн.
							кл	уч	кл	уч	кл	уч	кл	уч		
Покровський ЗЗСО І-ІІІ ст.	21/24,30	10/10,50	32/30	4	5	0	4	29	5	49	2	11	11	89	560	70,380
Синявський ЗЗСО І-ІІІ ст.	18/23,11	9/10	33/30	5	5	0	4	34	5	45	2	15	11	94	420	59,130
Стольненський ЗЗСО І-ІІІ ст.	18/22,4	15/12,75	46/36	8	8	0	4	47	5	76	2	26	11	149	560	43,850
Волосківська гімназія	12/14,36	9/11,50	43/45	5	3	0	4	25	4	35	0	0	8	60	80	74,750
Феськівська гімназія	15/17,00	8/8	35/32	6	5	0	4	34	5	55	0	0	9	89	220	50,130

Чернігівська область є найдепресивнішим регіоном України в демографічному показнику. В Менській громаді щорічно зменшується кількість дітей шкільного віку. На жаль, досить гострою є така ситуація в селах. Так склалось через те, що молоді люди виїжають з сіл на навчання і не повертаються, адже в селах недостатня кількість робочих місць та ін. В 2021 - 2022 н.р. спостерігався приріст дітей шкільного віку, але це пояснюється лише тим, що саме в даних період (6 років тому) був сплеск народжуваності через надання значної грошової допомоги по народжуваності. Незважаючи на кількість ВПО, що переїхали до громади та прибувають постійно протягом 2 останні років кількість учнів зменшується.

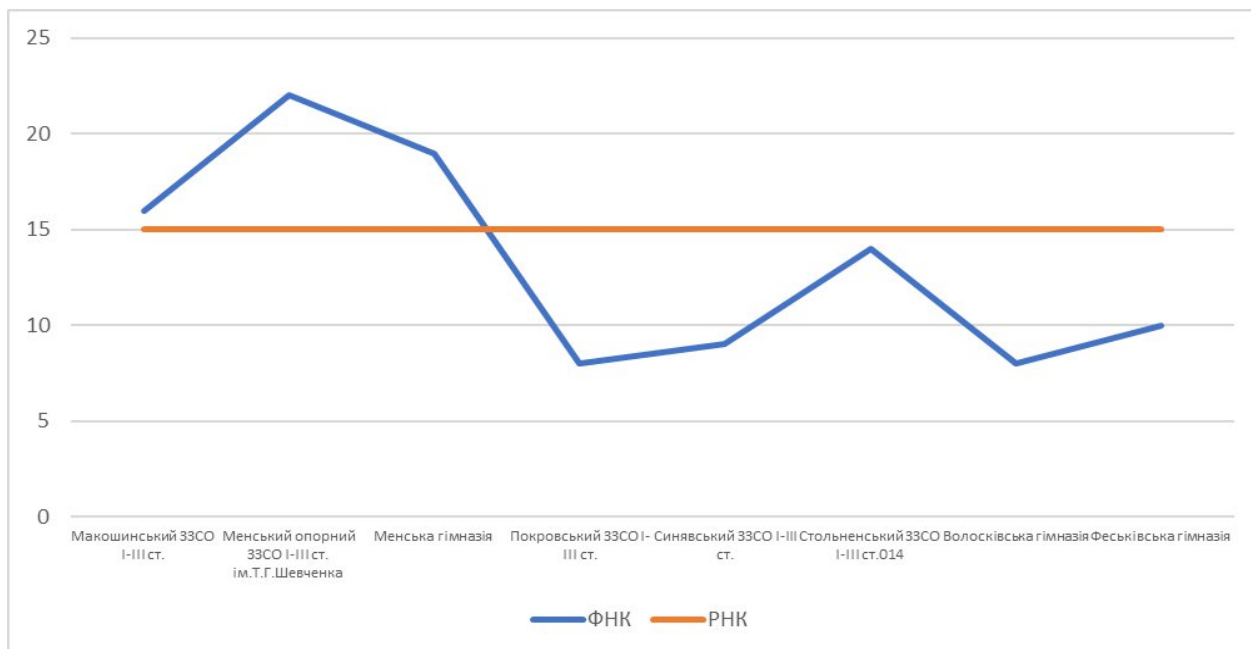
Діаграма 15 Кількість учнів комунальних ЗЗСО Менської ТГ

Основна проблема мережі – наявність малокомплектних ЗЗСО, які не сприяють наданню якісних освітніх послуг та мала наповнюваність класів в закладах загальної середньої освіти. Малокомплектність – одна з причин труднощів під час організації навчання за індивідуальною формою. Так, розрахункова наповнюваність класів (РНК) у громаді сягає показника 15 учнів, фактична (ФНК), - 14,5.

Діаграма 16 Порівняння ФНК і РНК Менської ТГ за 2023-2024 н.р..

З наведеної вище діаграми видно, що фактична наповнюваність класів менша в порівнянні з розрахунковою, що значно впливає на видатки утримання ЗЗСО. Дефіцит субвенції з державного бюджету на оплату заробітної плати педагогів вже був відчутних у 2023 році.

Діаграма 17 ФНК окремих ЗЗСО до РНК Менської ТГ

Тобто, практично 80% закладів середньої освіти громади знаходяться у проблемній зоні з точки зору наповнюваності класів та відповідно забезпеченням ресурсами належної субвенції. Наявність малокомплектних ЗЗСО здорожує надання освітніх послуг.

Таблиця 11 Динаміка окремих показників діяльності ЗЗСО ТГ

Фактичні значення	2020-2021 н.р.	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.
Кількість учнів ЗЗСО	2233	2422	2417
Обсяг субвенції (тис. грн.)	47937	73149	70370
Субвенція на учня (грн.)	20924	29942	29054
ФНК	14,6	13,57	13,2
РНК	16,0	14	15

Аналіз вартості навчання учнів закладів освіти Менської громади (10741,92 грн. в 2022 та 18592,11 грн. в 2023 рр.) підтверджує зменшення обсягів освітньої субвенції (особливо в останні два роки). Щорічно зменшується і ФНК. Однак, оптимізації мережі (зменшення кількості малокомплектних ЗЗСО, укрупнення класів, зменшення індивідуального навчання у неповних класах), яку проводить місцева влада, позитивно позначається на темпах зниження ФНК та фінансування з боку держави.

Для більш точної оцінки подальших перспектив наповнення ЗЗСО громади, було зібрано і зведено в табличну форму інформацію про очікування щодо приходу до закладів освіти першокласників і кількості випускників на найближчі кілька років. Отримана інформація наведена нижче.

Таблиця 12 Прогнозована чисельність учнів 1 класу

Назва закладу освіти	2024/2025 н.р.	2025/2026 н.р.	2026/2027 н.р.	2027/2028 н.р.	2028/2029 н.р.	2029/2023 н.р.
Блиствський ЗЗСО I-III ст.	0	2	5	6	2	1
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	7	5	6	3	1	5
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	5	8	5	5	3	3
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	11	10	16	11	9	8
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	69	62	61	68	52	32
Опорний заклад Менська гімназія та філія	8	7	5	5	5	3
Покровський ЗЗСО I-III ст.	7	5	4	3	3	1
Синявський ЗЗСО I-III ст.	8	7	5	6	1	2
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	12	5	5	5	2	1

Прогнозована кількість учнів 1 класу по всіх ЗЗСО громади має тенденцію до зменшення. Є підстави припускати, що мережа ЗЗСО громади щорічно буде зазнавати змін, наповнюваність класів буде зменшуватись, а відтак буде виникати гостра потреба в оптимізації. Єдиний фактор, який досить складно буде врахувати – це міграція батьків з дітьми як до громади, так і за її межі через війну та повоєнні зміни.

Таблиця 13 Кількість учнів випускних класів

Назва закладу освіти	Випуск 2023/2024		Випуск 2024/2025		Випуск 2025/2026		Випуск 2026/2027		Випуск 2027/2028		Випуск 2028/2029	
	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.
Блиствський ЗЗСО I-III ст.	9	6	12	8	18	9	8	12	12	18	9	6
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	15	14	7	14	7	15	9	7	12	7	15	14
Киселівський	11	9	12	5	5	11	7	12	8	5	11	9

Назва закладу освіти	Випуск 2023/2024		Випуск 2024/2025		Випуск 2025/2026		Випуск 2026/2027		Випуск 2027/2028		Випуск 2028/2029	
	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.
ЗЗСО І-ІІІ ст.												
Макошинський ЗЗСО І-ІІІ ст.	18	12	17	12	22	18	19	17	28	22	18	12
Менський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	83	59	87	72	77	82	88	87	73	77	83	59
Опорний заклад Менська гімназія та філія	79	38	69	52	68	79	63	69	46	68	79	38
Покровський ЗЗСО І-ІІІ ст.	12	5	7	6	12	12	8	7	10	12	12	5
Синявський ЗЗСО І-ІІІ ст.	11	7	7	8	9	11	10	7	8	10	11	7
Стольненський ЗЗСО І-ІІІ ст.	14	13	16	13	11	14	18	16	17	11	14	13

Тенденція до скорочення прослідковується і за випускними класами. З кожним роком кількість випускників збільшується, а відтак зменшується кількість учнів ЗЗСО громади. На жаль, існуюча тенденція в громаді про те, що молодь виїжджає на навчання та не повертається, негативно впливає на існуючу мережу ЗЗСО громади.

Менська громада має розвинену мережу ЗЗСО. Загальна тенденція до скорочення дітей в громаді, від'їзду їх в інші регіони України або за кордон призводить до зменшення наповнюваності ЗЗСО. В результаті, утворюються малокомплектні ЗЗСО (наразі таких в громаді три). Аналіз прогнозних даних щодо числа випускників і дітей дошкільного віку, які підуть в перший клас на навчання показав, що тенденція до скорочення числа учнів буде продовжуватися і посилюватися. В результаті, фактична наповнюваність класів і надалі зменшуватиметься, порівняно з розрахунковим показником, що призводитиме до зниження величини освітньої субвенції. Власних надходжень бюджету, щоб компенсувати такий розрив, як показав проведений аналіз бюджетних надходжень, громада не має. Для того, щоб уникнути погіршення якості умов отримання освіти через недофінансування витрат на утримання ЗЗСО і на заробітну плату педагогічних працівників, було прийнято рішення про оптимізацію освітньої мережі. Цей крок видається найбільш логічним за наявної ситуації.

1.3.2 Дошкільна освіта

Важливим пріоритетом освітньої політики в територіальній громаді є забезпечення доступності здобуття дошкільної освіти дітьми та створення необхідних умов функціонування та розвитку мережі закладів дошкільної освіти. Здобуття дошкільної освіти на території Менської ТГ забезпечують 14 закладів дошкільної освіти та 1 дошкільний структурний підрозділ, у яких на цей час виховується 514 дітей.

В Менській громаді працює 13 закладів дошкільної освіти як заклади загального розвитку. Два міські заклади освіти – це комбіновані заклади, що мають в своєму складі спеціальні групи (логопедичні, для дітей з вадами зору). Рівень охоплення освітою дітей дошкільного віку різний, як правило показник коливається в межах 50-70%. В ряді старостинських округів ці показники суттєво нижчі. Переважно через те, що ЗДО на їхній території відсутні. Тоді частину дітей підвозять в сусідні старостати. В Дягівському та Волосківському старостинських округах має місце 100% охоплення дітей.

Таблиця 14 Мережа ЗДО Менської міської територіальної громади

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/ з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Сонечко" комбінованого типу Менської міської ради	ясла-садок	комбінований	6717,2/665,7	120/113	53/1	60/5	8	94,2	16	0	19	2
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Дитяча академія" комбінованого типу Менської міської ради	ясла-садок	комбінований	7067,3/652,9	109/102	47/8	55/5	6	93,6	21	0	14	5
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Калинонька"	ясла-садок	загального розвитку	3248,7/140,4	34/41	22/4	19/0	3	120,6	9	0	9	2

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
загального типу Менської міської ради												
Макошинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	ясла-садок	загального розвитку	2410,6/104,7	45/47	17/1	30/2	3	104,4	6	1	9	2
Покровський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Капітошка" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	634,3/9,7	15/12	8/1	4/1	1	80	3	0	2	0
Феськівський заклад дошкільної	дитячий садок	загального розвитку	2200,0/157,4	20/38	19/0	19/0	3	190	5	0	6	2

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/ з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
освіти (дитячий садок) "Веселка" загального типу Менської міської ради												
Блиствівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Ромашка" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	540,5/16,9	10/13	4/1	9/0	1	130	2	0	3	0
Дягівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Веселка" загального	дитячий садок	загального розвитку	925,0/35,7	28/22	7/0	15/0	1	78,6	2	0	2	1

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/ з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
типу Менської міської ради												
Стольненський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	874,9/48,8	19/28	15/2	13/0	2	147,4	3	0	3	0
Бірківський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	476,6/12,4	11/11	6/0	5/2	1	100	2	0	3	0
Синявський заклад дошкільної освіти	дитячий садок	загального розвитку	613,5/33,0	21/22	8/0	14/3	1	104,8	2	0	2	1

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/ з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
освіти (дитячий садок) "Дзвіночок" загального типу Менської міської ради												
Куковицький заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Дзвіночок" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	524,7/12,1	10/9	3/1	6/0	1	90	2	0	3	1
Волосківська гімназія Менської міської ради	структурний підрозділ юридичної особи	загального розвитку		19/18	6/2	12/2	1	95	2	0	2	1
Киселівський заклад дошкільної освіти	дитячий садок	загального розвитку	1198,9/44,1	38/28	16/0	12/0	2	73,7	3	0	4	0

Назва	Тип закладу	Вид закладу	Видатки на утримання закладу за 2023 рік, тис.грн. (заг./спец. фонд)	Проектна потужність закладу, дітей	Кількість вихованців/ з них ВПО		Кількість груп	Фактична наповнюваність, %	Кількість педагогічного персоналу, осіб		Кількість технічного персоналу, осіб	
					Д	Х			Ж	Ч	Ж	Ч
(дитячий садок) "Веселка" загального типу Менської міської ради												
Осьмаківський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Капітошка" загального типу Менської міської ради	дитячий садок	загального розвитку	557,2/14,8	20/10	2/0	8/1	1	50	2	0	2	1

На відміну від закладів загальної середньої освіти, заклади дошкільної освіти, в своїй більшості, заповнені відповідно до запланованої потужності. А частина з них, такі як Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Калинонька» загального типу, Макошинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко», Феськівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Веселка», Блистівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Ромашка», Стольненський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» та Синявський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Дзвіночок» - переповнені. Враховуючи, тенденцію до скорочення кількості дітей в громаді, такий показник наповненості почне знижуватися в перспективі кількох років. Але, до цього часу, в окремих населених пунктах будуть спостерігатися проблеми з наявними місцями, а відповідно й відвідуванням ЗДО.

Загалом, проведений аналіз мережі закладів дошкільної освіти Менської міської територіальної громади свідчить про те, що вона відповідає більшості потреб, які мають мешканці громади. В усіх населених пунктах, де є достатня кількість дітей дошкільного віку, працюють ЗДО чи дошкільні структурні підрозділи в складі закладів загальної середньої освіти. Є окремі питання щодо наповнюваності дошкільних груп. Значне зменшення народжуваності дітей, починаючи з 2022 року, може в найближчому майбутньому негативно вплинути на мережу ЗДО. Але, слід враховувати великий фактор невизначеності, пов'язаний з можливою міграцією як з громади так і до громади в силу бойових дій.

1.3.3 Позашкільна освіта

Територією розвитку дітей у громаді є заклади позашкільної освіти - Комунальний заклад позашкільної освіти «Менський центр дитячої та юнацької творчості» Менської міської ради, Комунальний заклад позашкільної освіти «Менська станція юних техніків» Менської міської ради, Комунальний заклад позашкільної освіти «Менська дитячо-юнацька спортивна школа» Менської міської ради, Комунальний заклад «Менська дитяча мистецька школа» Менської міської ради. Головними орієнтирами роботи позашкільних закладів Менської громади є створення умов для гармонійного розвитку особистості, задоволення потреб дітей та підлітків у позашкільній освіті; організація їх оздоровлення, дозвілля і відпочинку; формування у дітей та юнацтва національної свідомості, активної громадянської позиції, прагнення до здорового способу життя; забезпечення організаційно-педагогічних умов для продуктивної взаємодії педагогів, батьків, дітей та громадськості.

Зклади працюють за художньо-естетичним, фізкультурно-спортивним, мистецькими та технічними напрямками. Позашкільною освітою охоплено 1164 дітей дошкільного та шкільного віку.

Освітній процес у закладах позашкільної освіти здійснюється диференційовано, відповідно до віку, індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей, стану здоров'я вихованців з використанням різних організаційних форм роботи.

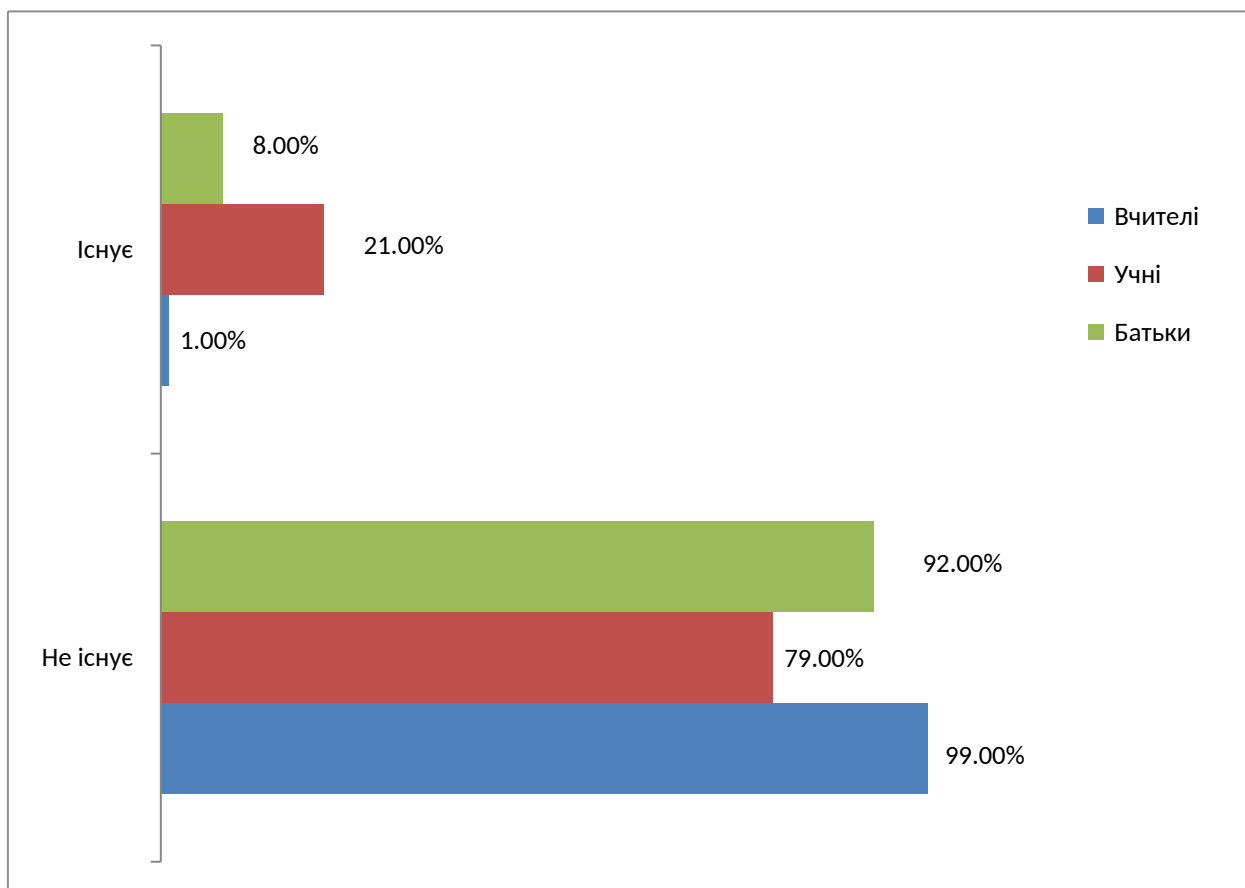
Таблиця 15 Структура закладів позашкільної освіти Менської ТГ

Назва ЗПО	Назва гуртка/секції	Фактична кількість вихованців ЗПО	
		Д	Х
Комунальний заклад позашкільної освіти Менський центр дитячої та юнацької творчості Менської міської ради	Мелодійна гітара	11	7
	«Я-майбутнє України»	14	10
	«Абетка безпеки»	9	3
	Кулінарний гурток	14	10
	Спортивно-цирковий	56	10
	Сувенірний	34	4
	«Театр іграшки»	12	5
	«Юний художник»	10	2
	«Основи хореографії»	25	0
	«Magic English»	8	9
	Танцювальний гурток «Барвінок»	50	4

Назва ЗПО	Назва гуртка/секції	Фактична кількість вихованців ЗПО	
		д	х
	«Веселий каблучок»	16	6
	Гурток ігротехніків	11	1
	Школа майбутнього учня "Світлячок"	15	15
	«Природа рідного краю»	5	6
Комунальний заклад позашкільної освіти станція юних техніків Менської міської ради	Авіамодельний	6	46
	Різьблення по дереву	4	12
	Екологія	23	4
	Виготовлення сувенірів	59	10
	Початкове технічне моделювання	18	41
	Судномодельний	5	19
	Орігамі	44	10
	Моделювання іграшок-сувенірів	14	1
	В'язання	15	-
	Картинг	7	35
	Аплікація з соломки	9	6
	Основи робототехніки	8	7
Користувачі персонального комп'ютера	6	6	
Комунальний заклад "Менська дитяча мистецька школа" Менської міської ради	клас фортепіано	39	3
	клас скрипки	12	1
	клас бандури	13	
	клас гітари	6	16
	клас вокалу	42	4
	клас духових	21	26
	клас домри	1	
	клас баяна	3	13
Комунальний заклад позашкільної освіти Менська ДЮСШ Менської міської ради	Л/Атлетика	12	6
	Футбол	0	67
	Панкратіон	6	18
	В/Боротьба	0	23
	Пауерліфтінг	0	20
	Баскетбол	2	10
Всього		665	497
			1162

З таблиці видно, що існує певна різниця між кількістю дівчаток та хлопчиків, які відвідують позашкільля. Питома вага перших є більшою і становить 57%. Разом з тим, говорити про суттєві диспропорції

не слід: очевидного превалювання представників однієї статі не спостерігається. В той же час, результати опитування вказують, що діти мають відмінний від дорослих погляд на це питання.

Діаграма 18 Чи існує в громаді проблема нерівних можливостей для дівчаток та хлопчиків у позашкільній освіті?, % за результатами опитування на початку 2024 р.

З діаграми видно, що п'ята частина дітей вважає, що існує проблема нерівних можливостей для дівчаток та хлопчиків у позашкільній освіті. Основні версії, чому так думає молодь – дві: з одного боку є припущення, що хлопчикам не вистачає спортивних гуртків (секцій) для занять активними видами спорту. І це питання впирається в можливість залучити відповідних тренерів. Друга можлива причина – складнощі з під'їздом до закладів позашкільної освіти з інших населених пунктів громади: адже всі провідні ЗПО сконцентровані в м. Мена. Вирішити це питання значно складніше, тому що відкриття ЗПО за межами міста потребує значних ресурсів, так само – як і організація підвезення дітей з сіл на регулярній основі. Частково його вирішення здійснюється шляхом створення гуртків та секцій на базі ЗЗСО громади.

Таблиця 16 Гуртки/секції, організовані ЗЗСО

Назва закладу	Кількість гуртків/секцій	Гуртки/секції за напрямками	Платна/безплатна основа	Організатор (заклад освіти/приватна особа/підприємець)	Кількість учнів, осіб (поділ на хлопчиків та дівчаток) / з них ВПО							
					д	х	1-4 клас		5-9 клас		10-11 клас	
							д	х	д	х	д	х
Макошинський ЗЗСО I-III тупенів Менської міської ради	4	патріотичний	безплатна	Зо	21	30	0	0	15	9	6	21
		інформаційний	безплатна	Зо	6	6	0	0	6	6	0	0
Дягівський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	3	художньо-естетичний	безплатна	Зо	25	10	12	6	12	4	1	0
		патріотичний	безплатна	Зо	7	8	0	0	4	3	3	5
Стольненський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	8	художньо-естетичний напрямок	безплатна	зо	45	4	16	2	20	2	9	-
		патріотичний напрямок -	безплатна	зо	19	13	10	7	9	6	-	-
		спортивний напрямок	безплатна	зо	10	20	-	8	8	7	2	5
		математичний	безплатна	зо	10	4	-	-	6	4	4	-
		філологічний	безплатна	зо	1	6	-	-	-	4	1	2
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г. Шевченка Менської міської ради	9	національно-патріотичний	безплатна	зо	1	44	0	0	0	28	1	16
		спортивно-туристичний	безплатна	зо	11	43	0	0	9	31	2	12
		соціально-реабілітаційний	безплатна	зо	11	7	0	0	11	7	0	0
Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради	11	художньо-естетичний	безплатна	зо	10	4	0	0	10	4	0	0
		національно-патріотичний	безплатна	зо	15/1	42	0	0	12	29	3/1	13
		інформатичний	безплатна	зо	4	20	0	0	4	20	0	0
		професійний	безплатна	зо	15	14/2	0	0	0	0	15	14/2
		патріотичний	безплатна	зо	6	13	0	0	0	6	0	13
Киселівський заклад загальної середньої освіти I-III степенів Менської міської ради	2	військово-патріотичний	безплатна	зо	17/0	13/1	0	0	10	6	7	7

Назва закладу	Кількість гуртків/секцій	Гуртки/секції за напрямками	Платна/безоплатна основа	Організатор (заклад освіти/приватна особа/підприємець)	Кількість учнів, осіб (поділ на хлопчиків та дівчаток) / з них ВПО							
					д	х	1-4 клас		5-9 клас		10-11 клас	
							д	х	д	х	д	х
Блиствівський ЗЗСО І-ІІІ ст. Менської міської ради	2	військо-патріотичний	безоплатна	30	4/0	8/0	0	0	4	8	0	0
		Євроклуб	безоплатна	30	8/2	6/1	0	0	6	0	2	6
Всього:	37				243/3	315/3	38	23	146	184	56	114

У ЗЗСО Менської територіальної громади навчається 2330 осіб:

❖ відсоток учнів, що відвідують гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання від загальної кількості учнів (за гендерною та віковою ознаками) 74% усього, дівчаток - 79 %, хл. - 67 %

❖ відсоток учнів, що відвідують гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти (за гендерною та віковою ознаками) від загальної кількості учнів 1-4 - 8%, 5-9 - 26%, 10-11 - 48 %

❖ характеристика кадрового складу закладів позашкільної освіти ТГ (вакансії та потреби, віковий склад) заклади позашкільної освіти забезпечені висококваліфікованими спеціалістами, проте у ДЮСШ є 4 ставки вакансії тренера викладача, в ЦДЮТ керівників гуртків - англ. мова та декоративно-ужиткового напрямку. Віковий склад - 10 керівників 31-40 р., 10 - 41-50 р., 10 - 51-60 р., 9- 60 і більше років.

В ЗЗСО громади працюють групи подовженого дня для учнів 1-4 класів, які відвідують 68% хлопчиків та 86 % дівчаток від їх загальної кількості. Також є можливість продовження освітнього процесу під час літніх канікул у ЗЗСО де працюють пришкільні табори для учнів 1-4 класів.

Таким чином можна зазначити що з боку керівництва Менської громади приділяється належна увага до позашкільного виховання учнівської молоді. Одночасно, як свідчать результати опитування, розвиток позашкільля і гуртків є ще недостатнім для мешканців. Особливо гостро це питання стоїть для батьків, котрі розглядають позашкільля і гуртки важливим інструментом щодо розвитку дітей та убезпечення їх від негативного впливу зовнішнього середовища.

Проведений аналіз мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади свідчить, що вона відповідає більшості потреб, які мають мешканці громади. Є окремі питання щодо наповненості, коли переважна більшість закладів середньої освіти громади знаходяться у проблемній зоні з точки зору наповнюваності класів та відповідно забезпеченням ресурсами належної субвенції. Прогнози щодо кількості учнів, які підуть до закладів освіти і які її завершать в найближчі роки вказують на те, що ця тенденція до зменшення учнівського контингенту, а відтак і освітньої мережі буде зберігатися та посилюватися. Але, слід враховувати фактор невизначеності, пов'язаний з можливою міграцією як з громади так і до громади в силу бойових дій.

Що стосується позашкільля, то воно в громаді є достатньо потужним. В загальному вимірі не спостерігається відчутних перекосів у доступі до позашкільної освіти за гендерною ознакою. В розрізі окремих гуртків відмічається превалювання хлопців в спортивних секціях та дівчат - в рукоділлі або художньо-естетичних гуртках. Проте, учні та батьки (особливо - останні), прагнуть до розширення кількості гуртків і заходів. Позиція батьків зрозуміла: вони вважають, що за рахунок позашкільля можливо сприяти отриманню додаткових знань дітьми, а також уберегти останніх від негативного впливу факторів зовнішнього середовища. Діти хочуть більше спортивних секцій (бокс, футбол тощо), на що вказують результати опитування.

1.4 Кадровий потенціал

1.4.1 Кількісний та якісний склад працівників закладів загальної середньої освіти

Станом на початок 2024 р. у ЗЗСО Менської громади зайнято 335 осіб. З них педагогічні працівники становлять 281 особу або 84% від загалу. Характеристики кадрового потенціалу освітньої сфери громади, в т.ч. і наявність вакансій наведено у наступних табличних матеріалах.

Таблиця 17 Педагогічні працівники ЗЗСО за посадами

Заклад освіти	Педагогічних працівників 1-4 класів	Педагогічних працівників 5-11 класів	Директорів	Заступників директорів	Завідуючі філіями	Педагогічні організатори	Практичних психологів	Соціальних педагогів	Асистентів в інклюзивних класах	Сумісники внутрішні	Сумісники зовнішні
Блиствський ЗЗСО I - IIII ступенів	3	12	0	2	0	3	1	0	2	0	2

Заклад освіти	Педагогічних працівників 1-4 класів	Педагогічних працівників 5-11 класів	Директорів	Заступників директорів	Завідуючі філіями	Педагоги організатори	Практичних психологів	Соціальних педагогів	Асистентів в інклюзивних класах	Сумісники внутрішні	Сумісники зовнішні
Дягівський ЗЗСО I-III ступенів	4	14	1	2	0	1	1	1	1	4	2
Киселівський ЗЗСО I - III ступенів	3	14	1	2	0	1	0	0	1	0	0
Макошинський ЗЗСО I-III ступенів	4	16	1	2	0	2	1	0	4	2	1
Опорний заклад Менська гімназія	16	58	1	4	1	2	2	1	6	3	6
Менський опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка	13	58	1	3	1	1	2	1	13	12	5
Синявський ЗЗСО I-III ступенів	4	13	1	2	0	0	0	0	3	0	1
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів	4	8	1	2	0	2	1	0	1	0	0
Феськівська гімназія	4	8	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Волосківська гімназія	4	7	1	1	0	1	0	0	0	5	0
Покровський ЗЗСО I - III ступенів	4	10	1	1	0	1	1	0	2	5	0
Всього	63	218	10	22	2	15	9	3	33	31	17

За даними управлінського обліку громади в освітній сфері існує потреба у залученні окремих категорій фахівців серед яких соціальний педагог, практичний психолог. При цьому для затребуваних спеціалістів в громаді існують відповідні вакантні посади.

Таблиця 18 Педагогічні працівники ЗЗСО за освітнім рівнем

Назва закладу	Кількість педагогічних працівників	Спеціаліст або магістр	%	Бакалавр	%	Молодший спеціаліст	%	Середня загальна освіта	%
Блиствський ЗЗСО I-III ступенів	18	14	77,7	2	11,1	1	5,6	1	5,6
Дягівський ЗЗСО I-III ступенів	23	22	95,7	1	4,3	0	0	0	0
Киселівський ЗЗСО I-III ступенів	17	16	94,1	1	5,9	0	0	0	0
Макошинський ЗЗСО I-III ступенів	23	21	91,2	1	4,4	1	4,4	0	0
Опорний заклад Менська гімназія	83	80	96,4	3	3,6	0	0	0	0
Менський опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка	88	85	96,6	2	2,3	1	1,1	0	0
Синявський ЗЗСО I-III ступенів	18	16	88,9	2	11,1	0	0	0	0
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів	18	18	100	0	0	0	0	0	0
Волосківська гімназія	12	12	100	0	0	0	0	0	0
Феськівська гімназія	15	13	86,7	2	13,3	0	0	0	0
Покровський ЗЗСО I-III ступенів	20	17	85	2	10	1	5	0	0

За освітнім рівнем переважна частина педагогічних працівників громади, а саме 93,7% мають освітню кваліфікацію магістра (спеціаліста). За кваліфікаційним рівнем склад педагогічних працівників громади є достатньо міцним оскільки на рівні вищої та 1 категорії атестовано 77,9% педагогічних працівників.

Таблиця 19 Педагогічні працівники ЗЗСО за віком

Назва закладу	Кількість педагогічних працівників	до 30 включно	31-40	41-50	51-54	55-60	понад 60 років
Блиствський ЗЗСО I-III ступенів	18	3	6	2	3	3	1
Дягівський ЗЗСО I-III ступенів	23	1	8	3	4	3	4
Киселівський ЗЗСО I-III ступенів	17	0	5	3	3	4	2
Макошинський ЗЗСО I-III ступенів	23	2	4	5	6	5	1
Опорний заклад Менська гімназія	83	3	19	13	12	27	9
Менський опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка	88	2	13	29	13	16	15

Синявський ЗЗСО I-III ступенів	18	1	5	7	2	2	1
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів	18	3	3	3	5	4	0
Феськівська гімназія	15	0	7	5	0	1	2
Волосківська гімназія	12	0	4	5	2	1	0
Покровський ЗЗСО I-III ступенів	20	2	3	9	1	2	3
Всього:	335	17	77	84	51	68	38

За віковим поділом структура працівників освіти громади виглядає наступним чином: до 30 років - 5,1%, 31- 40 років - 23%, 41-50 - 25,1%, 51-54 - 15,2%, 55-60 - 20,3%, понад 60 років - 11,3%. Педагоги у віці 31-40, 41-50 та 55-60 років складають 63,3% від загальної кількості викладачів. У віці, старше 50 років - 49%, що вказує на потребу поступово омолоджувати кадри.

Таблиця 20 Викладання предметів в закладах освіти

Назва закладу	Кількість вчителів, які викладають 2 і більше предметів не за фахом всього	Із них 2 предмети	Із них 3 предмети
Блиствський ЗЗСО I-III ступенів	2	2	0
Дягівський ЗЗСО I-III ступенів	5	5	0
Киселівський ЗЗСО I-III ступенів	2	2	0
Макошинський ЗЗСО I-III ступенів	2	1	0
Опорний заклад Менська гімназія	6	5	0
Менський опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка	6	4	2
Синявський ЗЗСО I-III ступенів	3	2	0
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів	3	3	0
Феськівська гімназія	4	0	1
Волоківська гімназія	1	1	0
Покровський ЗЗСО I-III ступенів	1	1	0

Відповідно до наведених вище даних можливо констатувати, що в закладах освіти громади працює відносно помірної кількості педагогічних працівників, які викладають 2 предмети не за фахом, а саме 12,5% від загальної кількості викладачів, але у Дягівському ЗЗСО I-III ступенів досить високий показник таких педагогічних працівників. Такий стан справ є доволі типовим для сільських освітніх закладів України, внаслідок браку наявності окремих фахівців. Проте, як свідчить практика, викладання предметів, коли один педагогічний працівник веде одночасно понад 2 дисципліни, може суттєво погіршити якість освітньої послуги.

Таблиця 21 Розподіл непедагогічних працівників ЗЗСО за посадами

Назва закладу	Завідувач господарством	Комічник	Прибиральник службових приміщень	Сторож	Робітник	Водій школьного автобуса	Кухар	Підсобний робітник	Кочегар (на період опалювального сезону)	Медична сестра	Бібліотекар	Кер. гуртка
Блиствський ЗЗСО I - III ступенів	1	0	3	0	1	0	2	0	3	0	1	0
Дягівський ЗЗСО I-III	1	0	4	0	3	0	1	2	3	0	1	2

Назва закладу	Завідувач господарством	Комірник	Прибиральник службових приміщень	Сторож	Робітник	Водій шкільного автобуса	Кухар	Підсобний робітник	Кочегар (на період опалювального сезону)	Медична сестра	Бібліотекар	Керівник гуртка
ступенів												
Киселівський ЗЗСО I - III ступенів	1	0	3	0	1	0	1	1	4	0	1	0
Макошинський ЗЗСО I-III ступенів	1	0	4	0	1	0	1	1	5	0	1	4
Опорний заклад Менська гімназія	1	1	14	3	5	0	3	2	3	1	1	5
Менський опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка	1	1	12	2	2	0	3	1	4	1	2	5
Синявський ЗЗСО I-III ступенів	1	0	4	0	1	0	1	1	4	0	1	0
Стольненський ЗЗСО I - III ступенів	1	0	4	0	1	0	2	2	4	0	1	0
Феськівська гімназія	0	0	2	0	1	0	1	1	3	0	1	0
Волосківська гімназія	0	1	2	0	1	0	1	1	3	0	1	0
Покровський ЗЗСО I - III ступенів	0	0	3	0	1	0	1	1	4	0	1	0
Всього:	8	3	55	5	18	0	17	13	40	2	12	16

Аналізуючи ситуацію із забезпеченням ЗЗСО громади штатними посадами непедагогічних працівників варто зазначити їх певний дефіцит, що обумовлено факторами фінансової обмеженості та існуючої малокомплектності частини ЗЗСО ТГ. Так, до цих категорій працівників можливо віднести посади комірника, керівника гуртків, тощо.

1.4.2 Кількісний та якісний склад працівників закладів дошкільної освіти

Загальна кількість працівників, що задіяна в системі дошкільної освіти громади дорівнює 181 особа, з яких 55,3% складають технічні працівники та 44,7% педагогічний персонал, що у свою чергу, на 90 % складається із жінок.

Таблиця 22 Кількісний та якісний склад працівників закладів дошкільної освіти

Позиція	Облікова кількість штатних працівників ЗДО, осіб						
	Всього	з них					
		жінки	чоловіки	Особи у віці		Особи, які мають освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень)	
				до 35 років	60 років і старше	Молодший бакалавр, молодший спеціаліст	бакалавр, спеціаліст, магістр
Всього	181	163	18	27	19	61	64
у тому числі педагогічний персонал	81	80	1	18	8	22	59
з них:							
директори	14	14	0	3	2	3	11
вихователі	50	50	0	14	4	16	34
вихователі-методисти	2	2	0	0	0	0	2
практичні психологи	3	3	0	1	0	0	3
соціальні педагоги	0	0	0	0	0	0	0
асистенти вихователів в інклюзивних групах	4	4	0	0	1	0	4
інший педагогічний персонал	8	7	1	0	1	3	5
технічний персонал	100	83	17	9	11	41	5

Серед позитивних факторів можливо зазначити достатньо високу кваліфікацію педагогічного персоналу закладів дошкільної освіти в громаді: з 81 працівника 59 (73%) мають освітній ступінь бакалавра, спеціаліста або магістра. 27% педагогічних працівників мають освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) молодшого бакалавра, молодшого спеціаліста. Одночасно майже всі педагогічні працівники мають більш ніж трьорічний стаж роботи за фахом. Також необхідно звернути увагу на досить професійний склад педагогічного колективу, коли 68 % викладачів старші за 35 років. Це означає, що освітяни громади мають значну перспективу розвитку, а освітня галузь ТГ – певний резерв відповідної кадрової міцності.

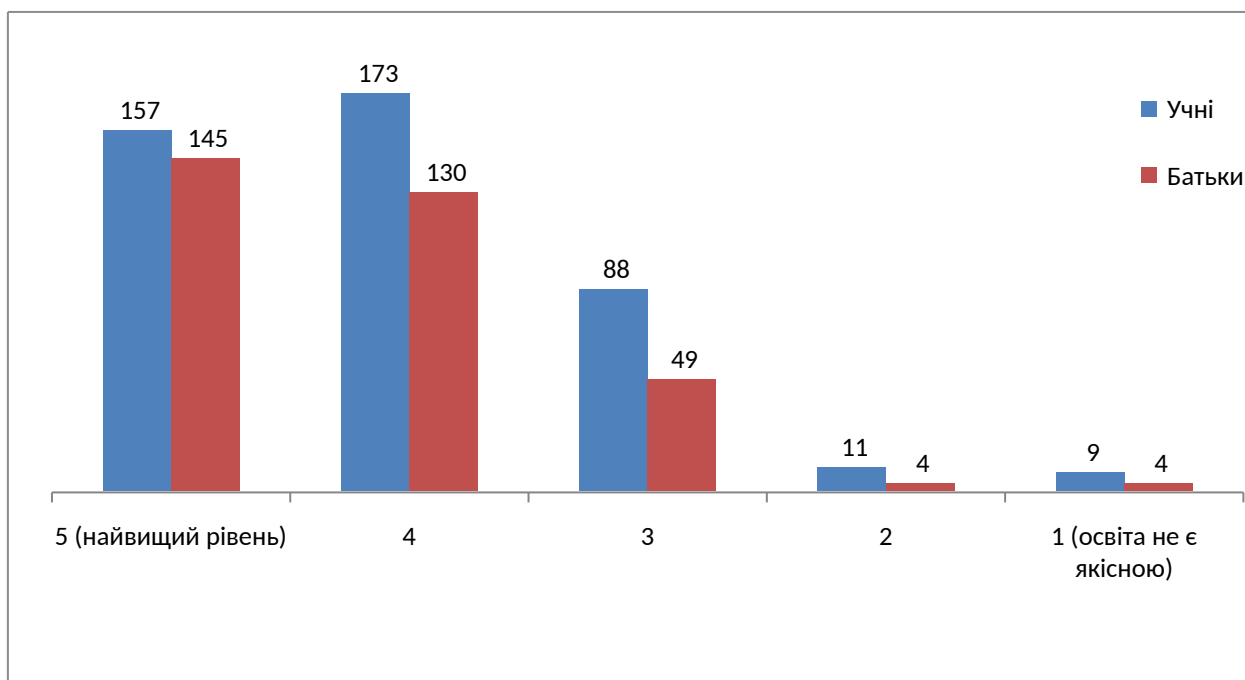
1.4.3 Умови для підвищення кваліфікації педагогічного персоналу, постійного професійного розвитку педагогічних працівників (загальна середня освіта/дошкільна освіта)

Педагогічні працівники закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти мають можливість вибирати форми проходження курсової перепідготовки. Найбільш тісна співпраця налагоджена з Чернігівським обласним інститутом підвищення кваліфікації педагогічних працівників ім. К.Д. Ушинського,

де за попереднім замовленням 100% педагогічних працівників середньої освіти громади підвищили власну кваліфікацію.

З 2020 р курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за накопичувальною кредитно-модульною системою та створювалися умови для проходження курсів за вибором педагога у ЦПРПП ММР та на учительських порталах «Всеосвіта», «На урок», PROMETEYS, EdEra – студія онлайн-освіти та інших платформах, де педагогічні працівники досить активно займаються саморозвитком, а також відвідують значну кількість додаткових курсів і навчань. На цей час в громаді відсутні окремі програми заохочення педагогічних працівників до підвищення власної кваліфікації.

Певним критерієм оцінювання якості освіти в громаді є опитування учнів і батьків з цього приводу. Його результати наведено нижче

Діаграма 19 Наскільки якісну освіту дає заклад освіти, за результатами опитування на початку 2024 р.

З опитування видно, що батьки і учні високо оцінюють якість освітніх послуг, які їм надають в громаді. Непрямим підтвердженням такої оцінки є відповідь на ще одне з питань опитування: чи користуєтеся ви послугами репетиторів? Тільки 24% учнів і 22% батьків вказали, що отримують зазначені послуги. Натомість 64% дітей та 62% батьків це заперечили. Решта – не визначилися.

Рівень кадрового забезпечення громади педагогічними працівниками зберігається на високому рівні. Переважна більшість батьків і учнів не лише позитивно оцінюють їхню роботу, але й не потребують сторонньої допомоги через репетиторство, на що вказують результати опитування. Подальший тиск на кадровий потенціал системи освіти чинить старіння кадрів і, частково, відтік більш молодих викладачів за межі громади. Разом з тим, програм підтримки і заохочення педагогів в громаді наразі немає, що також не сприяє утриманню найкращих викладачів і залученню нових педагогів.

1.5 Інклюзивна освіта

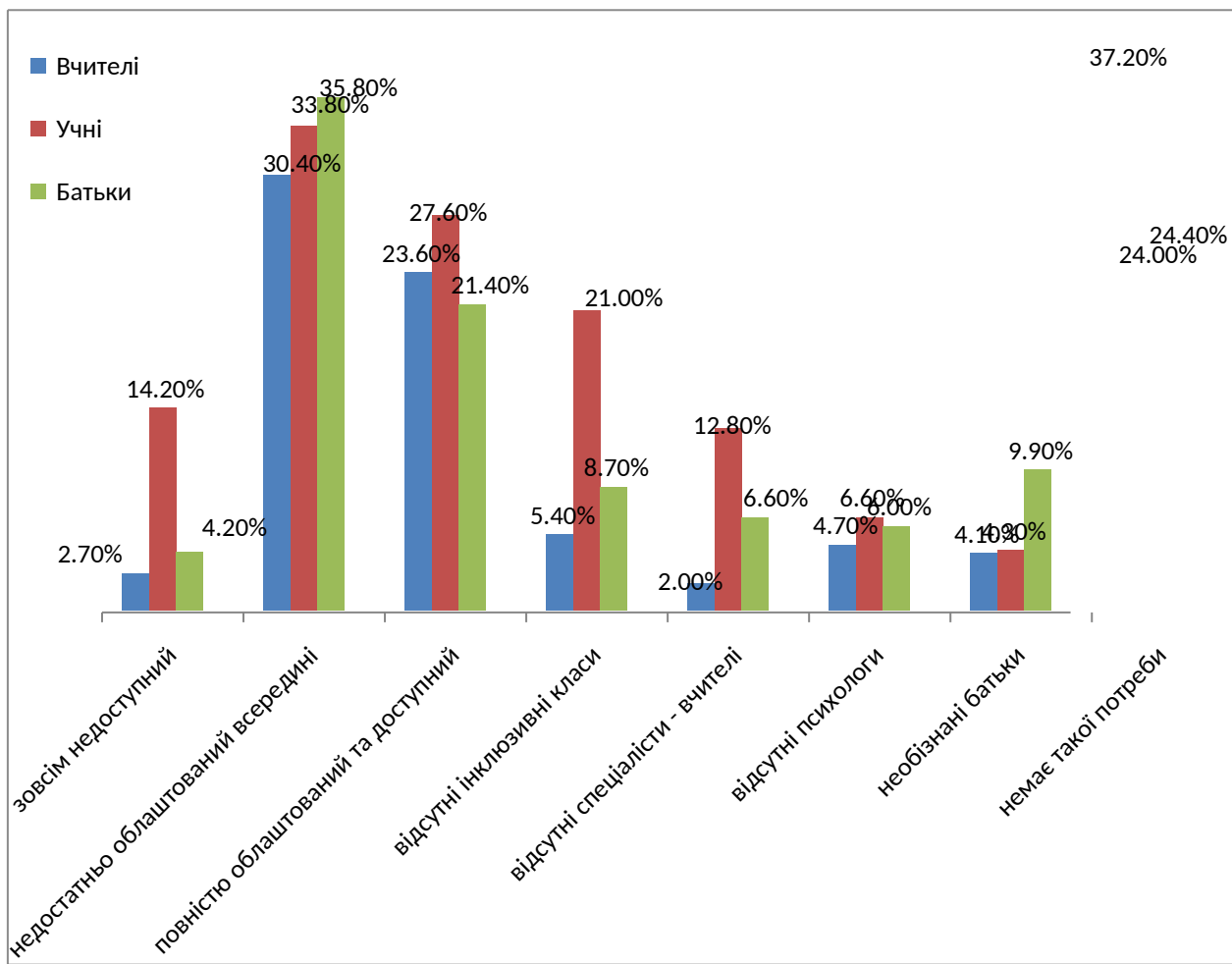
За останні роки в системі спеціальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами відбулися якісні зміни в частині забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами через організацію їх навчання в закладах середньої та дошкільної освіти з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей (впровадження інклюзивного навчання). У 2023/2024 н.р. чисельність осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту у закладах загальної середньої освіти громади сягає 41 учень, у закладах дошкільної освіти – 6 вихованців.

Таблиця 23 Інклюзивна освіта в закладах загальної середньої освіти Менської ТГ

Назва закладу	Кількість інклюзивних класів	Кількість дітей в інклюзивних класах	Кількість асистентів вчителя	Кількість психологів	Кількість соціальних педагогів	Фінансування з Державного бюджету, тис. грн..	Фінансування з місцевого бюджету, тис. грн..
Покровський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	3	4	3	1	0	39,6	19,4
Макошинський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	4	5	4	1	0	48,3	33,6
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г. Шевченка Менської міської ради	13	16	15	2	1	77,6	169,5
Блистівський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	2	2	2	1	0	16,0	12,0
Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради	6	8	6	1	1	64,0	60,8
Дягівський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	1	1	1	1	0	2,0	4,2
Киселівський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	1	1	1	0	0	1,4	0,9
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	1	1	1	1	1	0	0
Синявський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	3	3	3	0	0	22,0	48,2
Всього:	34	41	36	8	3	270,9	348,6

Більше половини дітей з інклюзією навчається в ЗЗСО м. Мена, в т.ч. 16 осіб (39% від загалу) – в Менській опорній ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г. Шевченка, котра найбільш відповідає сучасним вимогам.

Разом з тим, не всі заклади освіти оснащені належним чином, зокрема – в частині пандусів, ліфтів або підйомників на другий і вищі поверхи, туалетних кабінок тощо. В рамках проведеного опитування було виявлено, що ряд учнів, батьків і педагогічних працівників вважає, що далеко не всі проблеми з інклюзією в громаді вирішено.

Діаграма 20 Доступність закладу освіти для осіб з інвалідністю

Власне, результати опитування вказують на той факт, що якщо самі будівлі, значною мірою є доступні, до внутрішнє облаштування потребує покращення. При цьому створення нових інклюзивних класів в усіх закладах, імовірно є недоречним: в більшості ЗЗСО навчається 1-3 учня. Але, слід враховувати, що доступність має бути забезпечена на належному рівні не тільки для них, але й для інших людей з особливими потребами, котрі можуть зайти до приміщення закладу освіти.

Таблиця 24 Інклюзивна освіта в закладах дошкільної освіти Менської ТГ

Назва закладу	Кількість інклюзивних груп	Кількість дітей інклюзивних групах	Кількість асистентів	Кількість психологів	Кількість соціальних педагогів	Фінансування з держбюджету, тис. грн	Фінансування з місцевого бюджету, тис. грн
Покровський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Капітошка" загального типу Менської міської ради	1	1	1	0	0	28,1	19,4
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Дитяча академія" комбінованого типу Менської міської ради	3	5	3	1	0	27,1	25,8
Всього:	4	6	4	1	0	55,2	45,2

В усіх закладах створені відповідні команди супроводу, до яких входять працівники закладу, мати дитини та консультант ІРЦ. Фінансування оплати праці асистентів інклюзивних груп ЗДО здійснюється за рахунок місцевого бюджету.

На території громади розташований Комунальна установа "Менський інклюзивно-ресурсний центр" Менської міської ради, який розпочав свою роботу в 2017 році (ще в складі Менського району). Центр знаходиться за адресою: м. Мена, вул. Титаренка Сергія, 9

Життєдіяльність закладу забезпечують шість педагогічних працівників:

- директор
- фахівець (консультант) – практичний психолог
- фахівець (консультант) вчитель-логопед
- фахівець (консультант) вчитель-дефектолог (кваліфікаційний рівень вища категорія)
- фахівець (консультант) вчитель-реабілітолог (кваліфікаційний рівень вища категорія)

Приміщення інклюзивно-ресурсного центру відповідає вимогам законодавства, у тому числі державним санітарним нормам і правилам та державним будівельним нормам (облаштовано пандусом, туалетом, пристосованим для дітей з тяжкими порушеннями опорно-рухового апарату). Кабінети вчителя-дефектолога, логопеда, практичного психолога облаштовані сучасною технікою та пристроями, дидактичними матеріалами та методиками, різноманітним обладнанням спортивного та ігрового призначення. Для створення комфортного простору для проведення корекційно-розвиткових занять організації облаштована ресурсна кімната.

Інклюзивно-ресурсний центр надає діагностичні та корекційно-розвиткові послуги дитячому населенню з різних громад. На обліку в ІРЦ перебуває 440 дітей з особливими освітніми потребами. Проблема ІРЦ є відсутність засобів для надання мобільних послуг.

За результатами опитування загрози і ризику в закладах освіти, проблема негативного ставлення до людей із особливими потребами не відносяться педагогічними працівниками, батьками та дітьми до значимих, на відміну від облаштування окремих закладів освіти. В громаді існує дефіцит «вузьких» спеціалістів для надання послуг дітям з особливими потребами. Зважаючи на існуючий стан справ із формування умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами, зазначені питання мають і в подальшому залишатися в першочерговому фокусі уваги керівництва освітньої галузі та громадськості. Інше питання, яке потребує оперативного вирішення – мобільність ІРЦ громади. Тим більше, що він надає послуги не лише в Менській ТГ, але й в громадах-сусідах.

1.6 Територіальна та фізична доступність закладів освіти

Одним із базових принципів забезпечення результативності освітнього процесу, поруч з повнотою, системністю та ніноваційністю, є принцип дотримання умов гендерної рівності що формується, в тому числі й за рахунок поєднання факторів інклюзії та доступності.

Таблиця 22. Рівень доступності ЗЗСО та ЗДО для маломобільних груп населення

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актова зала, бібліотека, спортивна зала) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вище поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпечу	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Покровський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Макошинський ЗЗСО I-III ст. Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	так	ні
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г. Шевченка Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Блиствівський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Дягівський ЗЗСО I - III ступенів Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Киселівський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Стольненський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Синявський ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Волосківська гімназія Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Фесківська гімназія Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Бірківська філія І-ІІ ст. ОЗ Менська гімназія Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Лісківська філія І-ІІ ст. Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Т.Г.Шевченка	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Калинонька" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Макошинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Покровський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Капітошка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Феськівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Веселка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Блиствівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Ромашка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Дягівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Веселка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Стольненський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Бірківський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Сонечко" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Синявський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Дзвіночок" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Куковицький заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Дзвіночок" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Волосківська гімназія Менської міської ради Дошкільний структурний підрозділ	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Киселівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Веселка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Осьмаківський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Капітошка" загального типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивна зала) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вище поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Сонечко" комбінованого типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні
Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Дитяча академія" комбінованого типу Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	так	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивна зала) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Комунальний заклад позашкільної освіти Менський центр дитячої та юнацької творчості Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Комунальний заклад позашкільної освіти станція юних техніків Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

Заклад освіти	Безбар'єрність і доступність приміщень (навчальні кабінети, актові зали, бібліотека, спортивні зали) (так/ні)	Облаштування прилеглої території для потреб МГН (так/ні)	Наявність зони очікування для осіб, які супроводжують дітей з особливими потребами (так/ні)	Споруда закладу освіти має безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху (пандус, кнопка виклику) (так/ні)	Забезпечено доступ МГН до другого та вищих поверхів (так/ні)	Приміщення закладу пристосовано для безперешкодного пересування (так/ні)					Приміщення закладу освіти оснащено системою засобів орієнтації та інформаційної підтримки (так/ні)				
						Наявність ліфту, підйомних пристроїв для МГН	Евакуаційний вихід пристосований для осіб з інвалідністю	Ширина дверей дозволяє безперешкодно пересуватись по приміщенню, двері мають спеціальні пристрої для фіксації, є протиударними та мають зручні ручки	Коридори мають достатню ширину для пересування МГН	Габарити тамбурів відповідають принципам універсального дизайну	Тактильні знаки, текст Брайлю	Візуальна доступність	Аудіопоказники	Універсальні системи засобів інформації і сигналізації про небезпечу	Навчальні кабінети оснащені сигнальними лампочками, що сповіщають про початок та закінчення уроку
Комунальний заклад "Менська дитяча мистецька школа" Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні
Комунальний заклад позашкільної освіти Менська ДЮСШ Менської міської ради	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

На цей час спостерігається суттєве відставання архітектурної доступності будівель закладів середньої освіти та закладів дошкільної освіти Менської громади для представників маломобільних груп населення. Загалом, наведені в таблиці дані підтверджують результати опитування батьків, учнів та педагогічних працівників щодо умов навчання для учнів з особливими потребами, який наводився в попередньому розділі. Адже навіть в найбільшому за кількістю учнів з інвалідністю ЗЗСО громади - Менському опорному ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Т.Г. Шевченка існуючі умови не відповідають нормативним вимогам. Ще гіршою є ситуація у ЗДО громади.

У всіх закладах дошкільної освіти не проведено належне облаштування прилеглої території, відсутні тактильні таблички з шрифтом Брайля. По всіх закладах освіти не забезпечено доступ представників МГН до другого та вищих поверхів будівель, і тільки у двох закладах можливий доступ до першого поверху. Відсутні належно обладнані санвузли, підйомники, кнопки виклику персоналу тощо. Практично повністю заблоковано безбар'єрний вхід та безперешкодний рух учнів з інвалідністю до приміщень спортивного та актового залів ЗО громади.

Сферою особливої уваги керівництва громади є організація роботи із забезпечення учнів та педагогічних працівників регулярним безкоштовним підвезенням. Підвезенням до закладів освіти забезпечено 100% учнів, які цього потребують. Балансоутримувачем шкільних автобусів є Відділ освіти Менської міської ради, але їх обслуговування здійснюється працівниками Степанівського міжшкільного навчально-виробничого комбінату (далі - СМНВК). Водії автобусів також входять в штат даного закладу. У розпорядженні СМНВК є 12 шкільних автобусів, які забезпечують підвезення учнів з 16 населених пунктів Менської громади. В даних населених пунктах відсутній заклад освіти, або є заклад освіти, який забезпечує лише базовою середньою освітою (повну загальну середню здобувають у найближчих закладах освіти). Відповідно до потреб здійснюється підвіз по 15 затверджених маршрутах. У всіх автобусах присутні вихователі по супроводу. Станом на 01.09.2023 року підвезенням охоплено 440 дітей та педагогів.

Таблиця 25 Стан організації підвезення здобувачів освіти

Кількість учнів/вчителів, які потребують підвезення	Назва закладу освіти за яким закріплено шкільний автобус	Кількість шкільних автобусів	Назва маршруту шкільного автобусу	Протяжність доріг по маршруту шкільного автобусу (км)	Ділянка дороги, що потребує першочергового ремонту (км)	Тривалість рейсу	Протяжність доріг у незадовільному стані (км)
37/0	Дягівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Степанівка - Садове - Дягова - Степанівка	92	-	20 хв	30
26/3	Опорний заклад Менська гімназія та філія	1	Мена - Ліски-Осьмаки - Ушня - Бірківка - Ліски -Майське- Мена Гімназія	136	25	60 хв	100
32/2		1	Мена - Загорівка - Куковичі - Мена Гімназія	60	15	30 хв	40
28/0		1	Мена - Величківка - Киселівка - Мена Гім	24	-	20 хв	10
34/1	Менський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Мена-Феськівка - Мена Шевченка	34	-	10 хв	10
21/2	ім.Т.Г.Шевченка та філія	1	Мена - Загорівка - Куковичі - Мена Шев	56	15	30 хв	40

Кількість учнів/вчителів, які потребують підвезення	Назва закладу освіти за яким закріплено шкільний автобус	Кількість шкільних автобусів	Назва маршруту шкільного автобусу	Протяжність доріг по маршруту шкільного автобусу (км)	Ділянка дороги, що потребує першочергового ремонту (км)	Тривалість рейсу	Протяжність доріг у незадовільному стані (км)
26/0		1	Мена – Данилівка -Н.Життя -- Мена	36	-	10 хв	
31/0		1	Мена - вул. Лермонтова - Мена	30	-	10 хв	2
19/0		1	Мена – Величківка - Киселівка – Мена Шев	29	-	10 хв	4
29/2	Стольненський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Степанівка – Стольне – Дмитрівка – Семенівка – Удівка – Блистова – Стольне – Степанівка	154	35	50 хв	100
8/0		1	Степанівка – Городище – Стольне – Городище-Степанівка	50	-	20 хв	25
17/0	Блистівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Степанівка – Стольне – Дмитрівка – Семенівка – Удівка – Блистова – Стольне – Степанівка	154	35	50 хв	100
34/5	Синявський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Степанівка – Городище – Синявка –Городище –Синявка	74	-	30 хв	10
12/0	Покровський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1	Мена – Слобідка – Покровське- Мена	68	-	20 хв	18
12/2	Волосківська гімназія	1	Степанівка – Волосківці – Степанівка	24	-	10 хв	3

За даними керівництва громади маршрути пересування шкільних автобусів прокладено переважно по автошляхах що мають тверде покриття та належний транспортно-експлуатаційний стан.

Підсумки опитування, що проводилося в межах формування цього документу, серед учнів, батьків та педагогічних працівників, засвідчили, що з дорогами, які ведуть до закладів, освіти, є серйозні проблеми. Всі дороги, по яких рухаються шкільні автобуси мають тверде покриття, але є такі ділянки доріг з ямками, по яких

транспорту рухатись неможливо. Зрозуміло, що далеко не всі дороги знаходяться на балансі громади, але приведення їх до ладу має вирішуватися в рамках загальної Стратегії розвитку ТГ.

Таким чином, протягом найближчих років громаді потрібно буде вирішити питання з покращенням асфальтного покриття на ключових ділянках доріг, котрі ведуть в тому числі й до закладів освіти. Це, а також подальше покращення транспортного забезпечення, має сприяти скороченню часу на підвезення учнів. Мінімізація даної проблеми набуває особливої актуальності в світлі оптимізації освітньої мережі, в результаті чого ще більшу кількість учнів слід буде підвозити автобусами. Що стосується самих автобусів, їхній парк потребує розширення і оновлення, в т.ч. – відповідно до вимог інклюзії.

Взагалі, вирішення питань інклюзії є одним з важливих для громади. Адже практично жоден заклад освіти громади на сьогодні не відповідає вимогам. Тому підготовка закладів освіти Менської громади до забезпечення потреб з отримання освітніх послуг представниками саме маломобільних груп населення є не менш важливою. Ключовою перешкодою тут може бути обмежені обсяги коштів, які громада може спрямувати на капітальні вкладення. Їх явно недостатньо, враховуючи і інші потреби, котрі можуть бути вирішені тільки шляхом здійснення інвестицій в основні фонди.

1.7 Матеріально-технічне забезпечення ЗЗСО та ЗДО

1.7.1 Матеріальна та технічна забезпеченість освітнього процесу

Матеріально-технічна база закладів освіти Менської громади оновлюється поступово, але темп зазначеного процесу оновлення всіх закладів є достатньо повільним.

Таблиця 26 Матеріальна база закладів освіти

Назва закладу	Загальна площа всіх приміщень (м ²)	Кількість поверхів	Кількість класних кімнат	Медичний кабінет	Майстерень	Спортивних залів/вуличні спортивні майданчики/футбол фут поля	Басейн	Навчально-дослідна ділянка (м ²)	Їдальня або буфет	Бібліотека	Актова зала	Опалення	Водогін	Каналізація
Блиствівський ЗЗСО I-III ст.	2327	2	12	-	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	2274	2	11	-	+	+	-	300	+	+	+	+	+	+
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	1509	1	13	-	+	-	-	4	+	+	-	+	+	+
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	2253	2	20	-	+	-	-	500	+	+	-	+	+	+
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	5252	2	59	+	+	+	-	11	+	+	+	+	+	+
Лісківська філія I-II ст. Менського опорного ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	892	1	13	-	+	-	-	11	+	+	-	+	+	+
Опорний заклад Менська гімназія	8479	3	50	+	+	+	-	12	+	+	+	+	+	+
Бірківська філія I-II ст. Опорного закладу Менська гімназія	2523	2	7	-	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+
Покровський ЗЗСО I-III ст.	2430	2	17	-	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+
Синявський ЗЗСО I-III ст.	2451	2	18	-	+	+	-	5700	+	+	+	+	+	+
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	2574	2	11	-	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+

Назва закладу	Загальна площа всіх приміщень (м ²)	Кількість поверхів	Кількість класних кімнат	Медичний кабінет	Майстерень	Спортивних залів/вуличні спортивні майданчики/футбол фут поля	Басейн	Навчально-дослідна ділянка (м ²)	Їдальня або буфет	Бібліотека	Актова зала	Опалення	Водогін	Каналізація
Волосківська гімназія	861	1	10	-	+	-	-	3	+	+	-	+	+	+
Феськівська гімназія	1016	1	10	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	+
Бірківський ЗДО "Сонечко"	80	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Блиствівський ЗДО "Ромашка"	73	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Дягівський ЗДО "Веселка"	289,9	1	1	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Киселівський ЗДО "Веселка"	376,8	1	1	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Куковицький ЗДО "Дзвіночок"	319,9	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Макошинський ЗДО "Сонечко"	445,3	1	3	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Менський ЗДО "Дитяча академія"	1979,7	1	6	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Менський ЗДО "Калинонька"	350	1	3	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Менський ЗДО "Сонечко"	1889,8	2	8	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Осьмаківський ЗДО "Капітошка"	162,3	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Покровський ЗДО "Капітошка"	144	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+

Назва закладу	Загальна площа всіх приміщень (м ²)	Кількість поверхів	Кількість класних кімнат	Медичний кабінет	Майстерень	Спортивних залів/вуличні спортивні майданчики/футбол фут поля	Басейн	Навчально-дослідна ділянка (м ²)	Їдальня або буфет	Бібліотека	Актова зала	Опалення	Водогін	Каналізація
Синявський ЗДО "Дзвіночок"	192	1	1	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Стольненський ЗДО "Сонечко"	154	1	2	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Феськівський ЗДО "Веселка"	327	1	1	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Дошкільний підрозділ Волосківської гімназії	330	1	1	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+
Менська ДЮСШ	514,2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+
Менська ДМШ	364,32	1	6	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+
Менська СЮТ	231	1	5	-	+	-	-	-	-	-	-	+	+	+
Менський ЦДЮТ	560	1	6	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+

* в ЗДО Менської громади організовано харчування, є харчоблоки, але діти харчуються не в їдальні, а в груповій кімнаті

Практично всі заклади освіти (окрім закладів позашкільної освіти) у громаді мають у власному віданні їдальню. Всі заклади забезпечені системами опалення, водопостачання й водовідведення. Разом з тим, далеко не скрізь є актові зали, спортивні зали, бібліотеки або медичні кабінети.

Перспективним є наявність майстерень і дослідних ділянок (в ряді випадків – великої площі), котрі можуть бути використані для розвитку трудових та пізнавальних навичок учнів. В свою чергу останні також вказують на відсутність кімнати для відпочинку, котра є одним з найбільш важливим елементом, на думку учнів.

Таблиця 27 Забезпеченість обладнанням ЗЗСО, ЗДО

Назва закладу	Одиниць комп'ютерно ї техніки випуску після 2017 р., шт.	Одиниць мультимедійної техніки випуску після 2017 р., шт.	Наявність підключення до швидкісного Інтернету, Так/Ні	Рік крайнього поновлення обладнанням кабінетів природничого напрямку (не менше ніж на 100 тис. грн.)	Наскільки створено нове освітнє середовище для 1 класу 2023/2024 н.р. відповідно до вимог НУШ (у відсотках орієнтовно)
Блиствівський ЗЗСО I-III ст.	9	4	так	-	100
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	12	6	так	2014	100
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	10	6	так	2023	100
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	12	5	так	2009	100
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	43	21	так	2019	100
Опорний заклад Менська гімназія та філія	37	17	так	2017	100
Покровський ЗЗСО I-III ст.	15	7	так	-	100
Синявський ЗЗСО I-III ст.	6	3	так	-	100
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	12	8	так	2014	100
Волосківська гімназія	12	5	так	-	100
Феськівська гімназія	10	3	так	-	100
Бірківський ЗДО "Сонечко"	1	-	так	-	-
Блиствівський ЗДО "Ромашка"	1	1	так	-	-
Дягівський ЗДО "Веселка"	1	-	так	-	-
Киселівський ЗДО "Веселка"	1	1	так	-	-
Куковицький ЗДО "Дзвіночок"	1	-	так	-	-
Макошинський ЗДО "Сонечко"	2	2	так	-	-

Назва закладу	Одиниць комп'ютерно ї техніки випуску після 2017 р., шт.	Одиниць мультимедійної техніки випуску після 2017 р., шт.	Наявність підключення до швидкісного Інтернету, Так/Ні	Рік крайнього поновлення обладнанням кабінетів природничого напрямку (не менше ніж на 100 тис. грн.)	Наскільки створено нове освітнє середовище для 1 класу 2023/2024 н.р. відповідно до вимог НУШ (у відсотках орієнтовно)
Менський ЗДО "Дитяча академія"	6	-	так	-	-
Менський ЗДО "Калинонька"	2	1	так	-	-
Менський ЗДО "Сонечко"	2	2	так	-	-
Осьмаківський ЗДО "Капітошка"	-	1	так	-	-
Покровський ЗДО "Капітошка"	1	1	так	-	-
Синявський ЗДО "Дзвіночок"	1	-	так	-	-
Стольненський ЗДО "Сонечко"	2	1	так	-	-
Феськівський ЗДО "Веселка"	1	1	так	-	-
Дошкільний підрозділ Волосківської гімназії	-	2	так	-	-

Найбільші проблеми матеріально-технічного забезпечення закладів загальної середньої освіти Менської міської ради є наступні:

- 1) застаріле та не в повному обсязі обладнання для кабінетів фізики, хімії, біології, географії, математики,
- 2) відсутній спортивний зал та в повному обсязі спортивний інвентар,
- 4) застаріле обладнання харчоблоків, потреба в ремонті обідніх залів, харчоблоків,
- 5) комп'ютерне обладнання з яким працюють учні є застарілими, класи ІКТ потребують оновлення,
- 6) майстерні потребують капітального ремонту та оновлення технічної бази.

Найбільші проблеми матеріально-технічного забезпечення закладів дошкільної освіти Менської міської ради є наступні:

- 1) застарілі меблі в групових кімнатах,
- 2) потреба у сучасній комп'ютерній техніці для організації освітнього процесу, мультимедійному обладнанні (велика кількість з них є застарілими),
- 4) застаріле обладнання харчоблоків, потреба в ремонті харчоблоків,
- 5) облаштування сучасних дитячих майданчиків.

За підсумками Опитування загальна оцінка матеріально-технічного оснащення ЗЗСО коливається на рівні «добре» - «відмінно» і залежить, певною мірою, від респондентів. Педагогічні працівники ставлять більш високі оцінки. Батьки і учні схиляються до «добре», в ряді випадків – «задовільно». Такий розподіл голосів налаштовує на думку, що умови отримання освітніх послуг в громаді є у певних напрямках недостатніми.

Таблиця 28 Забезпеченість ЗЗСО, ЗДО ІКТ

Назва закладу	Технічне забезпечення						Підключення до Інтернету	
	Кількість комп'ютерів	Кількість ноутбуків	Кількість класів з інтерактивними поверхнями	Кількість принтерів	Кількість фотоапаратів	Кількість відеокамер	Швидкість	Наявність відкритого Wi-Fi
Блистівський ЗЗСО I-III ст.	10	14	0	6	0	0	30-100 Мбіт/с	-
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	9	18	0	6	0	0	30-100 Мбіт/с	+
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	2	16	0	5	0	0	30-100 Мбіт/с	-
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	5	19	2	5	0	0	30-100 Мбіт/с	+
Опорний заклад Менська гімназія та філія	50	37	4	14	0	0	30-100 Мбіт/с	+
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	36	53	7	18	0	0	30-100 Мбіт/с	+
Покровський ЗЗСО I-III ст.	16	11	2	9	0	0	30-100 Мбіт/с	+
Синявський ЗЗСО I-III ст.	11	12	0	6	0	0	30-100 Мбіт/с	-
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	9	17	0	10	0	0	100 Мбіт/с і більше	+
Волосківська гімназія	7	10	0	5	0	0	до 10 Мбіт/с	+
Феськівська гімназія	13	7	0	3	0	0	до 10 Мбіт/с	-
Бірківський ЗДО "Сонечко"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Блистівський ЗДО "Ромашка"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Дягівський ЗДО "Веселка"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Киселівський ЗДО "Двіночок"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	-
Куковицький ЗДО "Дзвіночок"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Макошинський ЗДО "Сонечко"	0	2	-	3	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Менський ЗДО "Дитяча академія"	5	-	-	4	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Менський ЗДО "Калинонька"	3	2	-	4	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Менський ЗДО "Сонечко"	5	2	-	4	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Осьмаківський ЗДО	1	0	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+

Назва закладу	Технічне забезпечення						Підключення до Інтернету	
	Кількість комп'ютерів	Кількість ноутбуків	Кількість класів з інтерактивними поверхнями	Кількість принтерів	Кількість фотоапаратів	Кількість відеокамер	Швидкість	Наявність відкритого Wi-Fi
"Капітошка"								
Покровський ЗДО "Капітошка"	0	1	-	1	0	0	до 10 Мбіт/с	+
Синявський ЗДО "Дзвіночок"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	+
Стольненський ЗДО "Сонечко"	0	2	-	2	0	0	до 10 Мбіт/с	+
Феськівський ЗДО "Веселка"	0	1	-	1	0	0	10-30 Мбіт/с	-
Дошкільний підрозділ Волсоківської гімназії	0	0	-	0	0	0	10-30 Мбіт/с	-

Рівень оснащення технічними засобами та Інтернетом закладів середньої та дошкільної освіти в кількісному виразі є на достатньому рівні, однак є проблеми в тому, що більшість комп'ютерної техніки є застарілою, в закладах дошкільної освіти не вистачає засобів візуалізації (проекторів, телевізорів), не вистачає комп'ютерів для проведення занять для дітей.

В умовах пандемії та воєнного стану, коли освітній процес часто відбувається онлайн із застосуванням електронних засобів зв'язку та відповідних технічних пристроїв, рівень забезпеченості ЗЗСО належним обладнанням та стійким Інтернетом видається вкрай актуальним. Доступ до швидкісного Інтернету є у всіх ЗЗСО, але часто швидкості та спроможності даного підключення недостатньо для проведення уроків на онлайн-платформах, при цьому стан забезпечення комп'ютерною, цифровою технікою та інтерактивним обладнанням, практично у всіх закладах освіти, потребує поліпшення.

1.7.2 Технічний стан будівель закладів освіти

Стан будівель закладів освіти в громаді можна охарактеризувати як задовільний, при цьому 100% споруд, де проходить освітній процес, мають термін експлуатації більш ніж 30 років, наслідком чого є нагальна потреба у проведенні ремонтних робіт дахів та здійснення капітальних заходів із підвищення енергоефективності.

Таблиця 29 Стан ЗЗСО, ЗДО

Назва закладу	Рік введення в експлуатацію приміщення	Загальний стан [відмінний, добрий, задовільний, незадовільний, критичний]	Спортивний зал, так/ні	Їдальня, так/ні	Утеплення більше 50%, так/ні	Енергоефективні вікна більше 50%, так/ні	Водопостачання та водовідведення, так/ні	Чи є потреба в ремонті даху, так/ні	Внутрішні вбиральні, так/ні
Блиствський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1975	задовільний	так	так	ні	ні	так	так	так
Дягівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1979	задовільний	так	так	ні	так	так	ні	так
Киселівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	1913	задовільний	ні	так	ні	ні	так	так	так

Макошинський ЗЗСО I-III ст.	1970	задовільний	ні	так	ні	так	так	частково	так
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	1960	задовільний	так	так	ні	так	так	частково	так
Лісківська філія I-II ст.	1960	задовільний	ні	так	ні	ні	так	так	ні
Опорний заклад Менська гімназія	1965	задовільний	так	так	ні	так	так	ні	так
Бірківська філія I-II ст.	1969	задовільний	так	так	ні	ні	так	так	так
Покровський ЗЗСО I-III ст.	1975	задовільний	так	так	ні	так	так	частково	так
Синявський ЗЗСО I-III ст.	1897, 1968	задовільний	так	так	ні	так	так	частково	так
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	1966	задовільний	так	так	ні	так	так	ні	так
Волосківська гімназія	1897	задовільний	ні	так	ні	ні	так	частково	так
Феськівська гімназія	1911, 1970	задовільний	ні	так	ні	ні	так	так	так
Бірківський ЗДО "Сонечко"	1969	задовільний	-	харчоблок є	ні	ні	так	ні	так
Блиствський ЗДО "Ромашка"	1975	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Дягівський ЗДО "Веселка"	1979	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	частково	так
Киселівський ЗДО "Веселка"	1986	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Куковицький ЗДО "Дзвіночок"	1960	задовільний	-	харчоблок є	ні	ні	так	ні	так
Макошинський ЗДО "Сонечко"	1985	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Менський ЗДО "Дитяча академія"	1884	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Менський ЗДО "Калинонь"	1966, 1903	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так

ка”									
Менський ЗДО “Сонечко”	1985	задовільний	-	харчоблок є	так	так	так	ні	так
Осьмаківський ЗДО “Капітошка”	1988	задовільний	-	харчоблок є	ні	ні	так	так	так
Покровський ЗДО “Капітошка”	1975	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Синявський ЗДО “Дзвіночок”	2009	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	частково	так
Стольненський ЗДО “Сонечко”	1966	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Феськівський ЗДО “Веселка”	1980	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так
Дошкільний підрозділ Волосківської гімназії	1975	задовільний	-	харчоблок є	ні	так	так	ні	так

Майже у всіх закладах освіти (ЗЗСО та ЗДО) є потреба у проведенні повноцінної реновації (утеплення). Це дуже важливо, адже при здійсненні даних заходів відбудеться значна економія енергоносіїв. Вагома частка закладів загальної середньої освіти мають потребу у заміні вікон та дверей на енергозберігаючі (в таких як: Блистівський, Киселівський ЗЗСО I-III ст., Волосківська та Феськівська гімназії). У 80% ЗЗСО громади є потреба у частковому або повному ремонті покрівлі.

В громаді менше зауважень спостерігається до стану ЗЗСО і навколишньої території. За результатами Опитування можна сказати, що переважна частина респондентів оцінює згаданий стан справ як «добрий» або навіть «відмінний». В той же час, враховуючи, що частина будівель були введені в експлуатацію наприкінці ХІХ – початку ХХ сторіччя, є всі підстави вважати, що їхній стан вже морально застарів.

У закладах загальної середньої освіти організовано гаряче харчування учнів: пільгових категорій (діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), діти із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», учні закладів освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей, евакуйованих із зони відчуження, дітей, які є особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, і тих, що проживали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення, відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», діти з числа внутрішньо переміщених осіб, діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, діти з числа осіб, визначених у статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», діти учасників бойових дій – АТО та ООС, діти мобілізованих, діти, один з батьків яких загинув (пропав безвісти), помер під час захисту незалежності та суверенітету України, діти з інвалідністю, у виняткових випадках (в разі, якщо сім'я опинилась в складних життєвих обставинах або батьки неспроможні з поважних причин сплачувати за харчування дітей та інших випадках) за погодженням виконавчого комітету Менської міської ради (при наявності підтверджуючих документів, заяви одного з батьків та за пропозицією відділу освіти Менської міської ради) харчуються безкоштовно. Гарячим харчуванням, з оплатою в розмірі 50% від вартості харчування, забезпечуються діти з сімей в яких троє і більше дітей. За кошти батьків харчуються учні 1-11 класів, що не належать до відповідних пільгових категорій.

Таблиця 30 Стан харчоблоків ЗЗСО, ЗДО

Наявність харчоблоків в закладах освіти Менської громади				Стан приміщень			Обладнання та посуд		
Кількість ЗО, що мають харчоблоки	Кількість ЗО, що не мають харчоблоків	Кількість ЗО, що мають харчоблоки в пристосованих приміщеннях		Кількість ЗО, в яких приміщення харчоблоків відповідає вимогам харчового законодавства ПОВНІСТЮ	Кількість ЗО, в яких приміщення харчоблоків відповідає вимогам харчового законодавства ЧАСТКОВО	Кількість ЗО, в яких приміщення харчоблоків відповідає вимогам харчового законодавства ЧАСТКОВО	Кількість ЗО, в яких кількість та перелік обладнання та посуду для харчоблоків відповідає потребам закладу ЧАСТКОВО	Кількість ЗО, в яких кількість та перелік обладнання та посуду для харчоблоків відповідає потребам закладу ЧАСТКОВО	Кількість ЗО, в яких кількість та перелік обладнання та посуду для харчоблоків відповідає потребам закладу ЧАСТКОВО
28	0	0		28	0	0	28	0	0

З даних, наведених в таблиці видно, що харчоблоки в закладах освіти забезпечені посудом та обладнанням. Згідно до вимог НАССР цехи розділені на холодні та гарячі блоки. Мають марковані оновлені дошки та ножі. Наявне необхідне обладнання для готування їжі, однак в більшості випадків воно потребує оновлення.

Таблиця 31 Характеристика особливостей харчування в ЗЗСО, ЗДО

Заклад освіти	- Спосіб організації харчування (аутсорсинг / кейтеринг / самостійна організація (базові кухні, опорні кухні, фабрика-кухня)	у всіх закладах освіти функціонує базова кухня
	- Форма організації харчування (монопрофільне / мультипрофільне(як організовано вибір страв) , разовість харчування в закладі	Форма - монопрофільна в усіх закладах освіти; у ЗЗСО одноразове харчування; у ЗДО - 3-разове
	- Категорії отримувачів послуги харчування (виключно пільгові категорії дітей відповідно до законодавства, інші категорії визначені рішеннями ОМС, категорії за кошти батьків, або інші незаборонені законодавством)	харчуються: - діти усіх пільгових категорій, передбачених законодавством; - за рішенням сесії Менської міської ради діти, батьки яких мобілізовані(на період воєнного стану);- за батьківський кошт; - за кошти представництва Парафії Успіння Пресвятої Богородиці Української Греко-Католицької Церкви Київської Архиепархії у м. Мена

-	Наявність буфета	буфет є в Опорному закладі Менська гімназія
-	НАССР (так/ні), зокрема в яких запроваджено процедури, що базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР)	на даний час акту по результатах держ.контролю по принципах НАССР немає в закладах освіти, але такі заклади освіти: ОЗ Менська гімназія, Покровський ЗЗСО І-ІІІ ст, Дягівський ЗЗСО І-ІІІ ст., Менський ЗДО «Сонечко», Дягівський ЗДО «Веселка»
-	Як здійснюється доступ до питної води	у закладах освіти є питні фонтанчики або кулери
-	Доступ до публічної інформації: механізми оприлюднення меню	Меню вивішується щодня у ЗДО в кожній віковій групі, у ЗЗСО в їдальні і поширюється в батьківських класних чатах

Досить висока оцінка місцевої влади підходам і організації харчування в закладах освіти громади, підтверджується результатами опитування батьків та учнів. Опитування практично не виявило невдоволеності якістю харчування, а також – продажем не рекомендованих продуктів харчування.

Діаграма 21 Оцінка харчування

Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти громади знаходиться на досить високому рівні. Такі висновки підкріплюються досить високими оцінками всіх учасників освітнього процесу. Разом з тим, фіксується значна зношеність частини матеріально-технічної бази, в першу чергу – комп'ютерної техніки, обладнання профільних класів, спортивного інвентарю. Приміщення ЗЗСО та ЗДО потребують проведення заходів, спрямованих на підвищення енергоефективності. В частині організації харчування слід пройти сертифікацію НАССР, щоб харчоблоки підтвердили свою відповідність до існуючих вимог.

1.8 Безпечне та комфортне середовище

1.8.1 Комфортне психосоціальне середовище:

Звернень щодо проявів дискримінації, цькування учнів у громаді не зареєстровано.

В рамках опитування батьків та дітей, яке проводилося при підготовці Стратегії учні зазначили, що є випадки булінгу з боку однолітків та педагогічних працівників в ЗЗСО громади. Проте офіційних звернень про

виявлені відповідні випадки не було. Можна стверджувати про те, що є певний бар'єр в деяких дітей з класними керівниками, психологами. Над цим варто попрацювати.

Безпечність закладів освіти, учнів та педагогічних працівників:

- відсоток ЗО, які забезпечують медичне обслуговування учнів 100%
- відсоток ЗО, в яких упроваджено НАССР (отримали позитивний висновок Держспоживслужби); - 0%, а впровадження в ЗО - 100%
- відсоток ЗО, що створили безпечне користування мережею Інтернет (збереження персональних даних педагогічних працівників, учнів та батьків, контент-фільтри, оновлені антивірусні програми, моніторинг сайтів ЗО тощо) - 30%
- відсоток педагогічних працівників та учнів, які взяли участь у навчаннях щодо дій у надзвичайних ситуацій, до загальної кількості педагогічних працівників та учнів ЗО) 100%.

1.8.2 Сучасний освітній простір

Відсоток ЗО, в яких комплексно забезпечено комфортний простір (наявність зон активного та пасивного відпочинку для учнів та педагогічних працівників, меблі, санітарні приміщення); - частково (30% забезпечені сучасними меблями зон відпочинку, 100% мають сучасні санітарні приміщення).

Відсоток ЗО, що осучаснили бібліотеки, створили медіатеки тощо. - 7%

Наведена нижче таблиця дає більш повну інформацію щодо забезпечення ЗЗСО громади засобами безпеки.

Таблиця 32 Забезпечення засобами безпеки закладів загальної середньої освіти

Назва закладу	Автоматична система пожежної сигналізації	Оповіщення про евакуацію людей	Система блискавкозахисту	Відеоспостереження	Бомбосховища та укриття (захист споруди)
Блиствський ЗЗСО I-III ст.	-	-	-	-	укриття орендоване
Дягівський ЗЗСО I-III ст.	-	-	+	-	укриття
Киселівський ЗЗСО I-III ст.	-	-	+	-	укриття
Макошинський ЗЗСО I-III ст.	+	+	+	-	укриття орендоване
Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	-	-	+	-	ПРУ-1, ПРУ-2, ПРУ-3(2, 3 орендовані)
Лісківська філія I-II ст.	-	-	-	-	укриття
Опорний заклад Менська гімназія	-	-	+	-	ПРУ-1, укриття
Бірківська філія I-II ст.	-	-	-	-	укриття орендоване
Покровський ЗЗСО I-III ст.	-	-	+	-	укриття
Синявський ЗЗСО I-III ст.	-	-	-	-	укриття
Стольненський ЗЗСО I-III ст.	-	-	+	-	укриття
Волосківська гімназія	-	-	-	-	укриття орендоване
Феськівська гімназія	-	-	+	-	укриття

Таким чином, рівень забезпечення загальної безпеки освітнього процесу характеризується наступним:

- автоматичною системою пожежної сигналізації облаштовано лише 8% закладів
- система оповіщення про евакуацію людей наявна лише в одному закладі;
- системою блискавичного захисту забезпечені 61 відсоток навчальних приміщень;
- відеоспостереження відсутнє.

Безпечність освітнього середовища в Менській громаді знаходиться на помірному рівні. Всі заклади освіти мають обладнані укриття, проте 6 ЗЗСО орендують укриття, тому є потреба в побудові, закупівлі власних укриттів. Планується закупівля модульного укриття в Макошинський ЗЗСО I-III ст., виготовлено ПКД на будівництво сучасного укриття в Менському опорному ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка. Також в усіх закладах освіти є співпраця з Управлінням поліції охорони у Чернігівській області – встановлено тривожної кнопки.

Слід зазначити, що майже всі заклади не обладнані пожежною сигналізацією та відеоспостереженням. А захист від блискавок мають трохи більше 60%. Ця проблема вже відзначалася, як першочергова для вирішення в Плані відновлення. Але, протягом попереднього року ситуація практично не змінилася. Головна причина – обмежений власний ресурс громади, який не вдається спрямувати одразу на всі цілі.

1.9 Якість освіти

1.9.1 Якість освітнього процесу у ЗЗСО

Головною метою освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти у громаді є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства. Для того, щоб досягти даної мети, заклади освіти працюють над забезпеченням високого рівня якості освіти. При чому, кожен заклад освіти має свої особливості – тип, рівень освіти, умови діяльності, фінансування, місцезнаходження, освітня програма тощо. Ці складові впливають на формування для кожного окремого закладу внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти.

Інституційний аудит у закладах освіти громади планувався у 2022 році, але у зв'язку з воєнним станом УДСЯО відмінили аудит, натомість проводять навчання, консультації щодо проблемних питань закладів освіти.

Таблиця 33 Рейтинг ЗЗСО за результатами ЗНО 2020-2021 років.

№ з/п	Назва освітнього закладу	Місце рейтингу закладів області 2020	у	Відсоток учнів, які склали ЗНО 2020	Місце рейтингу закладів області 2021	у	Відсоток учнів, які склали ЗНО 2021
1	Блиствівський ЗЗСО I-III ст.	121		50	215		83
2	Дягівський ЗЗСО I-III ст.	124		54	225		60
3	Киселівський ЗЗСО I-III ст.	-		-	220		25
4	Макошинський ЗЗСО I-III ст.	50		100	174		100
5	Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	85		97	104		100
6	Опорний заклад Менська гімназія	71		96	68		95
7	Покровський ЗЗСО I-III ст.	176		77	87		75
8	Синявський ЗЗСО I-III ст.	169		42	186		88
9	Стольненський ЗЗСО I-III ст.	192		89	170		100
Всього закладів області, учасників -ЗНО		300			300		

На цей час, серед фахівців освітньої галузі громади панує суперечливе ставлення щодо ефективності оцінювання якості місцевої освіти засобами регіонального та національного рейтингування. При цьому, не зважаючи на підґрунтя вищезгаданих думок та на відносно сталі показники ЗЗСО Менської ТГ, необхідно звернути увагу на зміст очікувань учнів і батьків від діяльності закладів освіти, які висловлені в Опитуванні.

Таблиця 34 Запровадження форма навчання у ЗЗСО

Назва закладу	Кількість учнів				Інші (конкретизувати)
	Очна/змішана	Індивідуальна (кількість учнів/клас)	Дистанційна (кількість учнів/клас)	Екстернат (кількість учнів/клас)	

Назва закладу	Кількість учнів				Інші (конкретизувати)
	Очна/змішана	Індивідуальна (кількість учнів/клас)	Дистанційна (кількість учнів/клас)	Екстернат (кількість учнів/клас)	
Блиствський ЗЗСО І-ІІІ ст.	95	0	5 (3,4,7,8 класи)	0	очна
Дягівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	105	0	3 (3,5,7 класи)	1 (11 клас)	змішана
Киселівський ЗЗСО І-ІІІ ст.	72	0	3 (4,6,8 класи)	0	очна
Макошинський ЗЗСО І-ІІІ ст.	161	1 (5 клас)	12 (3,4,5,7,9,10,11 класи)	0	змішана
Менський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевченка та філія	767	4 (1,6,11 класи)	20 (1,2,3,4,6,8,9,10,11 класи)	1 (11 клас)	змішана/філія - очна
Опорний заклад Менська гімназія та філія	557	4 (3,4,8,11 класи)	23 (1,2,3,4,5,6,7,9,10,11 класи)	0	змішана
Покровський ЗЗСО І-ІІІ ст.	87	0	4 (2,4,6 класи)	0	змішана
Синявський ЗЗСО І-ІІІ ст.	88	0	4 (5,6,8 класи)	0	змішана
Стольненський ЗЗСО І-ІІІ ст.	148	0	0	0	очна
Волосківська гімназія	61	0	0	0	очна
Феськівська гімназія	82	1 (5 клас)	6 (3,4,6,8 класи)	0	змішана

Що стосується форм навчання, то в громаді переважає змішана форма. Це обумовлено воєнними діями і загрозою ракетних ударів. Для дітей Менської ТГ, що перебувають за кордоном та мали бажання продовжити навчання в ЗЗСО, організовано дистанційне навчання.

1.9.2 Якість освітнього процесу у ЗДО

Для дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти громади використовується методика ECERS-3 в Україні, яку заснував Інститут оцінювання середовища раннього дитинства. Орієнтуючись на представлені індикатори якісного дошкільного освітнього середовища, педагогічні працівники та керівники закладів дошкільної освіти підвищують якість освітнього процесу.

Відділом освіти Менської міської ради протягом 2022-2023 року моніторингові дослідження щодо якості освітнього процесу в ЗДО не проводилися.

Якість освітнього процесу в громаді можна оцінювати за цілим рядом показників, починаючи від результатів опитування громадської думки і рейтингових оцінок за підсумками НМТ, завершуючи впровадженням НУШ та наявністю авторських розробок в сфері освіти. Проведене опитування дозволило зафіксувати певну розбіжність в поглядах на ключову роль закладів освіти з боку педагогічних працівників та батьків і учнів. Це призводить до подальшого розділення інтересів та очікувань і, ймовірно, є підґрунтям можливого зниження якості освітнього процесу. Певною мірою цей факт підтверджується і коливанням рейтингів ЗЗСО за результатами ЗНО 2020-2021 років. В зв'язку з військовим станом у 2021/2022 н.р. ЗНО було скасовано, але для випускників 11 класів, які виявили бажання вступати до вищих закладів освіти був запроваджений НМТ, рейтинг якого не проводився. Зазначимо також, що моніторингові дослідження щодо якості освітнього процесу в ЗДО не проводилися.

Також в громаді не в повній мірі відпрацьовані процеси оцінки і самооцінки педагогічних працівників, а інституційний аудит відмінено в зв'язку з воєнним станом, а УДСЯО проводить з педагогічними працівниками навчання щодо організації освітніх та управлінських процесів у ЗЗСО.

1.9.3 Оптимізація мережі закладів освіти громади

1.9.3.1 Причини проведення оптимізації освітньої мережі

Фактична наповнюваність ЗЗСО громади становить 43% від проєктної потужності. Більше половини учнів 1304 (56%) від загальної кількості учнівського контингенту громади здобувають повну загальну середню освіту в 2-х опорних ЗЗСО громади в м. Мена.

Аналіз динаміки чисельності учнів у розрізі кожного ЗЗСО (форма ЗНЗ-1) свідчить про те, що за останні три роки зменшення контингенту учнів спостерігається у п'яти ЗЗСО (Киселівський, Макошинський, Покровський ЗЗСО I-III ступенів, Волосківська та Феськівська гімназії), що становить 45% від загальної кількості ЗЗСО громади. Найбільш суттєвого впливу зазнав контингент учнів Волосківської гімназії, що відповідно зменшився на 25%, Лісківської філії I-II ступенів на 12%, Феськівської гімназії на 10%, Покровського ЗЗСО I-III ступенів на 8%, Макошинського ЗЗСО I-III ступенів на 6%.

Показник фактичної наповнюваності класів (ФНК) закладів загальної середньої освіти Менської міської територіальної громади в 2023-2024 н.р. становить 14,7 учнів, при цьому розрахункова наповнюваність класів (РНК) становить 15,0 учнів. У 2023-2024 н.р. три ЗЗСО громади, що складає 36,6%, від загальної кількості ЗЗСО (Менський ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка, Опорний заклад Менська гімназія, Макошинський ЗЗСО I-III ст. мають фактичну наповнюваність класів вищу від розрахункової (відповідно 23,7; 22,8; 15,7). Разом з тим упродовж останніх 3-х років фактична наповнюваність класів (ФНК) збільшувалася лише в Менському ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка (2020/2021 – 21,7; 2023-2024 – 23,7), а в Макошинському ЗЗСО I-III ст. відбувається поступове зменшення (ФНК) (2020/2021 – 16,7; 2023-2024 – 15,7).

Натомість в шести ЗЗСО громади, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (Блиствський, Дягівський, Киселівський, Покровський, Синявський, Стольненський ЗЗСО I-III ступенів) фактична наповнюваність класів нижче розрахункової.

З 11 закладів загальної середньої освіти та 2-х філій, що працюють в громаді в 7 ЗЗСО та 2-х філіях фактична наповнюваність класів становить менше 10 учнів.

У громаді надають освітні послуги майже половина ЗЗСО (45,5%) із наповнюваністю менше 100 учнів (Киселівський, Покровський, Синявський ЗЗСО I-III ступенів, Волосківська та Феськівська гімназії).

Крім цього упродовж останніх 3-х років збільшується кількість ЗЗСО в яких є класи з наповнюваністю від 5 до 10 учнів у класі, частка таких закладів освіти становить 82% від загальної кількості ЗЗСО в громаді.

Середній показник фактичної наповнюваності 1-4 класів (ФНК) по громаді становить 13 учнів, при розрахунковому (РНК) - 15 учнів. Лише 2 ЗЗСО (Менський ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка, Опорний заклад Менська гімназія) мають даний показник на рівні (22,4; 19,6) відповідно. В 7 ЗЗСО та 2-х філіях даний показник становить менше 10 учнів в класі.

Середній показник фактичної наповнюваності 10-11 класів (ФНК) по громаді становить 14,8 учнів, при розрахунковому (РНК) - 15 учнів.

З 9-ти ЗЗСО, що забезпечують здобуття дітьми повної загальної середньої освіти в 2023-2024 навчальному році, лише 2 ЗЗСО (Менський ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка, Опорний заклад Менська гімназія) мають даний показник на рівні (22,0; 22,5) відповідно, а чотири ЗЗСО I-III ступенів (Блиствський, Киселівський, Покровський, Синявський) менше 10 учнів на рівні (7,0; 7,0; 5,5; 7,5) відповідно.

Крім цього з 9-ти ЗЗСО, що забезпечують здобуття дітьми повної загальної середньої освіти в 2023-2024 навчальному році в семи ЗЗСО I-III ступенів (Блиствський, Дягівський, Киселівський, Покровський, Синявський, Стольненський, Макошинський) лише по одному класу в паралелі старшої ЗЗСО, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти, а тому у дітей фактично немає можливості вибору профілю.

Відповідно до частини третьої статті 103-2 Бюджетного кодексу України освітня субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри:

- кількість учнів закладів загальної середньої освіти у міській та сільській місцевості;
- розрахункову наповнюваність класів;
- навчальні плани.

Фактична кількість ставок педагогічних працівників чи фактичний фонд оплати праці педагогічних працівників не враховується при розподілі освітньої субвенції між місцевими бюджетами. Фактично коштами освітньої субвенції забезпечується оплата праці оптимальної чисельності педагогічних працівників при максимально ефективній мережі закладів освіти.

В громаді відмічається стабільне недофінансування потреб освітньої мережі (в рік з найбільшими обсягами фінансування покриття становило 60%). При цьому майже всі кошти йдуть на оплату заробітної плати (з нарахуваннями – трохи менше 80%). І, враховуючи показники наповнюваності класів, освітньої субвенції на ці цілі не вистачає. Тим більше, що вона має тенденцію до зменшення. На капітальні видатки в 2023 р. припало лише 2% витрат на освіту, чого явно недостатньо.

Проаналізувавши перспективну мережу закладів освіти Менської міської територіальної громади, демографічну ситуацію, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу, обсяг освітньої субвенції на 2024 рік та враховуючи вимоги чинного законодавства щодо можливості формування структурних підрозділів закладів загальної середньої освіти, було прийнято рішення щодо оптимізації освітньої мережі громади. Основні кроки були зафіксовані в Плані формування спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади на 2024-2027 роки, який затверджено рішенням сорок шостої сесії Менської міської ради восьмого скликання від 21.03.2024 № 149 «Про затвердження Перспективного плану формування спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади на 2024-2027 роки».

1.9.3.2 Основні кроки з оптимізації

Завданнями Перспективного плану є:

- Створення спроможної (ефективної) мережі закладів освіти, виходячи із територіальних особливостей, демографії, забезпечення якості освіти.
- Здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства України.

План заходів щодо реалізації завдань Перспективного плану передбачає:

1. Приведення у відповідність до Закону України «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти» типів закладів загальної середньої освіти Менської міської територіальної громади шляхом створення ліцею на базі існуючого закладу загальної середньої освіти та забезпечення профільної освіти (10-11 (12) класи).

№ з/п	Назва закладу освіти	Ліцензійні умови, структурні підрозділи	Рішення про створення ліцею	Кроки
1	Менський ліцей (опорний заклад) Менської міської ради	Функціонування не менш двох класів за трьома профілями на рівні профільної середньої освіти; структурні підрозділи: -«Гімназія» (на перехідний період), «пансіон».	Рішення про створення ліцею з 01.09.2027. Припинити набір до 1 класу з 01.09.2024 року.	Перепрофілювання (зміна типу), зміна найменування Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради на Менський ліцей (опорний заклад) Менської міської ради

2. Приведення у відповідність до Закону України «Про повну загальну середню освіту» типів закладів загальної середньої освіти Менської міської територіальної громади шляхом створення гімназій на базі існуючих закладів загальної середньої освіти

№ з/п	Назва закладу освіти	Структурні підрозділи/філії	Рішення про створення гімназії	Кроки	Зміна мережі закладів загальної середньої освіти
1	Менська гімназія ім. Т.Г.Шевченка Менської міської	структурні підрозділи: «початкова	Рішення про створення гімназії з	Перепрофілювання (зміна типу), зміна найменування	Реорганізація: 1) Припинити через реорганізацію

№ з / п	Назва закладу освіти	Структурні підрозділи/філії	Рішення про створення гімназії	Кроки	Зміна мережі закладів загальної середньої освіти
	ради	школа», філії	01.09.2027. Припинити набір до 10 класу з 01.09.2026.	Менський опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради на Менська гімназія ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради.	1) Феськівської гімназії Менської міської ради шляхом приєднання до Менської опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року; 2) Киселівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради (із <i>можливістю створення філії при низькій наповнюваності класів</i>) шляхом приєднання до Менської гімназії ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2025 року; Припинити набір до 10 класу з 01.09.2024 року 3) Покровського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради (із <i>можливістю створення філії при низькій наповнюваності класів</i>) шляхом приєднання до Менської гімназії ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2025 року; Припинити набір до 10 класу з 01.09.2024 року
2	Стольненська гімназія Менської міської ради	Структурні підрозділи: «початкова школа», філії	Рішення про створення гімназії з 01.09.2026 року Припинити набір до 10	Перепрофілювання (зміна типу), зміна найменування Стольненського ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради на Стольненську гімназію	Реорганізація: 1) Синявського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради шляхом приєднання до Стольненської гімназії

№ з / п	Назва закладу освіти	Структурні підрозділи/філії	Рішення про створення гімназії	Кроки	Зміна мережі закладів загальної середньої освіти
			класу з 01.09.2025 року	Менської міської ради	Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року; Припинити набір до 10 класу з 01.09.2025 року 5) Блистівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради шляхом приєднання до Стольненської гімназії Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року; Припинити набір до 10 класу з 01.09.2025 року
3	Макошинська гімназія Менської міської ради	«початкова школа»	Рішення про створення гімназії з 01.09.2025 року Припинити набір до 10 класу з 01.09.2024р.	Перепрофілювання (зміна типу) з Макошинського ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради на Макошинська гімназія Менської міської ради	
4	Дягівська гімназія Менської міської ради	«початкова школа», філія	Рішення про створення гімназії з 01.09.2026 року Припинити набір до 10 класу з 01.09.2025 р.	Перепрофілювання (зміна типу), зміна найменування з Дягівського ЗЗСО I-III ступенів Менської міської ради на Дягівська гімназія Менської міської ради	Реорганізація 1) Волосківської гімназії Менської міської ради шляхом приєднання до Дягівської гімназії Менської міської ради як філії з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року;

Ліквідація філій опорних закладів загальної середньої освіти:

- з 01.09.2024 року – закриття Лісківської філії I-II ступенів Менського опорного закладу загальної середньої освіти ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради;

- із можливістю, при низькому наповненні класів, з 01.09.2026 року – закриття Бірківської філії I-II ступенів Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради.

4. Трансформація мережі закладів дошкільної освіти шляхом створення структурних підрозділів у складі діючих закладів дошкільної освіти:

№з/п	Назва закладу освіти	Структурні підрозділи/філії	Зміна мережі закладів дошкільної освіти
1	Менський заклад дошкільної	Філії	Приєднання:

№з/п	Назва закладу освіти	Структурні підрозділи/філії	Зміна мережі закладів дошкільної освіти
	освіти (ясла-садок) «Сонечко» комбінованого типу Менської міської ради		1) Покровського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Капітошка» загального типу Менської міської ради шляхом приєднання до одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2025 року ; 2) Киселівського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Веселка» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2027 року .
2	Менський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	Філії	Приєднання: 1) Осьмаківського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Капітошка» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року (за умови наповнення групи більше 10 дітей); 2) Феськівського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Веселка» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року ; 3) Дягівського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Веселка» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року .
3	Стольненський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради	Філії	Приєднання: 1) Бірківського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року (за умови наповнення групи більше 10 дітей); 2) Блистівського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Ромашка» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року (за умови наповнення групи більше 10 дітей); 3) Синявського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Дзвіночок» загального типу Менської міської ради з одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2026 року .

Ліквідація закладів дошкільної освіти:

- Закриття Куковицького закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Дзвіночок» загального типу Менської міської ради з 01.09.2024 р.;

- Закриття Осьмаківського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Капітошка» загального типу Менської міської ради з 01.09.2025 р. (за умови наповненості групи менше 10 дітей).

6. Трансформація мережі закладів позашкільної освіти:

№	Назва закладу освіти	Структурні	Зміна мережі закладів позашкільної освіти
---	----------------------	------------	---

з/п		підрозділи/філії	
1	Комунальний заклад позашкільної освіти Менської центр дитячої та юнацької творчості Менської міської ради		Приєднання: 1) Комунального закладу позашкільної освіти Менської станції юних техніків Менської міської ради шляхом приєднання до одночасним припиненням його статусу як юридичної особи з 01.09.2025 року ;

Порядок реалізації заходів, визначених Перспективним планом спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади на 2024 – 2027 роки може змінюватися у разі внесення відповідних змін до нормативно-правових актів України, погіршення демографічної ситуації в населених пунктах.

1.9.3.3 Очікувані результати виконання Перспективного плану

Основними результатами, яких планується досягти, є:

- здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти Менської міської територіальної громади у відповідності до вимог чинного законодавства України;
- створення ефективної мережі закладів дошкільної та позашкільної освіти;
- створення ефективної, доступної та спроможної мережі гімназій;
- створення ліцею, який за умов наявності стандарту профільної середньої освіти, відповідної типової освітньої програми та на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможе з 2027 р. запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- створення умов для індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти, їх самореалізації, вибору професії та оволодіння ключовими компетентностями, необхідними для успішної самореалізації, соціалізації, подальшої трудової діяльності.

Прийняття Перспективного плану спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади на 2024 – 2027 роки є важливим кроком в частині оптимізації мережі і зниження навантаження на місцевий бюджет, за збереження та поступового покращення якості освітніх послуг. Заплановані в документі кроки є досить складними, і, як показало проведене опитування, вони не користуються значною підтримкою в середовищі освітян. Це означає, що громада має приділити прискіпливу увагу питанням комунікації з населенням та педагогічними працівниками, а також бути виваженою і обережною при прийнятті відповідальних рішень. Важливо зберегти педагогічних працівників і ті позитивні напрацювання та навички, які мають місце. Складними видаються питання, пов'язані з формуванням профільного ліцею (починаючи від облаштування приміщення і завершуючи підбором педагогічних працівників). Також потребують значної уваги такі напрями, як: оновлення автобусного парку, ремонт ключових доріг, якими здійснюється підвезення дітей до закладів освіти, облаштування укриттів, ремонт частини харчоблоків тощо.

2 SWOT-АНАЛІЗ СИСТЕМИ ОСВІТИ МЕНЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1 SWOT-аналіз

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Зацікавленість місцевої влади в підтримці та розвитку освітньої галузі громади</p> <p>2. Висока оцінка якості освітніх послуг з боку учнів/ць та їхніх батьків</p> <p>3. Наявність затвердженого місцевою радою Перспективного плану формування спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади на 2024 – 2027 роки</p> <p>4. Відремонтовано та модернізовано більшість закладів освіти громади, що підтверджується високими оцінками їхнього стану з боку учнів/ць та їхніх батьків</p> <p>5. Наявність в громаді розвиненої освітньої інфраструктури – Інклюзивно-ресурсний центр, міжшкільний навчально-виробничий комбінат, Центр професійного розвитку педагогічних працівників</p> <p>6. Впроваджено заходи з заохочення до активності молоді: створена Молодіжна рада, започатковано Шкільний громадський бюджет</p> <p>7. Навчання дітей робочим професіям: зокрема, Опорний заклад Менська гімназія Менської міської ради – єдиний в області де старшокласників навчаються професії водія</p> <p>8. Збереження у придатному для використання стані ЗЗСО майстерень та дослідних ділянок у більшості, що має сприяти розвитку молоді</p> <p>9. Успішний досвід міжмуниципального співробітництва в освітній сфері</p> <p>10. Позитивний досвід співпраці з міжнародними та національними донорськими і грантовими організаціями в освітній галузі</p> <p>11. Підтримка місцевою владою розвинутої інфраструктури позашкільної освіти</p> <p>12. Висока ступінь наповненості дитячих закладів дошкільної освіти громади (близько 100%)</p> <p>13. Забезпечено високий рівень оздоровлення (можливо стовідсотковий) дітей через сталу роботу пришкільних таборів відпочинку</p>	<p>1. Питома вага видатків на освітню галузь з видатків місцевого бюджету складає 50-60%, при тому, що потреба закривається тільки на 60%</p> <p>2. Низька питома вага капітальних витрат на освіту (2% від загалу в 2023 р.), що стримує її інноваційний розвиток</p> <p>3. Старіння педагогічних працівників (49% - пенсійного та передпенсійного віку) і формування дефіциту фахівців за окремими напрямками: математика, фізика, іноземна мова</p> <p>4. Дефіцит спеціалістів по роботі з дітьми з особливими освітніми потребами</p> <p>5. Відсутність зон для відпочинку та розумного дозвілля у закладах освіти громади через нестачу приміщень для облаштування таких зон</p> <p>6. Недостатня кількість та якість шкільних автобусів</p> <p>7. Наявність трьох малокомплектних закладів загальної середньої освіти</p> <p>8. Невідповідність приміщень більшості закладів освіти вимогам щодо безпеки та доступності</p> <p>9. Відсутність сертифікації відповідності НАССР харчоблоків громади</p> <p>10. Значні енерговитрати будівель закладів освіти громади</p> <p>11. Неналагоджена робота з учнівською молоддю щодо формування у них комунікаційних, фінансово-економічних та управлінських компетентностей</p> <p>12. Відсутня системна робота щодо попередження проявів булінгу у закладах освіти громади</p> <p>13. Несприйняття ідеї оптимізації освітньої мережі в громаді з боку значної частини педагогічних працівників і батьків</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Інтеграція вітчизняної сфери освіти в європейський освітній простір та налагодженість міжнародних зв'язків в освітній сфері</p> <p>2. Державна підтримка розвитку освітньої сфери</p> <p>3. Поглиблення діджиталізація сфери освіти, розвиток цифрових компетенцій педагогічних працівників та учнів</p> <p>4. Впровадження механізмів публічно-приватного фінансування освітніх послуг</p> <p>5. Стабільний запит на прикладні професії в громаді та регіоні, що може бути стимулом для розвитку відповідних напрямів позашкільної та</p>	<p>1. Війна з росією негативно впливає на розвиток і фінансування освітньої сфери: має тенденція до зменшення обсягів фінансування освітньої галузі на державному рівні, обмеження видатків місцевих бюджетів на розвиток освітньої галузі</p> <p>2. Негативні демографічні тенденції на рівні регіону та громади, що призводить, в т.ч., до скорочення числа дітей дошкільного і шкільного віку</p> <p>3. Посилення міграції та відтік трудових кадрів закордон, зокрема, найбільш високоосвічених та креативних педагогічних кадрів</p> <p>4. Низька мотивація молодих педагогічних працівників/ць до роботи в сільських та невеликих</p>

профільної освіти 6. Наявність аграрних підприємств, які можуть стати базою для профорієнтації учнів 7. Активний розвиток інклюзивної освіти в Україні 8. Наявність значної грантової підтримки розвитку сфери освіти в Україні з боку міжнародних партнерів 9. Державна підтримка у формуванні сучасного безпечного та комфортного освітнього простору - підтримка запровадження новітніх технологій з енергозбереження, підтримка будівництва укриттів і забезпечення засобами пожежної безпеки 10. Наявність можливостей формальної, неформальної та інформальної освіти для професійного розвитку педагогічних працівників/ць	міських громадах 5. Загальне зниження якості освіти і вимог до рівня підготовки учнів/ць, зокрема - через міграцію якісних працівників освіти або завершення роботи 6. Невідповідність низки освітніх програм сучасним вимогам та низька якість підготовки багатьох ЗВО та ЗПТО обумовлює недостатню кваліфікацію значної кількості молодих випускників/ць 7. Недосконалість та часта зміна законодавства 8. Зменшення кількості офлайн навчання, спочатку через COVID, потім - через війну, що позначається на формуванні комунікаційних здібностей учнів/ць та якості освітнього процесу в цілому
--	---

2.2 Порівняльні переваги, виклики і ризики системи освіти Менської міської територіальної громади

2.2.1 Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Державна підтримка розвитку освітньої сфери має позитивно позначитися на діяльності освітньої інфраструктури громади, в першу чергу - інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників, які також надаватимуть послуги сусіднім громадам.
- Близькість до Чернігова, як потенційного ринку поповнення педагогічних кадрів може стати стимулом розширення співпраці з програмами міжнародної технічної допомоги та громадськими організаціями, які можуть підтримати створення комфортних умов для педагогічних працівників в громаді.
- Впровадження механізмів публічно-приватного фінансування освітніх послуг, зацікавленість аграрних підприємств в нових, підготовлених кадрах, сприятимуть росту активності мешканців та бізнесу громади до підтримки освітньої сфери, зокрема - в рамках Громадського бюджету ТГ і Шкільного Громадського бюджету, а місцеву владу - до впровадження нових проєктів в сфері професійної підготовки молоді.
- Інтеграція української сфери освіти в європейський освітній простір та налагодженість міжнародних зв'язків в освітній сфері сприятиме налагодженню співпраці з ЗВО та ЗПТО, що підвищуватиме інтерес до навчання саме в закладах освіти громади.
- Розвиток співпраці України і прогресивної світової спільноти (Європа, США, Канада) за наявності в громаді позитивного досвіду співпраці з донорами і грантодавцями дасть можливість залучати додаткові кошти в розвиток освіти.

2.2.2 Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Стабільний запит на робітничі професії в громаді, можливість продовжити навчання за фахом в Чернігові та Києві, стимулюватимуть розвиток позашкільля в громаді, яке допомагатиме дітям опановувати затребувані професійні навички.
- Часткове заміщення ВПО постійних мешканців громади ставить питання їхньої інтеграції в місцеве середовище, в т.ч. - на рівні закладів освіти.
- Поглиблення діджиталізації сфери освіти, розвиток цифрових компетенцій педагогічних працівників та учнів впливають на формування нової методології освітнього процесу та стимулюють сприйняття інноваційних підходів до навчання з боку освітньої спільноти громади
- Впровадження механізмів публічно-приватного партнерства у сфері фінансування освітніх послуг стане додатковим стимулом для поглиблення співпраці з ключовими підприємствами

на території громади та відкриє можливості для покращення стану матеріально-технічної бази закладів освіти громади.

2.2.3 Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Війна з росією, яка змусила переїхати жінок і дітей в країни ЄС чинитиме тиск на склад педагогічних працівників громади, а також, разом з загальними демографічними проблемами, може призвести до суттєвого скорочення чисельності учнів в середньостроковій перспективі.
- Низька мотивація молодих педагогічних працівників до роботи в сільських і невеликих міських громадах, непрестижність педагогічної праці та рівень заробітних плат у сфері освіти, посилення міграції та відтік трудових кадрів закордон, зокрема, найбільш високоосвічених та креативних педагогічних кадрів чинитимуть тиск на якість освіти в громаді, оновлення кадрового педагогічного складу і розвиток творчого потенціалу та управлінських навичок учнів.
- Невідповідність низки освітніх програм сучасним вимогам та низька загальноукраїнська якість практичної підготовки педагогічних працівників можуть посилити розбіжність в поглядах на ключову роль закладів освіти з боку педагогічних працівників та батьків і учнів.
- Погіршення макроекономічної/ демографічної ситуації в Україні, відтік частини талановитої молоді на навчання в заклади освіти Чернігова та Києва і надалі будуть формувати тенденцію до скорочення наповненості закладів освіти.

3 ПРІОРИТЕТНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ГРОМАДИ

За результатами обговорення проблем і потреб в системі освіти Менської громади, було визначено наступний перелік проблем, які потребують пріоритетного вирішення:

1. Енергозатратні будівлі закладів освіти
2. Непідготовлені для роботи будівлі та приміщення ряду майстерень для профільного навчання
3. Відсутність необхідного обладнання в приміщеннях майстерень для профільного навчання
4. Застарілі їдальні (харчоблоку) закладів освіти
5. Застарілі майстерні (столярна, швейна, кулінарна майстерні)
6. Обмеженість обладнання для smart-класів: комп'ютери, роботи, мікроскоп, інтерактивний монітор, обладнання для фотозйомки; сучасні меблі
7. Непідготовлені приміщення для облаштування smart -класів
8. Укриття в закладах освіти не відповідають протирадіаційним вимогам
9. Ряд закладів освіти потребують капітального ремонту
10. Необлаштовані дитячі ігрові майданчики біля будівель закладів освіти
11. Непристосовані для дітей з інклюзією приміщення закладів освіти громади
12. Необлаштований належним чином лінгфонний кабінет Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради
13. Відсутність сучасного міні-футбольного майданчика зі штучною травою (огорожене, освітлене поле)
14. Необлаштованість багатофункціонального спортивно-ігрового майданчику з гумовим покриттям для дітей початкової ЗЗСО (включає огорожене, освітлене універсальне поле зі штучним покриттям та вуличними тренажерами, турніками тощо)
15. Застарілість існуючого приміщення міні спортивного залу
16. Зношеність і застарілість обладнання для ефективного функціонування багатофункціонального спортивно-культурного простору «Молодіж»
17. Відсутність автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях в більшості будівель закладів освіти
18. Відсутність захисту від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів (в усіх будівлях закладу освіти)
19. Відсутність вогнезахисного просочення дерев'яних конструкцій всіх приміщень закладу освіти
20. Незадовільний стан 2-х приміщень старшої профільної ЗЗСО в пансіоні ліцею відповідно до сучасних вимог, комфортних та гідних умов проживання і навчання для учнів
21. Зношеність та неповна комплектація меблів, обладнання, м'якого інвентарю тощо для функціонування пансіону
22. Відсутність захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту для 120 осіб в Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради, для 120 осіб в Макошинському закладі загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради, для 70 осіб в Макошинському закладі дошкільної освіти (ясла-садка) «Сонечко» загального типу Менської міської ради, для 200 осіб в Менському закладі дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради
23. Відсутність альтернативного опалення в Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради за адресою м.Мена вул. Шевченка,56
24. Відсутність дитячої зони комфорту у закладах освіти
25. Відсутність дитячого простору для відпочинку із сучасними м'якими меблями, столиками для настільних ігор, розвивальними ігровими зонами, Smart-дошкою та острівками творчості у закладах освіти
26. Відсутність зони релаксу для учнів у ЗЗСО
27. Обмежене використання потенціалу бібліотек закладах освіти, виходячи з принципів побудови Бібліотеки Нової української школи
28. Відсутність кімнати ментального здоров'я педагогів у ЗЗСО

4 ПРОГНОЗИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ГРОМАДИ

4.1 Песимістичний прогноз розвитку

- Впродовж наступних років чисельність населення зменшується. Продовжується виїзд кваліфікованих спеціалістів та працездатного населення до відносно безпечних регіонів та еміграція до європейських країн, в т.ч. – освітян, а також – економічно активних батьків і їхніх дітей. Демографічна ситуація погіршується: рівень народжуваності має негативну динаміку, крива смертності зростає. Чисельність молоді зменшується випереджаючими темпами, що призводить до зниження загального числа учнів і подальшого погіршення реального погіршення наповненості класів.
- Території на периферії громади продовжують занепадати через відсутність робочих місць та зменшення реальних доходів населення. Як наслідок, малокомплектні заклади освіти доводиться закривати.
- Внаслідок зменшення доходів місцевого та обмежених можливостей державного бюджету розбудова освітньої інфраструктури розтягується на довгі роки.
- Через нерозвинену освітню інфраструктуру погіршується якість освітніх послуг.

4.2 Оптимістичний прогноз розвитку

- Громада формує свій новий імідж інвестиційно привабливої території та стає пізнаваною в Україні та за її межами – до громади поступово заходять стратегічні інвестори, зокрема, у галузі з високою доданою вартістю.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Зростання доходів бюджету дозволяє формувати належні умови праці для педагогічних працівників.
- Проведено комплексне оновлення освітньої мережі на сучасній науково-технологічній основі, впроваджено сучасні та високоякісні процеси навчання.
- Внаслідок дії попереднього пункту відбуваються позитивні зрушення в результатах, які демонструють випускники закладів освіти громади. Вони є затребуваними в ЗВО Чернігівській області та за її межами.
- Зростає рівень доходів педагогічних працівників, що сприяє притоку молоді в цю сферу.
- Активне залучення державних субвенції та коштів з ДФРП, інших джерел разом з чітким планом модернізації освітньої інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та безпеки закладів освіти громади.

4.3 Реалістичний прогноз розвитку

- Громада поступово формує свій новий імідж інвестиційно-привабливої території: високотехнологічний та екологічний. Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.
- Проводиться поступово оновлення освітньої мережі з урахуванням сучасних науково-технологічних принципів та технологій (онлайн навчання, комп'ютеризація, позашкілля).
- Посилюються можливості і розширюється спектр послуг Інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників.
- Внаслідок дії попередніх пунктів відбуваються позитивні зрушення в якості навчання і рівні знань учнів та професійній підготовці педагогічних працівників. Це сприяє підвищенню конкурентоздатності учнів на ринку праці та при вступі до ЗВО.
- В систему освіти громади продовжує вкладати свій ресурс соціально орієнтований бізнес, який може тепер залучати до роботи випускників ЗЗСО.
- Залучення державних субвенції та коштів з ДФРП разом з планом модернізації освітньої інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять підвищити рівень комфорту та покращити стан приміщень закладів освіти, які стають безпечні, комфортні, енергоефективні, орієнтовані на інклюзію.
- Активність молоді громади підвищується, формуються нові громадські організації, в т.ч. що реалізують соціальні проекти у галузі прав людини та гендерної рівності, які додатково залучають позабюджетні кошти для розвитку громади та активізації громадянського суспільства.
- ВПО ототожнюють себе з громадою і не планують повертатися до своїх домівок після завершення бойових дій.

5 СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

В рамках засідань робочої групи з розробки Стратегії розвитку освіти Менської міської територіальної громади було запропоновано наступні можливі варіанти:

1. Створення та постійний розвиток системи якісної, конкурентоспроможної, безпечної освіти громади, де є всі умови для розвитку особистісних, творчих і професійних якостей як здобувача освіти, так і педагога, забезпечена підтримка обдарованої молоді, самореалізація та різнобічний розвиток особистості, яка усвідомлює себе громадянином України і має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя.
2. Освіта – це спільне завдання батьків, учителів та учнів, яке дає кожному мешканцю Менської громади можливість навчатися різними способами у безпечному і приязному середовищі. Освіта популяризує розвиток самодисципліни, внутрішньої мотивації і прагнення до досконалості у процесі навчання.
3. Мережа закладів освіти у громаді, яка має ефективну конфігурацію та розміри з урахуванням демографічних і соціальних тенденцій та відповідає стандартам якості; приведення освітніх можливостей у відповідність до потреб громади.
4. Освіта - це фундамент для економічного прориву України. Це система, яка б допомагала сформувати громадянина для країни з інноваційною економікою, здатною захистити свою сім'ю та державу від зовнішніх загроз. Освіта нової України, громади - практичні знання, розвинені м'які навички, ментальна безпека та свобода вибору. У центрі уваги особистість на різних етапах життя і наше завдання побудувати систему освіти, що поважає кожного учасника процесу, надає широкі можливості для розвитку та реалізації його потенціалу. Освіта – формування в основі системи цінностей та культури освіти, які сприятимуть розвитку цілісної та щасливої особистості, професіонала, громадянина України, який здатен до успішної реалізації та розбудови суспільства.

Також було враховано мету оптимізації освітньої мережі громади, яка звучала наступним чином: Метою оптимізації освітньої мережі є створення розгалуженої мережі різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти Менської міської територіальної громади, що забезпечить територіальну доступність дошкільної, позашкільної, початкової та/або базової середньої освіти та створить умови для здобуття учнями якісної профільної освіти.

Взявши за основу надані пропозиції, на розгляд робочої групи було запропоновано два наступні варіанти:

- 1) Система освіти Менської міської територіальної громади спрямована на виховання, самореалізацію та різнобічний розвиток особистості, яка усвідомлює себе громадянином України та власної громади і має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя. Освіту в громаді забезпечують якісні, морально і фінансово вмотивовані педагогічні кадри, котрі готують молодь до дорослого життя і сприяють їхній професійній орієнтації. Освітні послуги надаються на базі економічно спроможної розгалуженої мережі різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, що забезпечують її територіальну доступність, безпечність, інклюзивність та інноваційність.
- 2) Освіта Менської територіальної громади – це наріжний камінь її подальшого розвитку і розквіту в складі Чернігівської області України. Це система, яка поєднує в єдине ціле батьків, учнів і педагогічних працівників на принципах поваги, ментальної безпеки та свободи вибору кожного учасника освітнього процесу, у центрі якої – особистість на різних етапах життя. Розгалужена мережа різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти належним чином утримується і фінансується та розвивається з урахуванням вимог сучасного світу в частині доступності, інклюзії, інноваційності, безпеки і комфорту.

Після проведення дискусій і обговорювань, було прийнято рішення визначити фінальним варіантом бачення Стратегії розвитку освіти Менської міської територіальної громади наступний:

Система освіти Менської міської територіальної громади спрямована на виховання, самореалізацію та різнобічний розвиток особистості учнів та учениць, яка усвідомлює себе громадянином України та власної громади і мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя. Освіту в громаді забезпечують якісні, морально і фінансово вмотивовані педагогічні кадри, котрі готують молодь до дорослого життя і сприяють їхній професійній орієнтації. Освітні послуги надаються на базі економічно спроможної розгалуженої мережі різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, що забезпечують її територіальну доступність, безпечність, інклюзивність та інноваційність.

6 ДЕРЕВО ПРОБЛЕМ СИСТЕМИ ОСВІТИ МЕНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Проблеми I рівня	Проблеми II рівня	Проблеми III рівня	
1. Рівень надання освітніх послуг відстає від вимог чинного законодавства і є економічно неефективною і за своїм розвитком	1.1. Мережу закладів освіти не відповідає територіальним особливостям та змінам в демографічній структурі громади	1.1.1 Статути закладів загальної середньої освіти не відповідають вимогам чинного законодавства, самі заклади освіти – змінам в демографічній структурі громади	
		1.1.2 Мережа закладів дошкільної освіти не враховує територіальні особливості громади і демографічні перспективи	
		1.1.3 Мережа закладів позашкільної освіти не враховує територіальні особливості громади і демографічні перспективи	
	1.2. Умови для надання освітніх послуг погіршуються через моральну та технічну застарілість будівель та оснащення освітніх закладів та установ	1.2.1. Будівлі та приміщення різних типів закладів освіти і допоміжні приміщення не відповідають сучасним вимогам до безпеки, доступності/інклюзивним вимогам, комфорту	
		1.2.2. Території закладів освіти не повною мірою забезпечують комфорт і безпеку перебування	
		1.2.3. Техніка та обладнання частини закладів освіти застаріла	
		1.2.4. Транспортна доступність закладів освіти і умови доставки учасників освітнього процесу до них знаходяться на низькому рівні	
		1.2.5. Харчоблоки закладів освіти громади не мають сертифікації НАССР	
	2. Форми, зміст та механізми надання освітніх послуг не відповідають зростаючим потребам молоді і прагненням педагогічних працівників	2.1. Не забезпечено безперервний професійний розвиток педагогічних працівників	2.1.1. Механізми підтримки і стимулювання педагогічних працівників не мають системного застосування
			2.1.2. Умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів та установ освіти не відповідають сучасним вимогам та потребам
2.1.3. Для педагогічних працівників не сформовано систему процедур і механізмів для регулярної участі у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних проєктах та конкурсах			
2.2. Не повністю використовується весь потенціал молоді для потреб громади		2.2.1. Функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування) не має системності	
		2.2.2. Проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхня інтеграція в життя громади не здійснюється регулярно	
		2.2.3. Механізмів підтримки обдарованої молоді в громаді потребують вдосконалення	
		2.2.4. Є скарги з боку учнів та їхніх батьків щодо відсутності сталості	

		застосування функціонування механізмів психологічної підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації
3. Менська освітня сфера не повністю використовує свій потенціал для представництва за межами громади	3.1. Не використовується весь потенціал освітньої мережі для надання послуг для інших громад Чернігівської області	3.1.1. Освітня інфраструктура, на базі якої надаються послуги іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників потребує оновлення
		3.1.2. Співпраця з іншими громадами Чернігівської області в сфері освіти є недостатньою
	3.2. Заклади освіти громади слабо інтегровані у Всеукраїнський та Європейський освітній простір	3.2.1. Нерозвинені контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України
		3.2.2. Співпраця з проектами міжнародної технічної допомоги не є сталою
		3.2.3. Досягнення менської освітньої спільноти в мас-медіа висвітлюються слабо

7 ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ СИСТЕМИ ОСВІТИ МЕНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Успішно функціонує спроможна розгалужена мережу різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти	1.1. Створено спроможну (ефективну) мережу закладів освіти, виходячи із територіальних особливостей та демографії	1.1.1 Трансформовано мережу закладів загальної середньої освіти, статuti приведено до вимог чинного законодавства
		1.1.2 Трансформовано мережу закладів дошкільної освіти
		1.1.3 Трансформовано мережу закладів позашкільної освіти
	1.2. Створено сучасну інфраструктуру закладів освіти громади з урахуванням інклюзивних потреб	1.2.1. Забезпечено комфортний, безпечний, інклюзивний освітній простір закладів освіти громади
		1.2.2. Облаштовано території закладів освіти відповідно до сучасних вимог та потреб та з урахуванням принципів універсального дизайну
		1.2.3. Оснащено освітні заклади сучасною технікою та обладнанням
1.2.4. Покращено транспортну доступність закладів освіти та умови підвезення учнів/учениць та педагогічних працівників/працівниць до них		
1.2.5. Забезпечено відповідність вимогам НАССР харчоблоків закладів освіти громади		
2. Якісні освітні послуги для амбітної молоді і дітей надають мотивовані педагогічні працівники та працівниці	2.1. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти	2.1.1. Сформовано дієву систему підтримки та заохочення педагогічних працівників та працівниць
		2.1.2. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти
		2.1.3. Сформовано умови для регулярної участі педагогічних працівників та працівниць у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних освітніх проєктах та конкурсах
	2.2. Створено умови для виховання особистості учня/учениці з активною життєвою позицією, патріотів України та своєї громади, конкурентоспроможних на ринку праці	2.2.1. Створено умови для сталого функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування)
		2.2.2. Впроваджено на регулярній основі проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхньої інтеграції в життя громади
		2.2.3. Забезпечено функціонування механізмів підтримки обдарованій молоді в громаді, розвитку профільної освіти
		2.2.4. Покращено функціонування механізмів психологічної підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації
		3.1.1. Посилено спроможність освітньої інфраструктури, яка надає послуги
3. Менська територіальна громада провідний	3.1. Освітня сфера громади надає послуги для	

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
центр для обміну досвідом і співпраці в освітній галузі на всіх рівнях	інших громад Чернігівської області	іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників
	3.2. Освітня сфера громади інтегрована у Всеукраїнський та Європейський освітній простір	3.1.2. Поглиблено співпрацю з іншими громадами та бізнесом Чернігівської області в сфері освіти
		3.2.1. Налагоджено сталі контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України
		3.2.2. Поглиблено співпрацю з проектами міжнародної технічної допомоги 3.2.3. Забезпечено популяризацію досягнень менської освітньої спільноти в мас-медіа

8 АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ МЕНЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТГ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2023 – 2027 РОКИ

Порівняння цілей і завдань Стратегії розвитку освіти Менської міської територіальної громади зі Стратегією розвитку освіти Чернігівської області на 2023 – 2027 роки не проводилося через те, що розробка відповідного документу на рівні області все ще не завершена. На момент підготовки Стратегії розвитку освіти Менської міської територіальної громади немає навіть попередньої структури обласних цілей і завдань, що унеможлиблює відповідне порівняння.

9 ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

9.1 Часові рамки і засоби реалізації

Впровадження Стратегії розвитку передбачається в один етап, який охоплює період з 2024 (друге півріччя) по 2027 рр. Проекти, які включено до Плану реалізації, спрямовані на досягнення визначених в Стратегії розвитку освіти цілей та завдань. До нього включено 20 технічних завдань на проекти місцевого розвитку освіти (далі – ТЗ). Крім того, частина проектів включено до резерву, про який буде нижче за текстом.

Реалізувати проекти, які включено до Плану реалізації можна шляхом:

- їхнього включення до Плану реалізації загальної Стратегії розвитку громади, яка зараз розробляється, з подальшим використанням на ці цілі коштів місцевого бюджету, бюджетів інших рівнів, грантових, донорських коштів, внесків приватних підприємців, фізичних осіб та з інших джерел, не заборонених законодавством;
- їхнього включення до переліку заходів Програми соціально-економічного розвитку та/або місцевих програм в сфері освіти з подальшим використанням на ці цілі коштів місцевого бюджету;
- використання коштів Державного фонду регіонального розвитку/відновлення, у випадку, якщо відповідний проєкт буде включено до числа проєктів, котрі отримують фінансування з цього джерела;
- залучення освітньої субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо розвитку освіти (включаючи пропозиції щодо об'єктів і заходів що можуть забезпечуватися за рахунок цієї субвенції);
- отримання фінансування у вигляді державної підтримки розвитку освіти за рахунок інших державних або обласних програм;
- використання фінансової підтримки МТД (міжнародної технічної допомоги) суб'єктами місцевого розвитку;
- залучення грантових коштів;
- використання фінансової допомоги або участі в реалізації окремих проєктів бізнесу або мешканців громади (якщо це передбачено умовами проєкту);
- залучення кредитних ресурсів, облігаційних позик, інших форм фінансування на зворотній основі;
- фінансування з інших джерел відповідно до діючого законодавства.

З запропонованих 55 проєктів, більшість має як мінімум два джерела фінансування. Окрім місцевого бюджету це, переважно очікування надходження коштів від державного та обласного бюджетів, а також – МТД і грантів. Більш детальна інформація щодо джерел фінансування і розподілу проєктів за завданнями наведена нижче.

Таблиця і Кількість та вартість проєктів у розрізі завдань Стратегії розвитку освіти

Завдання	Кількість проєктів, одиниць	Вартість проєктів, тис. грн.
1.1.1 Трансформовано мережу закладів загальної середньої освіти, статuti приведено до вимог чинного законодавства	2	15,00
1.1.2 Трансформовано мережу закладів дошкільної освіти	1	12,00
1.1.3 Трансформовано мережу закладів позашкільної освіти	1	3,00
Всього завдання до першої операційної цілі першої стратегічної цілі:	4	30,00
1.2.1. Забезпечено комфортний, безпечний, інклюзивний освітній простір закладів освіти громади	20	138112,78
1.2.2. Облаштовано території закладів освіти відповідно до сучасних вимог та потреб та з урахуванням принципів універсального дизайну	3	5050,00
1.2.3. Оснащено освітні заклади сучасною технікою та обладнанням	7	7411,00
1.2.4. Покращено транспортну доступність закладів освіти та умови підвезення учнів/учениць та педагогічних працівників/працівниць до них	1	11100,00
1.2.5. Забезпечено відповідність вимогам НАССР харчоблоків закладів освіти громади	3	8750,00
Всього завдання до другої операційної цілі першої стратегічної цілі:	34	170423,78
Всього завдання до першої стратегічної цілі:	38	170453,78
2.1.1. Сформовано дієву систему підтримки та заохочення	2	375,10

Завдання	Кількість проєктів, одиниць	Вартість проєктів, тис. грн.
педагогічних працівників та працівниць		
2.1.2. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти	1	16,10
2.1.3. Сформовано умови для регулярної участі педагогічних працівників та працівниць у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних освітніх проєктах та конкурсах	1	513,00
Всього завдання до першої операційної цілі другої стратегічної цілі:	4	904,20
2.2.1. Створено умови для сталого функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування)	1	30,00
2.2.2. Впроваджено на регулярній основі проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхньої інтеграції в життя громади	2	659,532
2.2.3. Забезпечено функціонування механізмів підтримки обдарованій молоді в громаді, розвитку профільної освіти	2	1363,592
2.2.4. Покращено функціонування механізмів психологічної підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації	3	1596,76
Всього завдання до другої операційної цілі другої стратегічної цілі:	8	3649,884
Всього завдання до другої стратегічної цілі:	12	4554,084
3.1.1. Посилено спроможність освітньої інфраструктури, яка надає послуги іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників	1	60,00
3.1.2. Поглиблено співпрацю з іншими громадами та бізнесом Чернігівської області в сфері освіти	1	24,00
Всього завдання до першої операційної цілі третьої стратегічної цілі:	2	84,00
3.2.1. Налагоджено сталі контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України	1	200,00
3.2.2. Поглиблено співпрацю з проєктами міжнародної технічної допомоги	1	195,00
3.2.3. Забезпечено популяризацію досягнень менської освітньої спільноти в мас-медіа	1	100,80
Всього завдання до другої операційної цілі третьої стратегічної цілі:	3	495,80
Всього завдання до третьої стратегічної цілі:	5	579,80
Усього завдання до Стратегії розвитку освіти	55	175587,664

Завдання, які включено до Стратегії розвитку освіти розподілилися наступним чином по стратегічним цілям: на першу стратегічну ціль припадає 38 проєктів (69% від загальної кількості), на другу стратегічну ціль – 12 проєктів (22%), на третю стратегічну ціль – 5 проєктів (9%). Найбільші обсяги фінансування припадають на першу операційну ціль – 170,454 млн. грн. за 2024-2027 рр., або 96% від загального обсягу фінансування. Цьому є логічне пояснення: саме перша стратегічна ціль містить найбільшу кількість проєктів, які потребують значних капітальних вкладень, бо передбачають проведення капітальних ремонтів, реконструкцій або будівництва нових об'єктів. За другою стратегічною ціллю витрати мають скласти 4,554 млн. грн. (3%), за третьою – 0,579 млн. грн. (1%). Таким чином, загальні витрати в рамках реалізації Стратегії розвитку освіти в 2024-2027 рр. оцінюються в 175,588 млн. грн. З них на місцевий бюджет припадає 17,528 млн. грн. або 10% від загального обсягу.

Таблиця 35 Територія впливу проєктів Плану реалізації Стратегії

Завдання Стратегії	Номер і назва проєкту	Територія впливу
1.1.1 Трансформовано мережу закладів загальної середньої освіти,	34. Проєктна ідея «Створення академічного лицю на базі Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради»	Менська ТГ

Завдання Стратегії	Номер і назва проєкту	Територія впливу
статути приведено до вимог чинного законодавства	38. Проектна ідея «Перепрофілювання (зміна типу) у гімназії та зміна найменування Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевченка, Стольненського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, Макошинського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, Дягівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів»	Менська ТГ
1.1.2 Трансформовано мережу закладів дошкільної освіти	39. Проектна ідея «Приєднання до Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» комбінованого типу Менської міської ради, Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради та Стольненського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради дитячих садків Менської громади»	Менська ТГ
1.1.3 Трансформовано мережу закладів позашкільної освіти	46. Проектна ідея «Створення Комунальної установи Менського центру позашкільної освіти в Менській міській територіальній громаді»	Менська ТГ
1.2.1. Забезпечено комфортний, безпечний, інклюзивний освітній простір закладів освіти громади	1. Проектна ідея «Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Макошинського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Сонечко» загального типу Менської міської ради»	селище Макошине
	6. Проектна ідея до встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщенні Стольненського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів	с. Стольне
	7. Проектна ідея «Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівлі Стольненського ЗЗСО І-ІІІ ступенів»	с. Стольне
	8. Проектна ідея «Термомодернізація будівлі початкової школи Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огороджуючих конструкцій (вікна, дверні блоки), системи рекуперації тепла»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	9. Проектна ідея Проектна ідея «Термомодернізація будівлі майстерні Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огороджуючих конструкцій (вікна, двері) та ремонт навчальних майстерень	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	13. Проектна ідея «Нове будівництво протирадіаційного укриття (ПРУ) на території Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,11»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	14. Проектна ідея «Облаштування укриття та створення освітнього халу на базі протирадіаційного укриття Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,7»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	15.Проектна ідея «Капітальний ремонт покрівлі основного корпусу Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,11»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	19.Проектна ідея «Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях (в усіх будівлях закладу освіти) Менського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	20.Проектна ідея «Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів в усіх будівлях Менського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів ім.Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	23.Проектна ідея «Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівель Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради»	м. Мена
	24.Проектна ідея «Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів (в усіх будівлях) Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради»	м. Мена
	26. Проектна ідея «Придбання захисної фортифікаційної	М. Мена

Завдання Стратегії	Номер і назва проєкту	Територія впливу
	споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 200 осіб для Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради»	
	30. Проектна ідея до придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 120 осіб для Блистівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради (до Стратегії розвитку освіти Менської територіальної громади)	с. Блистова
	31. Проектна ідея «Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 120 осіб для Синявського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради»	с. Синявка
	32. Проектна ідея «Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 120 осіб для Феськівської гімназії Менської міської ради»	с. Феськівка
	33. Проектна ідея до придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Феськівського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Веселка» загального типу Менської міської ради	с. Феськівка
	48. Проектна ідея «Термомодернізація будівлі майстерні Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради (утеплення покрівлі, фасаду)»	м. Мена, с. Бірківка, с. Куковичі, с. Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Максаки, с. Киселівка, с. Величківка, с. Феськівка, с. Покровське, селище Макошине
	50. Проектна ідея: «Термомодернізація будівлі головного корпусу Опорного закладу Менська гімназія (утеплення фасаду) та встановлення системи рекуперації тепла»	м. Мена, с. Бірківка, с. Куковичі, с. Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Максаки, с. Киселівка, с. Величківка, с. Феськівка, с. Покровське, селище Макошине
	51. Проектна ідея: «Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях Опорного закладу Менська гімназія»	м. Мена
1.2.2. Облаштовано території закладів освіти відповідно до сучасних вимог та потреб та з урахуванням принципів універсального дизайну	16. Проектна ідея «Облаштування дитячого ігрового майданчика біля приміщення будівлі початкової школи Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	18. Проектна ідея «Будівництво сучасного міні-футбольного майданчика зі штучною травою (огорожене, освітлене поле) для Менського опорного ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	25. Проектна ідея «Сучасні дитячі ігрові майданчики для вихованців Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради закладу освіти»	м. Мена
1.2.3. Оснащено освітні заклади сучасною технікою та обладнанням	11. Проектна ідея «Сучасні обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, кулінарна майстерні) для Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступеня ім. Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	12. Проектна ідея «Smart-клас – це реальність!» (придбання обладнання для облаштування сучасного smart-класу: комп'ютери, роботи, мікроскоп, інтерактивний монітор, обладнання для фотозйомки; сучасні меблі) для учнів Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	17. Проектна ідея «Сучасний лінгафонний кабінет для Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	21. Проектна ідея «Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки
	22. Проектна ідея «Створення багатофункціонального спортивно-культурного простору «Молодій!». який включає проведення поточного ремонту існуючого приміщення міні спортивного залу та придбання необхідного обладнання для ефективного функціонування багатофункціонального	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Максаки

Завдання Стратегії	Номер і назва проєкту	Територія впливу
	спортивно-культурного простору»	
	28. Проєктна ідея «Бібліотека нової української школи - простір для освітніх можливостей кожного учня Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради»	селище Макошине
	49. Проєктна ідея «Сучасне обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, автосправа) в Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради»	м. Мена, с.Бірківка, с. Куковичі, с.Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Макаси, с. Киселівка, с. Величківка, с. Феськівка, с.Покровське, селище Макошине
1.2.4. Покращено транспортну доступність закладів освіти та умови підвезення учнів/учениць та педагогічних працівників/працівниць до них	35. Проєктна ідея «Придбання шкільних автобусів для організації підвозу»	Менська ТГ
1.2.5. Забезпечено відповідність вимогам НАССР харчоблоків закладів освіти громади	10. Проєктна ідея «Відновлення та модернізація їдальні (харчоблоку) Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступеня ім. Т.Г.Шевченка»	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, . Макаси
	2. Проєктна ідея «Придбання сучасних меблів для обідньої зали закладів освіти»	с. Стольне, с. Дягова, селище Макошине
	3. Проєктна ідея «Придбання сучасного технологічного обладнання для кухні всіх закладів освіти Менської громади»	м.Мена, селище Макошине, с. Покровське, с. Киселівка, с.Дягова, с.Стольне, с.Синявка, с.Волосківці, с.Феськівка, с.Блистова, с.Бірківка, с.Осьмаки
2.1.1. Сформовано дієву систему підтримки та заохочення педагогічних працівників та працівниць	29. Проєктна ідея «Створення кімнати ментального здоров'я для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради»	селище Макошине
	42.Проєктна ідея «Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади»	Менська ТГ
2.1.2. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти	52. Проєктна ідея «Крок за кроком до майстерності: Програма безперервного навчання /»Безперервний професійний розвиток: Інструменти для успіху»	м. Мена, с. Блистова, с. Бірківка, с. Дягова, с. Киселівка, селище Макошине, с. Покровське, с. Синявка, с. Стольне, с. Волосківці, с. Феськівка
2.1.3. Сформовано умови для регулярної участі педагогічних працівників та працівниць у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних освітніх проєктах та конкурсах	53. Проєкта ідея «Функціонування ЦПРПП у напрямку вдосконалення творчого педагогічного простору та інновацій – «Педагогічна вітальня»	м. Мена
2.2.1. Створено умови для сталого функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування)	47.Проєктна ідея «Створення дієвого Міжшкільного учнівського парламенту для дітей віком 12-17 років з метою забезпечення права бути почутим»	Менська ТГ
2.2.2. Впроваджено на регулярній основі проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхньої інтеграції в життя громади	40. Проєктна ідея «Проведення навчально-польових зборів для учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти»	Менська ТГ
	41. Проєктна ідея «Організація та проведення в Менській громаді дводенного таборування для учнів закладів загальної та змагань I етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Сокіл» («Джура»)»	Менська ТГ
2.2.3. Забезпечено функціонування механізмів підтримки обдарованій молоді в громаді, розвитку профільної освіти	42.Проєктна ідея «Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади»	Менська ТГ
	43.Проєктна ідея «Розвиток позашкільної освіти»	Менська ТГ
2.2.4. Покращено функціонування механізмів психологічної	5. Проєктна ідея «Створення кімнати з арт-терапії в Стольненському, Синявському, Блистівському, Макошинському ЗЗСО I-III ступенів», Волосківській гімназії	с. Стольне, с. Синявка, с. Блистова, селище Макошине, с. Волосківці

Завдання Стратегії	Номер і назва проєкту	Територія впливу
підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації	4. Проєктна ідея «Дитяча зона комфорту «Перезавантаження» в Стольненському ЗЗСО I-III ступенів»	с. Стольне
	27. Проєктна ідея «Створення дитячої зони комфорту «Перезавантаження» для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	селище Макошине
3.1.1. Посилено спроможність освітньої інфраструктури, яка надає послуги іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників	54. Проєктна ідея «Виїзна «Кімната психотерапії іграшкою»	м. Мена, смт. Березна
3.1.2. Поглиблено співпрацю з іншими громадами та бізнесом Чернігівської області в сфері освіти	44. Проєктна ідея «Проведення профорієнтаційних заходів серед учнівської молоді закладів загальної середньої освіти Менської громади та малим бізнесом»	Менська ТГ
3.2.1. Налагоджено сталі контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України	37. Проєктна ідея «Обмін учнівською молоддю Менської громади в рамках співпраці з іншими регіонами України»	Менська ТГ, громади партнери
3.2.2. Поглиблено співпрацю з проєктами міжнародної технічної допомоги	45. Проєктна ідея «Реалізація міні проєктів по курсу за вибором «Навчаємось жити в громаді» в рамках співпраці з Швейцарсько-українським проєктом DECIDE»	Менська ТГ
3.2.3. Забезпечено популяризацію досягнень менської освітньої спільноти в мас-медіа	36. Проєктна ідея «Належне оформлення та висвітлення інформації на офіційному веб-сайті Відділу освіти Менської міської ради»	Менська ТГ

Розподіл проєктів за територіями нерівномірний. Переважна більшість стосуються всієї громади. Ще ряд проєктів матимуть вплив на окремі населені пункти. Як правило ті з них, де знаходяться заклади освіти.

Зазначимо, що в ході підготовки Стратегії розвитку освіти, було запропоновано до втілення 54 проєктні ідеї. Як вже зазначалося вище, до Плану реалізації включено 54 завдань. Всі запропоновані проєкти були першочерговими у вирішенні (через застарілу матеріально-технічну базу, потребу в закупівлі та ін.), в повній мірі відображали всі стратегічні цілі. Тому було вирішено залишити всі запропоновані ідеї.

9.2 Орієнтовний фінансовий план

10 За розрахунками, проведеними на підставі поданих проєктів, орієнтовна величина інвестицій на 2024-2027 роки має становити 175 603,664 тис. грн.

11 Таблиця 36 Орієнтовний фінансовий план, тис. грн.

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
1.1.1 Трансформовано мережу закладів загальної середньої освіти, статuti приведено до вимог чинного законодавства						
1. Створення академічного ліцею на базі Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради	Менська ТГ	0	0	0	3.00	3.00
2 Перепрофілювання (зміна типу) у гімназії та зміна найменування Менського опорного ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка, Стольненського ЗЗСО I-III ступенів, Макошинського ЗЗСО I-III ступенів, Дягівського ЗЗСО I-III ступенів	м. Мена, селище Макошине, с. Стольне, с. Дягова	0	3.00	6.00	3.00	12.00
ВСЬОГО		0	3.00	6.00	6.00	15.00
1.1.2 Трансформовано мережу закладів дошкільної освіти						
1. Приєднання до Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» комбінованого типу Менської міської ради, Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради та Стольненського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради дитячих садків Менської громади	Менська ТГ	0	1,00	3.00	1.00	5.00
ВСЬОГО		0	1.00	3.00	1.00	5.00
1.1.3 Трансформовано мережу закладів позашкільної освіти						
1. Створення Комунальної	Менська ТГ	0	3.00	0	0	3.00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
установи Менського центру позашкільної освіти в Менській міській територіальній громаді						
ВСЬОГО		0	3.00	0	0	3.00
1.2.1. Забезпечено комфортний, безпечний, інклюзивний освітній простір закладів освіти громади						
1. Термомодернізація будівлі початкової школи Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка закладу освіти (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огорожуючих конструкцій (вікна, дверні блоки), системи рекуперації тепла.	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		10 000.00	5 000.00		15 000,00
2. Термомодернізація будівлі майстерні Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка закладу освіти (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огорожуючих конструкцій (вікна, двері) та ремонт навчальних майстерень	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		2400.00	2400.00		4 800.00
3. Нове будівництво модульного протирадіаційного укриття (ПРУ) на території Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях, 11	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		58500,00	6500,00		65000.00
4. Облаштування укриття та створення освітнього хабу на базі	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка,		3500.00			3500.00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
протирадіаційного укриття Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,7	с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки					
5. Капітальний ремонт покрівлі основного корпусу Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,11	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		1900.00			1900.00
6. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях (в усіх будівлях закладу освіти) Менського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		1500.00			1500.00
7. Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів в усіх будівлях Менського ОЗЗСО І- ІІІ ступенів ім.Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		1100.00	1100.00		2200.00
8. Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівель Менського закладу дошкільної освіти (ясла- садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	м.Мена			1500,00	2500,00	4000,00
9. Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів (в усіх будівлях) Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка)			350,00	400,00	0	750,00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
«Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради						
10. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 200 осіб для Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	м.Мена			4500,000	0	4500,00
11. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщенні Стольненського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів	С.Стольне		650,00			650,00
12. Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівлі Стольненського ЗЗСО I-III ступенів	С.Стольне			4000,00		4000,00
13. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Макошинського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Сонечко» загального типу Менської міської ради	селище Макошине			2848,00	0	2848,00
14. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120	с.Блистова			0	3472,26	3472,26

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
осіб для Блистівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради						
15. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120 осіб для Синявського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	с.Синявка			0	3472,26	3472,26
16. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120 осіб для Феськівської гімназії Менської міської ради	с.Феськівка				3472,26	3472,26
17. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Феськівського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Веселка» загального типу Менської міської ради	с.Феськівка			2848,00	0	2848,00
18. Термомодернізація будівлі майстерні Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради (утеплення покрівлі, фасаду)	м. Мена, с.Бірківка, с. Куковичі, с.Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Максаки, с. Киселівка, с. Величківка, с. Феськівка, с.Покровське, селище Макошине	0	0	2 500	2 500	5 000
19. Термомодернізація основного корпусу будівлі Опорного закладу Менська гімназія (утеплення фасаду) та встановлення системи	м. Мена, с.Бірківка, с. Куковичі, с.Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Максаки, с. Киселівка, с.	0	0	4 000	4000	8000

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
рекуперації тепла.	Величківка, с. Феськівка, с.Покровське, селище Макошине					
20. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях Опорного закладу Менська гімназія	м. Мена	0	1200	0	0	1200
всього		0	81 100,00	37 596,00	19 416,78	138 112,78
1.2.2. Облаштовано території закладів освіти відповідно до сучасних вимог та потреб та з урахуванням принципів універсального дизайну						
1. Облаштування дитячого ігрового майданчика біля приміщення будівлі початкової школи Менського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки			950.00		950.00
2. Будівництво сучасного міні-футбольного майданчика зі штучною травою (огорожене, освітлене поле) для Менського опорного ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки				2000.00	2000.00
3. Сучасні дитячі ігрові майданчики для вихованців Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради закладу освіти	м.Мена		700,00	700,00	700,00	2100,00
всього		0	700,00	1650,00	2700,00	5050,00
1.2.3. Оснащено освітні заклади сучасною технікою та обладнанням						

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
1. Сучасні обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, кулінарна майстерні) для Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки			800,00	800,00	1600,00
2. «Smart-клас – це реальність!» (придбання обладнання для облаштування сучасного smart-класу: комп'ютери, роботи, мікроскоп, інтерактивний монітор, обладнання для фотозйомки; сучасні меблі) для учнів Менського ОЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		500.00	1000.00		1500.00
3. Сучасний лінгафонний кабінет для Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки			1700,00		1700,00
4. Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня Менського ОЗСО І-ІІІ ступенів ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки			800.00		800.00
5. «Створення багатофункціонального спортивно-культурного простору «МолоДій!», який включає (проведення поточного ремонту існуючого приміщення міні	м. Мена, с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки		1250.00			1250.00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
спортивного залу та придбання необхідного обладнання для ефективного функціонування багатофункціонального спортивно-культурного простору)						
6. Бібліотека нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	селище Макошине			261,00	0	261,00
7. Сучасне обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, автосправа) в Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради	м. Мена, с.Бірківка, с. Куковичі, с.Ліски, с. Осьмаки, с. Майське, с. Максаки, с. Киселівка, с. Величківка, с. Феськівка, с.Покровське, селище Макошине	0	0	0	300	300
ВСЬОГО		0	1750,0	4561,00	1100,00	7411,00
1.2.4. Покращено транспортну доступність закладів освіти та умови підвезення учнів/учениць та педагогічних працівників/працівниць до них						
1. Придбання шкільних автобусів для організації підвозу	Менська ТГ	3500,00	3700,000	3900,00	0	11100,00
ВСЬОГО		3500,00	3700,000	3900,00	0	11100,00
1.2.5. Забезпечено відповідність вимогам НАССР харчоблоків закладів освіти громади						
1.Відновлення та модернізація їдальні (харчоблоку) Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступеня ім. Т.Г.Шевченка	м. Мена, (діти підвозяться на навчання з населених пунктів: с. Феськівка, с. Данилівка, с. Величківка, с. Куковичі, с. Загорівка, с. Ліски, с. Майське, с. Осьмаки, с. Ушня, с. Максаки)		4800.00	1700.00	0	6 500.00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
2. Придбання сучасних меблів для обідньої зали закладів освіти	с. Стольне, с. Дягова, смт. Макошине		150,00	150,00	150,00	450,00
3. Придбання сучасного технологічного обладнання для кухні всіх закладів освіти Менської громади	м. Мена, с. Стольне, с. Дягова, смт. Макошине, с. Феськівка, с. Блистова, с. Киселівка, с. Покроське, с. Бірківка, с. Синявка, с. Волосківці, с. Осьмаки		900,00	900,00	0	1800,00
ВСЬОГО		0	5850,00	2750,00	150,00	8750,00
2.1.1. Сформовано дієву систему підтримки та заохочення педагогічних працівників та працівниць						
1. Кімната ментального здоров'я педагогів для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	селище Макошине		139,00	0	0	139,00
2. Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади	Менська ТГ	43,5	58,5	64,4	69,7	236,1
ВСЬОГО		43,5	336,5	64,4	69,7	375,1
2.1.2. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти						
1. "Крок за кроком до майстерності: Програма безперервного навчання"/"Безперервний професійний розвиток: Інструменти для успіху"	м. Мена, с. Блистова, с. Бірківка, с. Дягова, с. Киселівка, смт. Макошино, с. Покровське, с. Синявка, с. Стольне, с. Волосківці, с. Феськівка	2, 60.	4,00.	4, 50	5,00.	16,10
ВСЬОГО		2, 60.	4,00.	4, 50	5,00.	16,10
2.1.3. Сформовано умови для регулярної участі педагогічних працівників та працівниць у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних освітніх проєктах та конкурсах						
1. Функціонування ЦПРПП у напрямку удосконалення творчого	м. Мена	2,00	256,00	125,00	130,00	513,00

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
педагогічного простору та інновацій – «Педагогічна вітальня»						
ВСЬОГО		2,00	256,00	125,00	130,00	513,00
2.2.1. Створено умови для сталого функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування)						
1. Створення дієвого Міжшкільного учнівського парламенту для дітей віком 12-17 років з метою забезпечення права бути почутим	Менська ТГ	0	10,00	10,00	10,00	30,00
всього		0	10,00	10,00	10,00	30,00
2.2.2. Впроваджено на регулярній основі проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхньої інтеграції в життя громади						
1. Проведення навчально-польових зборів для учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти.	Менська ТГ	0	10,0	10,0	10,0	30,0
2. Організація та проведення в Менській громаді дводенного таборування для учнів закладів загальної та змагань I етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Сокіл» («Джура»)	Менська ТГ	108,54	141,102	173,664	206,226	629,532
всього		108,54	151,102	183,664	216,226	659,532
2.2.3. Забезпечено функціонування механізмів підтримки обдарованій молоді в громаді, розвитку профільної освіти						
1. Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади	Менська ТГ	49,00	58,80	68,60	78,40	254,80
2. Розвиток позашкільної освіти	Менська ТГ	213,235	255,877	298,519	341,161	1108,792
ВСЬОГО		262,235	314,677	367,119	419,561	1363,592
2.2.4. Покращено функціонування механізмів психологічної підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації						
1. Дитяча зона комфорту	селище.Макошине	0	0	526.76	0	526.76

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
«Перезавантаження» для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради						
2. Дитяча зона комфорту «Перезавантаження» в Стольненському ЗЗСО I-III ступенів	с.Стольне	70,00	0	0	0	70,00
3. Створення кімнати арт-терапії в Стольненському, Синявському, Блистівському, Макошинському ЗЗСО I-III ступенів, Волосківській гімназії	с.Стольне, с.Синявка, с.Блистова, селище Макошине, с.Волосківці	1000,00	0	0	0	1000,00
ВСЬОГО		1070,00	0	526,76	0	1596,76
3.1.1. Посилено спроможність освітньої інфраструктури, яка надає послуги іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку педагогічних працівників						
1. Виїзна «Кімната психотерапії іграшкою»	м.Мена, смт. Березна	0	20,0	20,0	20,0	60,0
ВСЬОГО		0	20,0	20,0	20,0	60,0
3.1.2. Поглиблено співпрацю з іншими громадами та бізнесом Чернігівської області в сфері освіти						
1. Проведення профорієнтаційних заходів серед учнівської молоді закладів загальної середньої освіти Менської громади та малим бізнесом	Менська ТГ	0	8,00	8,00	8,00	24,00
ВСЬОГО		0	8,00	8,00	8,00	24,00
3.2.1. Налагоджено сталі контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України						
1. Обмін учнівською молоддю Менської громади в рамках співпраці з іншими регіонами України	Менська ТГ, громади-партнери	0	0	100,00	100,00	200,00
всього		0	0	100,00	100,00	200,00
3.2.2. Поглиблено співпрацю з проєктами міжнародної технічної допомоги						
1. Реалізація міні проєктів по	Менська ТГ	195,00	0	0	0	0

Номер і назва проєкту	Територія впливу	2024	2025	2026	2027	РАЗОМ
курсу за вибором «Навчаємось жити в громаді» в рамках співпраці з Швейцарсько-українським проєктом DECIDE						
ВСЬОГО		195,00	0	0	0	195,00
3.2.3. Забезпечено популяризацію досягнень менської освітньої спільноти в мас-медіа						
1. Належне оформлення та висвітлення інформації на офіційному веб-сайті Відділу освіти Менської міської ради	Менська ТГ	25,20	25,20	25,20	25,20	100,80
ВСЬОГО		25,20	25,20	25,20	25,20	100,80
					ВСЬОГО по проєктним ідеям:	174 463,764

12.1 Система управління, моніторингу та оновлення Стратегії

Впровадження Стратегії розвитку освіти Менської територіальної громади передбачає одночасне виконання багатьох завдань в рамках Плану реалізації, які мають здійснювати різні структури виконкому за участі багатьох партнерів. Це ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим складним процесом.

Система управління стратегією має два рівні: політичний та технічний. Політичний рівень забезпечує особисто голова громади, виконавчий комітет та рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти Комітету з управління впровадженням Стратегії, пропозиції щодо внесення змін (оновлення) Стратегії розвитку. Рада приймає рішення щодо внесення змін до Стратегії на підставі пропозицій голови та/або Комітету з управління впровадженням Стратегії.

Технічний рівень управління і моніторингу виконує Комітет з управління впровадженням Стратегії (далі за текстом – КУВ), який:

- забезпечує виконання завдань Стратегії згідно затвердженого плану,
- здійснює моніторинг стану освітньої галузі громади за визначеними показниками,
- аналізує співвідношення основних показників стану освітньої галузі громади та зовнішнього середовища (області, країни, світу тощо),
- вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні і т.д. тенденції, визначає їх впливи на освітню галузь громаду,
- формує пропозиції стратегічних сценаріїв розвитку освітньої галузі громади в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища,
- формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до Стратегії як відповідь на виявлені нові загрози і можливості.

12.1.1 Управління процесом реалізації Стратегії

Управління процесом реалізації Стратегії розвитку освіти Менської територіальної громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації Стратегії здійснюється виконавчим комітетом та відповідними структурними підрозділами виконкому.

З метою координації дій розпорядженням міського голови створюється постійно діючий Комітет з управління впровадженням Стратегії. До складу КУВ входять відповідальні за виконання завдань Стратегії. Очлює КУВ заступник голови. Повний склад КУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань Стратегії визначається розпорядженням міського голови. КУВ збирається не рідше одну раз на півроку та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів ради, органів державної влади, підприємств та установ громади та закладів освіти громади в процесі реалізації Стратегії, програм та проєктів розвитку ТГ.
- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації Стратегії, надає їх голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в мережі Інтернет.
- здійснює підготовку піврічних звітів про стан реалізації Стратегії, надає їх голові та презентує на засіданні виконкому.

Пропозиції щодо зміни основного тексту Стратегії розглядаються профільною депутатською комісією, обговорюються на чергових та позачергових нарадах КУВ і виносяться на розгляд сесії Менської ради один раз на рік (при необхідності – двічі на рік).

12.1.2 Процедура моніторингу Стратегії

Моніторинг полягає у спостереженні (відслідковуванні, тобто виявленні відповідності наявного стану речей бажаному результату) та попередженні (попередження небажаних результатів виконання Стратегії). Моніторинг здійснюватиметься відповідно до Плану моніторингу за визначеними планом показниками (наведені у відповідному додатку).

Моніторингу виконання Стратегії передбачає:

1	визначення показників/індикаторів (планові чи цільові, фактичні)
2	організація процесу регулярного збору фактичних показників (тобто, хто, коли і як провадитиме моніторинг — створення органу моніторингу в ТГ)

3	співставлення планових та фактичних показників та визначення відхилень по кожному проєкту Стратегії
---	---

Для оцінки ходу виконання проєктів буде використовуватися наступна шкала оцінювання рівня виконання проєкту у складі Стратегії ТГ:

Ступінь відхилення	Рівень показника виконання
Незначне відхилення	0,9-1,0
Відчутні відхилення	0,75-0,89
Відставання (затримка виконання)	0,5-0,74
Загроза невиконання	менш за 0,5

За результатами моніторингу КУВ робить висновки про необхідність корегування/оновлення Стратегії та стимулювання її реалізації.

Моніторинг Стратегії розвитку освіти Менської територіальної громади включає три рівні:

1). **Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади.** Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Чернігівської області, які є стратегічно важливими для громади. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2). **Моніторинг індикаторів реалізації Стратегії** згідно до показників, зазначених у відповідному розділі Додатку. Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

3). **Моніторинг виконання проєктів місцевого розвитку**, що складають План реалізації Стратегії. Даний моніторинг розпочинається з наступного півріччя після затвердження Плану реалізації Стратегії розвитку освіти. Оцінюється стан виконання кожного проєкту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проєкт. Раз на півроку (10 травня і 10 листопада) відповідальний за моніторинг виконання Стратегії направляє відповідальним підрозділам нагадування про необхідність надати піврічний моніторинговий звіт (за підсумками року та першого півріччя). До 15 числа наступного, за зазначеними місяцями представники КУВ повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік представники КУВ виносять на чергове засідання Комітету з управління впровадженням Стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений Комітетом з управління впровадженням Стратегії аналіз фінансових потреб надається до депутатської комісії для урахування під час розробки проєкту бюджету на наступний рік.

12.2 План моніторингу Стратегії

Таблиця 37 Показники та індикатори моніторингу Стратегії

Цілі/операційні цілі/завдання/заходи	Індикатор результату	Показник/одиниця виміру	Базове значення 2023 р.	Цільове значення 2027 р.	Термін виконання	Відповідальний виконавець	Джерело даних	Джерела фінансування	Очікуваний обсяг фінансування, тис. грн						
									Усього	у тому числі за роками					
										2024	2025	2026	2027		
Стратегічна ціль 1. Успішно функціонує спроможна розгалужена мережу різних типів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти	1) Кількість малокомплектних закладів освіти в громаді	1) Одиниць	3	0	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Титульний список учнів ЗЗСО громади	Державний бюджет	86565,00	3150,00	69725,00	11890,00	1800,00		
	2) Співвідношення ФНК до РНК	2) разів	0,96	1,03	2024-2027				Статистичні дані Опитування	Місцевий бюджет	14800,60	350,00	5659,00	6161,00	2630,60
	3) Питома вага батьків, які підтримують оптимізацію освіти в громаді	3) %	5	40	2024-2027						Інші джерела	68423,58	0	16965,00	32516,40
Операційна ціль 1.1. Створено спроможну (ефективну) мережу закладів освіти, виходячи із територіальних особливостей та демографії	1) Відсоток закладів освіти (ЗЗСО, ЗДО, позашкільля), які відповідають законодавчим вимогам	1) %	50	100	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статути закладів освіти	Місцевий бюджет	30,00	0	9,00	12,00	9,00		
	2) Питома вага батьків, які порадили б заклад освіти, у якому навчається їхня дитина, іншим батькам (відповідь «Так» в опитуванні)	2) %	75,3%	85%	2024-2027				Опитування						
Завдання 1.1.1. Трансформовано мережу закладів загальної середньої освіти, статути приведено до вимог чинного законодавства	1) Кількість закладів загальної середньої освіти, які повністю відповідають вимогам чинного законодавства	1) Одиниць	2	5	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статути ЗЗСО	Місцевий бюджет	15,00	0	3,00	6,00	6,00		
	2) Питома вага батьків учнів, які вважають, що їхній заклад освіти конкурентоспроможний серед інших закладів освіти громади (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)	2) %	87,0%	95%	2024-2027				Опитування						

Заходи: 1. Створення академічного ліцею на базі Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради					2027	Відділ освіти Менської міської ради	Рішення сесії Менської міської ради	Місцевий бюджет	3,00	0	0	0	3,00
2. Перепрофілювання (зміна типу) у гімназії та зміна найменування Менського опорного ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка, Стольненського ЗЗСО I-III ступенів, Макошинського ЗЗСО I-III ступенів, Дягівського ЗЗСО I-III ступенів					2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Рішення сесії Менської міської ради	Місцевий бюджет	12,00	0	3,00	6,00	3,00
Завдання 1.1.2. Трансформовано мережу закладів дошкільної освіти	1) Відсоток закладів дошкільної освіти, які повністю відповідають вимогам чинного законодавства	%	100%	100%	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статути ЗДО	Місцевий бюджет	12,00	0	3,00	6,00	3,00
	2) Питома вага мешканців, які позитивно оцінюють діяльність закладів дошкільної освіти	%	85%	95%	2024-2027		Опитування						
Заходи: 3. Приєднання до Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» комбінованого типу Менської міської ради, Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради та Стольненського закладу дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради дитячих садків Менської громади					2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Рішення сесії Менської міської ради	Місцевий бюджет	12,00	0	3,00	6,00	3,00
Завдання 1.1.3. Трансформовано мережу закладів позашкільної освіти	1) Відсоток закладів позашкільної освіти, які повністю відповідають вимогам чинного законодавства	%	100	100	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статути ЗПО	Місцевий бюджет	3,00	0	3,00	0	0
	2) Питома вага батьків учнів, які вказали, що їхні діти відвідують гуртки/секції	%	61,1%	82%	2024-2027		Опитування						
Заходи: 4. Створення Комунальної установи Менського центру позашкільної освіти в Менській міській територіальній громаді					2025	Відділ освіти Менської міської ради	Рішення сесії Менської міської ради	Місцевий бюджет	3,00	0	3,00	0	0
Операційна ціль 1.2. Створено сучасну інфраструктуру	1) Загальна кількість закладів освіти, які відповідають вимогам безпеки, інклюзії та комфорту	1) Одиниць	0	5	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗО громади	Статистичні дані	Державний бюджет	86565,00	3150,00	69725,00	11890,00	1800,00
								Місцевий	15040,60	350,00	5920,00	6149,00	2621,60

закладів освіти громади з урахуванням інклюзивних потреб	2) Питома вага батьків, які вважають, що «родзинкою» закладу освіти, в якому навчається їхня дитина, є якісний стан будівлі ЗЗСО, його доступність та обладнання та облаштування ЗЗСО (сумарний відсоток)	2) %	58,8%	70%	2024-2027		Опитування	бюджет Інші джерела	69283,58	0	17825,00	32516,40	18942,18
Завдання 1.2.1. Забезпечено комфортний, безпечний, інклюзивний освітній простір закладів освіти громади	1) Кількість капітально відремонтованих закладів освіти, з урахуванням вимог до безпеки інклюзії, комфорту 2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють стан приміщення закладу освіти та його доступність (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)	Одиниць	1	5	2024-2027	Відділ освіти Меньської міської ради, ЗО громади	Статистичні дані	Державний бюджет	68925,00	0	62075,00	6850,00	0
		%	72,9%	85%	2024-2027		Опитування	Місцевий бюджет Інші джерела	9534,6 58998,58	0 0	8420,00 15050,00	3868,00 26476,40	1941,60 17472,18
Заходи: 5. Термомодернізація будівлі початкової школи Меньського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка закладу освіти (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огорожуючих конструкцій (вікна, дверні блоки), системи рекуперації тепла.					2025-2026	Відділ освіти Меньської міської ради, Меньський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	1500,0	0	1000,00	500,00	0
								Інші джерела	13500,00	0	9000,00	4500,00	0
6. Термомодернізація будівлі майстерні Меньського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка закладу освіти (заміна та утеплення покрівлі, фасаду, встановлення енергозберігаючих світлопрозорих огорожуючих конструкцій (вікна, двері) та ремонт навчальних майстерень					2025-2026	Відділ освіти Меньської міської ради, Меньський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	800,00	0	400,00	400,00	0
								Інші джерела	4000,00	0	2000,00	2000,00	0

7. Нове будівництво модульного протирадіаційного укриття (ПРУ) на території Менського опорного ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,11	2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет	63765,00	0	57915,00	5850,00	0
				Місцевий бюджет	1235,00	0	585,00	650,00	0
8. Облаштування укриття та створення освітнього хабу на базі протирадіаційного укриття Менського опорного ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,7	2025	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	350,00	0	350,00	0	0
				Інші джерела	3150,00	0	3150,00	0	0
9. Капітальний ремонт покрівлі основного корпусу Менського опорного ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка по вул. Чернігівський шлях,11	2025	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет	1710,0	0	1710,00	0	0
				Місцевий бюджет	190,00	0	190,00	0	0
10. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях (в усіх будівлях закладу освіти) Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка	2025	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет	1450,0	0	1450,00	0	0
				Місцевий бюджет	150,00	0	150,00	0	0

		ка							
11. Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів в усіх будівлях Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім.Т.Г.Шевченка	2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім. Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет Місцевий бюджет	2000,0 200,00	0 0	1000,00 100,00	1000,00 100,00	0 0
12. Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівель Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	2026-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Менський ЗДО «Дитяча академія»	Статистичні дані	Місцевий бюджет Інші джерела	400,00 3600,00	0 0	0 0	150,00 1350,00	250,00 2250,00
13. Захист від прямих попадань блискавки і вторинних її проявів (в усіх будівлях) Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський ЗДО «Дитяча академія»	Статистичні дані	Місцевий бюджет	750,00	0	350,00	400,00	0
14. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 200 осіб для Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський ЗДО «Дитяча академія»	Статистичні дані	Місцевий бюджет Інші джерела	450,00 4050,00	0 0	0 0	450,00 4050,00	0 0
15. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщенні Стольненського закладу	2025	Відділ освіти	Статистичні дані	Місцевий бюджет	650,00	0	650,00	0	0

загальної середньої освіти I-III ступенів		Менської міської ради, Стольненський ЗЗСО I-III ст.							
16. Капітальний ремонт - комплексна енергоефективна модернізація будівлі Стольненського ЗЗСО I-III ступенів	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Стольненський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	400,00	0	0	400,00	0
				Інші джерела	3600,00	0	0	3600,00	0
17. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Макошинського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Сонечко» загального типу Менської міської ради	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Макошинський ЗДО «Сонечко»	Статистичні дані	Місцевий бюджет	284,00	0	0	284,00	0
				Інші джерела	2563,20	0	0	2563,20	0
18. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120 осіб для Блистівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	2027	Відділ освіти Менської міської ради, Блистівський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	347,20	0	0	0	347,20
				Інші джерела	3124,06	0	0	0	3124,06
19. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120 осіб для Синявського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради	2027	Відділ освіти Менської міської ради, Синявський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	347,20	0	0	0	347,20
				Інші джерела	3124,06	0	0	0	3124,06
20. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту місткістю 120 осіб для Феськівської гімназії Менської міської ради	2027	Відділ освіти Менської міської ради, Феськівськ	Статистичні дані	Місцевий бюджет	347,20	0	0	0	347,20
				Інші джерела	3124,06	0	0	0	3124,06

						а гімназія							
21. Придбання захисної фортифікаційної споруди (найпростішого укриття) цивільного захисту на 70 осіб для Феськівського закладу дошкільної освіти (ясла-садка) «Веселка» загального типу Менської міської ради	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Феськівський ЗДО «Веселка»	Статистичні дані	Місцевий бюджет	284,00	0	0	284,00	0				
				Інші джерела	2563,20	0	0	2563,20	0				
22. Термомодернізація будівлі майстерні Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради (утеплення покрівлі, фасаду)	2026-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Опорний заклад Менська гімназія	Статистичні дані	Місцевий бюджет	500,00	0	0	250,00	250,00				
				Інші джерела	4500,00	0	0	2250,00	2250,00				
23. Термомодернізація основного корпусу будівлі Опорного закладу Менська гімназія (утеплення фасаду) та встановлення системи рекуперації тепла.	2026-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Опорний заклад Менська гімназія	Статистичні дані	Місцевий бюджет	800,00	0	0	400,00	400,00				
				Інші джерела	7200,00	0	0	3600,00	3600,00				
24. Встановлення автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщеннях Опорного закладу Менська гімназія	2025	Відділ освіти Менської міської ради, Опорний заклад Менська гімназія	Статистичні дані	Місцевий бюджет	300,0	0	300,0	0	0				
				Інші джерела	900,0	0	900,0	0	0				
Завдання 1.2.2. Облаштовано території закладів освіти відповідно до сучасних	1) Кількість закладів освіти, у яких облаштовано території згідно до сучасних вимог	Одиниць	0	2	2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО	Статистичні дані	Державний бюджет	1800,0	0	0	0	1800,00
								Місцевий	895,00	0	200,00	295,00	400,00

вимог та потреб та з урахуванням принципів універсального дизайну	2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють стан прилеглої території закладу освіти (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)	%	73,5%	85%	2025-2027	I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка, Менський ЗДО «Дитяча академія»	Опитування	бюджет Інші джерела	2355,00	0	500,00	1355,00	500,00
Заходи:					2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	95,00	0	0	95,00	0
25. Облаштування дитячого ігрового майданчика біля приміщення будівлі початкової школи Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка								Інші джерела	855,00	0	0	855,00	0
26. Будівництво сучасного міні-футбольного майданчика зі штучною травою (огорожене, освітлене поле) для Менського опорного ЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка					2027	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет	1800,0	0	0	0	1800,00
								Місцевий бюджет	200,00	0	0	0	200,00
27. Сучасні дитячі ігрові майданчики для вихованців Менського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дитяча академія» комбінованого типу Менської міської ради закладу освіти					2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Менський ЗДО «Дитяча академія»	Статистичні дані	Місцевий бюджет	600,00	0	200,00	200,00	200,00
								Інші джерела	1500,00	0	500,00	500,00	500,00
Завдання 1.2.3. Оснащено освітні заклади сучасною технікою та обладнанням	1) Кількість закладів освіти, які оснащені сучасною технікою та обладнанням	Одиниць	0	3	2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО громади	Статистичні дані	Місцевий бюджет	881,00	0	175,00	576,00	130,00
	2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють стан оснащення закладу освіти	%	75,6%	85%	2025-2027			Опитування	Інші джерела	6530,00	0	1575,00	3985,00

	сучасною технікою та обладнанням (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)												
Заходи:	28. Сучасні обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, кулінарна майстерні) для Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступеня ім. Т.Г.Шевченка	2026-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	160,00	0	0	80,00	80,00			
						1440,00	0	0	720,00	720,00			
29.	«Smart-клас – це реальність!» (придбання обладнання для облаштування сучасного smart-класу: комп'ютери, роботи, мікроскоп, інтерактивний монітор, обладнання для фотозйомки; сучасні меблі) для учнів Менського ОЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка	2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	150,00	0	50,00	100,00	0			
					Інші джерела	1350,00	0	450,00	900,00	0			
30.	Сучасний лінгафонний кабінет для Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка Менської міської ради	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	170,00	0	0	170,00	0			
						1530,00	0	0	1530,00	0			
31.	Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня Менського ОЗЗСО I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка	2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО I-III ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Місцевий бюджет	200,00	0	0	200,00	0			
						600,00	0	0	600,00	0			

32. «Створення багатофункціонального спортивно-культурного простору «Молоді!» , який включає (проведення поточного ремонту існуючого приміщення міні спортивного залу та придбання необхідного обладнання для ефективного функціонування багатофункціонального спортивно-культурного простору)					2025	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевч енка	Статисти чні дані	Місцевий бюджет	125,00	0	125,00	0	0
								Інші джерела	1125,0 0	0	1125,00	0	0
33. Бібліотека нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня Макошинського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Менської міської ради					2026	Відділ освіти Менської міської ради, Макошинсь кий ЗЗСО І- ІІІ ст.	Статисти чні дані	Місцевий бюджет	26,00	0	0	26,00	0
								Інші джерела	235,00	0	0	235,00	0
34. Сучасне обладнання майстерень для профільного навчання (столярна, швейна, автосправа) в Опорному закладі Менська гімназія Менської міської ради					2027	Відділ освіти Менської міської ради, Опорний заклад Менська гімназія	Статисти чні дані	Місцевий бюджет	50,00	0	0	0	50,00
								Інші джерела	250,00	0	0	0	250,00
Завдання 1.2.4. Покращено транспортну доступність закладів освіти та умови підвезення учнів/учениць та педагогічних працівників/працівниц ь до них	1) Кількість нових транспортних засобів, придбаних для потреб освіти (перевезення учнів і педагогічних працівників)	Одиниць	0	3	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статистичні дані	Державни й бюджет	9990,0 0	3150,00	3330,00	3510,00	0
	2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють стан забезпечення шкільними автобусами (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)	%	78%	85%	2024-2027			Опитування	Місцевий бюджет	1110,00	350,00	370,00	390,00
Заходи: 35. Придбання шкільних автобусів для організації підвозу					2024-2026	Відділ освіти Менської	Статисти чні дані	Державни й бюджет	9990,0 0	3150,00	3330,00	3510,00	0
								Місцевий					

						міської ради		бюджет	1110,00	350,00	370,00	390,00		
Завдання 1.2.5. Забезпечено відповідність вимогам НАССР харчоблоків закладів освіти громади	1) Кількість закладів освіти, які пройшли сертифікацію НАССР	Одиниць	0	3	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗО громади	Статистичні дані	Державний бюджет	5850,00	0	4320,00	1530,00	0	
	2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють стан харчування в закладах освіти (відповіді «Так, їжа в їдальні завжди смачна і корисна» і «Як правило, їжа в їдальні смачна і корисна»)	%	52,7%	75%	2024-2027			Опитування	Місцевий бюджет	1500,00	0	830,00	520,00	150,00
									Інші джерела	1400,00	0	700,00	700,00	0
Заходи:					2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, Менський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст. ім.Т.Г.Шевченка	Статистичні дані	Державний бюджет	5850,0	0	4320,00	1530,00	0	
36. Відновлення та модернізація їдальні (харчоблоку) Менського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступеня ім. Т.Г.Шевченка								Місцевий бюджет	650,00	0	480,00	170,00	0	
37. Придбання сучасних меблів для обідньої зали закладів освіти					2025-2027			Місцевий бюджет	450,00	0	150,00	150,00	150,00	
38. Придбання сучасного технологічного обладнання для кухні всіх закладів освіти Менської громади					2025-2026	Відділ освіти Менської міської ради, ЗО громади	Статистичні дані	Місцевий бюджет	400,00	0	200,00	200,00	0	
								Інші джерела	1400,00	0	700,00	700,00	0	
Стратегічна ціль 2. Якісні освітні послуги для амбітної молоді і дітей надають мотивовані педагогічні	1) Питома вага педагогічних працівників, які викладають два та більше предмети не за фахом	1) %	1) 12,5%	1) 8%	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, КУ «ЦПРПП» Менської міської ради, ЗЗСО	Опитування	Місцевий бюджет	2371,90	416,875	552,179	682,359	720,487	
	2) Кількість педагогічних працівників, які пройшли	2) Осіб	2) 5	2) 10	2024-2027			Статистичні дані	Інші джерела	2182,184	1072,00	381,10	599,084	130,00

працівники та працівниці	сертифікацію 3) Питома вага дітей, які вважають, що отримані в школі знання та профільна освіта знадобляться в дорослому житті (оцінки 4 та 5 за 5-ти бальною шкалою)	3) %	3) 64,2%	3) 75%	2024-2027	громади	Опитування						
Операційна ціль 2.1. Забезпечено умови для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти	1) Питома вага ЗО, які оприлюднюють результати щорічного самооцінювання	1) Одиниць	0	5	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, КУ «ЦПРПП» Менської міської ради, Макошинський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	266,10	46,1	76,4	68,9	74,7
	2) Питома вага батьків, які вважають «родзинкою» їхнього закладу освіти компетентних педагогічних працівників	%	91,2%	95%	2024-2027		Опитування	Інші джерела	638,10	2,00	381,10	125,00	130,00
Завдання 2.1.1. Сформовано дієву систему підтримки та заохочення педагогічних працівників та працівниць	1) Питома вага педагогічних працівників у закладах ЗЗСО у віці до 40- років	%	28,1%	35%	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, Макошинський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	250,1	43,5	72,4	64,4	69,7
	2) Питома вага батьків учнів, які вважають, що вчителів-пенсіонерів слід замінити на молодих і амбітних	%	24,1%	18%	2024-2027		Опитування	Інші джерела	125,10	0	125,10	0	0
Заходи:					2024-2027	Макошинський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	13,90	0	13,90	0	0
39. Кімната ментального здоров'я педагогів для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради								Інші джерела	125,10	0	125,10	0	0
40. Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади					2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Наказ Відділу освіти	Місцевий бюджет	236,1	43,5	58,5	64,4	69,7
Завдання 2.1.2. Забезпечено умови для	1) Кількість педагогічних працівників, які отримали	Осіб	2	4	2024-2027	КУ «ЦПРПП» Менської	Статистичні дані	Місцевий бюджет	16,10	2,60	4,00	4,50	5,00

безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та працівниць закладів та установ освіти	державні нагороди та відзнаки 2) Питома вага учнів, які відзначають, що в закладах освіти застосовують нові форми навчання (відповіді «проведення дискусій, дебатів», «рольові ігри»))	%	47,9%	75%	2024-2027	міської ради	Опитування							
Заходи: 41. "Крок за кроком до майстерності: Програма безперервного навчання"/"Безперервний професійний розвиток: Інструменти для успіху"					2024-2027	КУ «ЦПРПП» Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	16,10	2,60	4,00	4,50	5,00	
Завдання 2.1.3. Сформовано умови для регулярної участі педагогічних працівників та працівниць у конференціях, семінарах, практикумах, різноманітних освітніх проєктах та конкурсах	1) Кількість доповідей та виступів педагогічних працівників на конференціях, семінарах, практикумах	Одиниць	10	40	2024-2027	КУ «ЦПРПП» Менської міської ради	Статистичні дані	Інші джерела	513,00	2,00	256,00	125,00	130,00	
	2) Питома вага учнів, які надали перевагу школі в іншому населеному пункті, яка дає якісну освіту	%	64,6%	75%	2024-2027		Опитування							
Заходи: 42. Функціонування ЦПРПП у напрямку удосконалення творчого педагогічного простору та інновацій – «Педагогічна вітальня»					2024-2027	КУ «ЦПРПП» Менської міської ради	Статистичні дані	Інші джерела	513,00	2,00	256,00	125,00	130,00	
Операційна ціль 2.2. Створено умови для виховання особистості учня/учениці з активною життєвою позицією, патріотів	1) Кількість учнів, які по завершенню навчання, вступили до ВЗО в Україні або за кордоном	Осіб	100	120	2024-2027	Відділ освіти Менська міська рада, ЗЗСО громади	Статистичні дані	Місцевий бюджет	2105,80	370,775	475,779	613,459	645,787	
	2) Питома вага учнів, які вважають, що ЗЗСО виконує завдання: «підготовка учнів до	%	48,6%	65%	2024-2027		Опитування	Інші джерела	1544,084	1070,00	0	474,084	0	

України та своєї громади, конкурентоспроможних на ринку праці	дорослого життя»												
Завдання 2.2.1. Створено умови для сталого функціонування молодіжних та громадських активностей здобувачів освіти та їх батьків і рухів (Молодіжна рада, Шкільний бюджет, учнівське самоврядування)	1) Кількість активностей, проведених молодіжним об'єднанням	Одиниць	0	20	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	30,00	0	10,00	10,00	10,00
	2) Оцінка учнями дієвості органу учнівського самоврядування (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	68%	80%	2024-2027		Опитування						
Заходи: 43. Створення дієвого Міжшкільного учнівського парламенту для дітей віком 12-17 років з метою забезпечення права бути почутим					2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	30,00	0	10,00	10,00	10,00
Завдання 2.2.2. Впроваджено на регулярній основі проведення національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, їхньої інтеграції в життя громади	1) Кількість національно-патріотичних заходів для дітей та молоді, які проводяться в громаді на регулярній основі	Одиниць	5	10	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО громади	Статистичні дані	Місцевий бюджет	659,532	108,54	151,102	183,664	216,226
	2) Питома вага учнів, які вважають, що в школі приділяють достатньо уваги патріотичному вихованню (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	74,9%	85%	2024-2027		Опитування						
Заходи: 44. Проведення навчально-польових зборів для учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти					2024-2027	ЗЗСО громади	Статистичні дані	Місцевий бюджет	30,00	0	10,00	10,00	10,00
45. Організація та проведення в Менській громаді дводенного таборування для учнів закладів загальної та змагань I етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Сокіл» («Джура»)					2024-2027	Відділ освіти Менської	Статистичні дані	Місцевий бюджет	629,532	108,54	141,102	173,664	206,226

						міської ради							
Завдання 2.2.3. Забезпечено функціонування механізмів підтримки обдарованій молоді в громаді, розвитку профільної освіти	1) Кількість обдарованих учнів, які в громаді отримують підтримку з боку влади	Осіб	60	75	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Наказ Відділу освіти	Місцевий бюджет	1363,592	262,235	314,677	367,119	419,561
	2) Питома вага учнів, які позитивно оцінюють підтримку обдарованих дітей в громаді	%	0%	80%	2024-2027		Опитування						
Заходи: 46. Підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді та творчих педагогів Менської міської територіальної громади					2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Наказ Відділу освіти	Місцевий бюджет	254,80	49,00	58,80	68,60	78,40
47. Розвиток позашкільної освіти					2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Наказ Відділу освіти	Місцевий бюджет	1108,792	213,235	255,877	298,519	341,161
Завдання 2.2.4. Покращено функціонування механізмів психологічної підтримки, соціалізації дітей та молоді, попередження булінгу, будь-яких форм насильства та дискримінації	1) Питома вага учнів, які вважають, що їхні права дотримуються у закладі освіти (відповіді «Так» і «Переважно так»)	%	76,7%	85%	2024-2027	ЗЗСО громади	Опитування	Місцевий бюджет	52,676	0	0	52,676	0
	2) Питома вага учнів, які зазначають, що потерпають від булінгу (високі оцінки впливу – «5» та «4» за 5-ти бальною шкалою)	%	23,3%	15%	2024-2027		Опитування	Інші джерела	1544,084	1070,00	0	474,084	0
Заходи: 48. Дитяча зона комфорту «Перезавантаження» для Макошинського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Менської міської ради					2026	Макошинський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Місцевий бюджет	52,676	0	0	52,676	0
								Інші джерела	474,084	0	0	474,084	0

49. Дитяча зона комфорту «Перезавантаження» в Стольненському ЗЗСО I-III ступенів					2024	Стольненський ЗЗСО I-III ст.	Статистичні дані	Інші джерела	70,0	70,0	0	0	0
50. Створення кімнати арт-терапії в Стольненському, Синявському, Блистівському, Макошинському ЗЗСО I-III ступенів, Волосківській гімназії					2024	ЗЗСО громади	Статистичні дані	Інші джерела	1000,00	1000,00	0	0	0
Стратегічна ціль 3. Менська територіальна громада провідний центр для обміну досвідом і співпраці в освітній галузі на всіх рівнях	1) Кількість проєктів в сфері освіти, які реалізовані спільно з іншими громадами України та країн Європи	Одиниць	1	5	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, КУ «ЦПРПП» Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет Інші джерела	384,80	25,20	53,20	153,20	153,20
	2) Питома вага мешканців громади, які схвально оцінюють співпрацю в освітній сфері з іншими громадами України та Європи (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	0	65	2024-2027				Опитування	195,00	195,00	0	0
Операційна ціль 3.1. Освітня сфера громади надає послуги для інших громад Чернігівської області	1) Кількість закладів освіти з інших громад Чернігівської області, з якими укладено договори про отримання послуг в Менській громаді	Одиниць	2	6	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, КУ «ЦПРПП» Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет	84,00	0	28,00	28,00	28,00
	2) Питома вага педагогічних працівників, які позитивно оцінюють співпрацю з іншими громадами Чернігівської області (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	0	70	2024-2027				Опитування				
Завдання 3.1.1. Посилено спроможність освітньої інфраструктури, яка надає послуги іншим громадам: інклюзивно-ресурсного центру, міжшкільного навчально-виробничого комбінату, Центру професійного розвитку	1) Кількість педагогічних працівників з інших громад, які пройшли навчання у відповідних закладах Менської громади	Осіб	2025-2027	КУ «ЦПРПП» Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	60,0	0	20,0	20,0	20,0
	2) Питома вага педагогічних працівників з інших громад, які позитивно оцінюють навчання у відповідних закладах Менської громади	%	0	75	2025-2027				Опитування				

педагогічних працівників														
Заходи: 51. Війзна «Кімната психотерапії іграшкою»					2025-2027	КУ «ЦПРПП» Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	60,0	0	20,0	20,0	20,0	
Завдання 3.1.2. Поглиблено співпрацю з іншими громадами та бізнесом Чернігівської області в сфері освіти	1) Кількість учнів, які взяли участь у профорієнтаційних заходах з місцевими підприємцями	Осіб	0	100	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет	24,00	0	8,00	8,00	8,00	
	2) Питома вага учнів, які позитивно оцінюють можливість навчання (практики) у місцевих підприємців (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	0	60	2024-2027		Опитування							
Заходи: 52. Проведення профорієнтаційних заходів серед учнівської молоді закладів загальної середньої освіти Менської громади та малим бізнесом					2025-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет	24,00	0	8,00	8,00	8,00	
Операційна ціль 3.2. Освітня сфера громади інтегрована у Всеукраїнський та Європейський освітній простір	1) Кількість проєктів в сфері освіти, які реалізовані спільно з іншими громадами України (за межами Чернігівської області)	Одиниць	0	2	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет	300,80	25,20	25,20	125,20	125,20	
	2) Питома вага учнів, які позитивно оцінюють співпрацю з іншими громадами України (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	0	60	2024-2027		Опитування	Інші джерела	195,00	195,00	0	0	0	
Завдання 3.2.1. Налагоджено сталі контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України	1) Кількість поїздок в рамках обміну досвідом	Одиниць	0	4	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Місцевий бюджет	200,0	0	0	100,0	100,0	
2) Питома вага учнів, які вважають, що контакти і обмін досвідом з освітніми осередками за межами Чернігівської області та України відбуваються на високому рівні (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	0	60	2024-2027	Опитування									

Заходи:					2026-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статисти чні дані	Місцевий бюджет	200,0	0	0	100,0	100,0
53. Обмін учнівською молоддю Менської громади в рамках співпраці з іншими регіонами України													
Завдання 3.2.2. Поглиблено співпрацю з проектами міжнародної технічної допомоги	1) Кількість проєктів МТД, реалізованих в громаді завдяки активності освітньої сфери	Одиниць	0	12	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статистичні дані	Інші джерела	195,00	195,00	0	0	0
	2) Питома вага батьків учнів, які позитивно оцінюють роботу освітньої сфери в частині залучення допомоги проєктів МТД (оцінки 4 та 5 в опитуванні,)	%	0	90	2024-2027		Опитування						
Заходи:					2024	Відділ освіти Менської міської ради, ЗЗСО	Статисти чні дані	Інші джерела	195,00	195,00	0	0	0
54. Реалізація міні проєктів по курсу за вибором «Навчаємось жити в громаді» в рамках співпраці з Швейцарсько-українським проєктом DECIDE													
Завдання 3.2.3. Забезпечено популяризацію досягнень менської освітньої спільноти в мас-медіа	1) Кількість матеріалів, які були опубліковані в профільних виданнях Чернігівської області, про результати діяльності систем освіти Менської громади	Одиниць	3	25	2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статистичні дані	Місцевий бюджет	100,80	25,20	25,20	25,20	25,20
	2) Питома вага педагогічних працівників, які вважають, що сайт закладу освіти регулярно наповнюється актуальною інформацією, у тому числі про якість освіти, фінансовий стан, закупівлі (оцінки 4 та 5 в опитуванні)	%	68,2%	85%	2024-2027		Опитування						
Заходи:					2024-2027	Відділ освіти Менської міської ради	Статисти чні дані	Місцевий бюджет	100,80	25,20	25,20	25,20	25,20
55. Належне оформлення та висвітлення інформації на офіційному веб-сайті Відділу освіти Менської міської ради													

